

NÁRODNÍ
MUZEUM

Výroční zpráva 2011 Annual Report

Národní muzeum je největším muzeem České republiky. Je ústředním státním muzeem s funkcí sbírkotvornou, vědeckou, osvětovou a metodickou. Jeho posláním je přispívat k rozvíjení národní identity stejně jako vědomí příslušnosti k širšímu celku evropského a světového společenství a kultury.

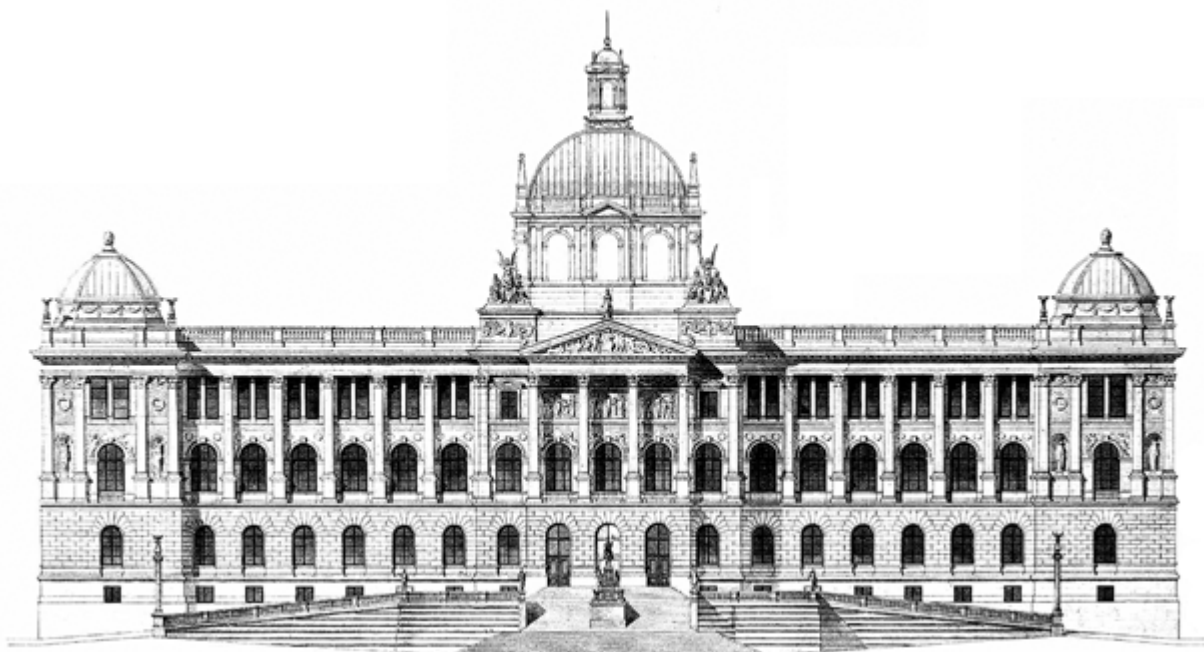
Je polytematickým ústavem, který zahrnuje řadu vědních oborů a sběrných oblastí od přírodních věd až po specializované obory věd společenských. Tvoří jej pět odborných ústavů (Přírodovědecké muzeum, Historické muzeum, Knihovna Národního muzea, Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur – součást Národního muzea od roku 1932, České muzeum hudby – součást Národního muzea od roku 1984) a dva útvary provozně-technické (ekonomicko-provozní odbor, odbor pro investiční rozvoj) a odbor pro centrální sbírkotvornou a výstavní činnost.

Národní muzeum shromažďuje sbírky hmotných dokladů vývoje přírody, prehistorie a historie české i zahraniční provenience, zejména v oborech mineralogie, geologie, petrologie, paleontologie, hydrobiologie, mykologie, botaniky, entomologie, zoologie, antropologie, prehistorie a protohistorie, středověké archeologie, klasické archeologie, českých dějin, národopisu, numismatiky vč. mimoevropské, dějin divadla, dějin tělesné výchovy a sportu, pravěku a starověku Předního východu a Afriky, mimoevropské etnografie, asijských kultur, muzikologie a knihovědy. Sbírkou tvoří na základě vědeckého poznání a vlastní koncepce sbírkotvorné činnosti. Spravuje historický knižní fond, zámecké knihovny, odbornou veřejnou knihovnu a specializovaný archiv.

Národní muzeum je výzkumnou organizací, jež provádí základní výzkum, aplikovaný výzkum a experimentální vývoj

a šíří jejich výsledky prostřednictvím expozic, výstav, výuky a další pedagogické činnosti a publikováním ve všech oborech své působnosti včetně oboru muzeologie a ochrany sbírek.

Sbírkové předměty, odbornou dokumentací k nim a poznatky získané jejich odborným zpracováním a vědeckým zhodnocením prezentuje zejména prostřednictvím stálých expozic a krátkodobých výstav, vlastní publikační a přednáškovou činností v České republice i v zahraničí. Pořádá kulturní a vzdělávací programy vyplývající z předmětu činnosti. Vydává a veřejně šíří periodické i neperiodické publikace, audio- a videonahrávky. Vykonává pedagogickou činnost v oborech své činnosti. Vydává osvědčení k vývozu předmětů kulturní hodnoty podle zákona č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty. Zpracovává odborné posudky, rešerše a expertizy.

PROJEKT MUSEJNÍ BUDOVY V PRAZE

HLAVNÍ POHLED

Josef Stupka

PRO PATRIA

*Průběh práce v. 1898
J. Stupka*

Vážené dámy, vážení pánové,

když jsem v úvodu výroční zprávy za rok 2010 pojmenoval nejvýznamnější aktivitu Národního muzea v roce 2010 – stěhování – termínem „Kulový blesk“, přiznám se, že jsem ještě netušil, co nás v této oblasti čeká v roce 2011. Jestliže v předchozím roce zaměstnanci našeho muzea pilně a intenzivně stěhovali, potom se v roce 2011 proměnili doslova v demony vládnoucí nadpřirozenou silou. Jinak totiž není možné, aby bez větších problémů, ztrát či poničení zvládli zabalit, přestěhovat a uložit miliony různých druhů sbírkových předmětů a kilometry knih. Zdánlivě nemožné se stalo realitou a Historická budova Národního muzea byla přesně podle harmonogramu vyklizena a připravena na rekonstrukci. Za to, co všichni zaměstnanci muzea dokázali, jim patří veliké poděkování.

Aby mohly být deinstalovány a vyklizeny expozice v Historické budově, musela již být 7. července 2011 uzavřena pro veřejnost. Ostatně ani její technický stav již veřejný provoz nedovoloval, což potvrdilo i stanovisko hasičů. Ve dnech před uzavřením se s ní přišly rozloučit tisíce návštěvníků. Není divu, okamžik uzavření budovy po více než 120 letech fungování byl emotivní chvílkou i pro nás všechny pracovníky Národního muzea. Skončila jedna epocha, ale nová začala. A já doufám, že za několik málo let otevřeme nejen krásně a citlivě opravenou Historickou budovu, ale především nové Národní muzeum plné zajímavých expozic a výstav, které bude lákat k návštěvě stovky tisíc návštěvníků a stane se chloubou naší vlasti.

Pracovníci Národního muzea své úkoly při přípravě rekonstrukce na 100 % splnili. Přesto však došlo ke zpoždění při její vlastní realizaci. Na vině byly nápady, jako bourání části naší Nové budovy (bývalého Federálního shromáždění), technologické propojování budovy s provozní budovou Státní opery a redukce některých částí projektu, se kterými během roku 2011 přicházel investiční odbor Ministerstva kultury ČR. Z těchto důvodů bylo nutné upravit některé části již hotového projektu a opakovat některé úkony stavebního řízení. Oproti původnímu

harmonogramu tak došlo ke zpoždění v řádu měsíců. Nadále však práce na rekonstrukci pokračují a já neztrácím optimismus.

Občas se mne někdo zeptá, co vlastně dělají zaměstnanci muzea, když mají budovu zavřenou. Na to odpovídám s úsměvem, že ten, kdo má na starosti tak velkou rekonstrukci, jistě nemůže jen sedět s rukama v klíně a čekat, jak se dílo povede, naopak řízení takové akce je nesmírně složitou a náročnou prací. Odborní pracovníci a kurátoři mají před sebou velký kus práce, aby se o přestěhované sbírky v nových depozitářích dobře postarali a v péči o ně též napravovali dluhy, které se za desetiletí nevhodného uložení v Historické budově navršily. Odborné a kreativní týmy též intenzivně pracují na přípravě nových expozic v Historické i Nové budově, jelikož rekonstrukce nespočívá pouze v opravě domu, ale též ve zcela nové koncepci a stylu prezentace našich bohatých sbírek. A konečně Národní muzeum není jen jedna budova, naopak v Praze vítáme naše příznivce v celé řadě dalších objektů, jako je Národní památník na Vítkově, Náprstkovo muzeum, České muzeum hudby, Národopisné muzeum či naše Nová budova. I přes uzavření Historické budovy tedy v žádném případě nejsme uzavřená instituce – spíše naopak, snažíme se, abychom nezmizeli z kulturní mapy Prahy. V roce 2011 jsme tak připravili celou řadu úspěšných výstav, jako byly Egyptské mumie v Náprstkově muzeu, Antonín Dvořák v Českém muzeu hudby či Vynálezci a vynálezy a Krása motýlích křídel v naší Nové budově. Pro děti, školy a rodiny bylo napříč celým muzeem připraveno mnoho zajímavých akcí v rámci našeho výchovného a vzdělávacího projektu Hravé muzeum. V roce 2012 se pak návštěvníci budou moci těšit na celý soubor výstav věnovaných fenoménu 19. století s názvem Monarchie, výstavu Kouzelné hrací strojky v Českém muzeu hudby, Po stopě Karla Meye v Náprstkově muzeu či na novou stálou expozici v Národním památníku na Vítkově s názvem Laboratoř moci. Zajímavosti, zprávy a novinky ze zákulisí Národního muzea budou v roce 2012 lidé nacházet na našich nových zpravodajských stránkách s názvem Muzeum3000. Prostě Národní muzeum žije i během rekonstrukce!

Všem děkuji za přízeň, zájem a podporu v roce 2011 a těším se na rok 2012.

Michal Lukeš

Poslání NM	1	4. Odborná správa sbírek	27	5.1 Přírodovědecké muzeum	45
Úvodní slovo GR NM	2	4.1 Přírodovědecké muzeum	28	5.2 Historické muzeum	45
I. Organizace	6	4.2 Historické muzeum	28	5.3 Knihovna Národního muzea	45
1. Rada NM	6	4.3 Knihovna Národního muzea	28	5.4 České muzeum hudby	46
2. Vědecká rada NM	7	4.4 Náprstkovo muzeum	29	6. Konference s aktivní účastí pracovníků NM	46
3. Organigram	8	4.5 České muzeum hudby	29	6.1 Domácí	46
		5. Dokumentace sbírek	30	6.2 Zahraniční	50
		6. Badatelský servis	31		
II. Sbírkové odbory	9	IV. Stěhování Historické budovy Národního muzea	32	VIII. Projekty	53
1. Přírodovědecké muzeum	9	V. Péče o knihovní fondy	36	1. E-sbírký	53
2. Historické muzeum	10	1. Akvizice	36	2. Archeologická expedice do Wad Ben Naga	53
3. Knihovna Národního muzea	11	2. Správa knihovních fondů	37		
4. Náprstkovo muzeum	12	VI. Péče o archiválie	38	IX. Prezentační činnost	54
5. České muzeum hudby	13	VII. Věda a výzkum	43	1. Kalendárium	54
		1. Mezinárodní vědecké projekty	43	2. Návštěvnost	56
III. Péče o sbírky muzejní povahy	14	2. Vědecké projekty, záměry a granty	43	3. Stálé expozice a výstavy v objektech Národního muzea	57
1. Podsbírky Národního muzea	14	3. Přehled probíhajících grantů	44	4. Historická budova NM	57
2. Akviziční činnost	16	4. Interní granty NM pro léta 2011 – 2012	45	4.1 Stálé expozice	57
2.1 Přírodovědecké muzeum	17	4.1 Přírodovědecké muzeum	45	4.2 Výstavy	57
2.2 Historické muzeum	18	4.2 Historické muzeum	45	4.3 Akce pro veřejnost	57
2.3 Knihovna Národního muzea	19	4.3 Knihovna Národního muzea	45	5. Nová budova NM	58
2.4 Náprstkovo muzeum	20	4.4 Náprstkovo muzeum	45	5.1 Výstavy	58
2.5 České muzeum hudby	20	5. Konference a semináře pořádané NM v roce 2011	45	5.2 Akce pro veřejnost	58
3. Preventivní ochrana a ošetření sbírek	21			6. NKP Národní památník na Vítkově	59
3.1 Přírodovědecké muzeum	22			6.1 Stálé expozice	59
3.2 Historické muzeum	23			6.2 Výstavy	59
3.3 Knihovna Národního muzea	24			6.3 Akce pro veřejnost	59
3.4 Náprstkovo muzeum	25				
3.5 České muzeum hudby	25				

7. Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur	59	14.1 Stálé expozice	67	X. Klíčové výstavní projekty	74
7.1 Stálé expozice	59	14.2 Akce pro veřejnost	67	1. Vynálezci a vynálezy	74
7.2 Výstavy	59	15. Muzeum české loutky a cirkusu – Prachatice	68	2. Krása motýlích křídel	75
7.3 Akce pro veřejnost	59	15.1 Stálé expozice	68	3. Egyptské mumie	76
8. České muzeum hudby	61	15.2 Výstavy	68	4. Antonín Dvořák	77
8.1 Stálé expozice	61	15.3 Akce pro veřejnost	68	5. Volby. Jak jsme v historii (ne)volili	77
8.2 Výstavy	61	16. Zámek Vrchotovy Janovice	69	6. Zbojníci – hrdinové, nebo zločinci?	78
8.3 Akce pro veřejnost	61	16.1 Stálé expozice	69		
9. Národopisné muzeum – Musaion	63	16.2 Akce pro veřejnost	69	XI. Vydavatelská činnost	79
9.1 Stálé expozice	63	17. Žďár nad Sázavou – Muzeum knihy	69	1. Periodické publikace	79
9.2 Výstavy	63	17.1 Stálé expozice	69	2. Neperiodické publikace	79
9.3 Akce pro veřejnost	63	17.2 Akce pro veřejnost	69	3. Mezinárodní výměna publikací	81
10. Muzeum Antonína Dvořáka	66	18. Památník Bedřicha Smetany – Jabkenice	69		
10.1 Stálé expozice	66	18.1 Stálé expozice	69	XII. Obnova a rozvoj materiální základny	82
10.2 Výstavy	66	18.2 Akce pro veřejnost	69		
10.3 Akce pro veřejnost	66	19. Památník Antonína Dvořáka – Nelahozeves	70	XIII. Organizační struktura a její personální obsazení k 31. 12. 2011	84
11. Muzeum Bedřicha Smetany	66	19.1 Stálé expozice	70	1. Ředitelství NM	84
11.1 Stálé expozice	66	19.3 Akce pro veřejnost	70	2. Odbor ekonomicko-provozního náměstka	84
11.2 Výstavy	66	20. Památník Josefa Suka – Křečovice	70	3. Odbor náměstka pro centrální sbírkotvornou činnost a výstavní činnost	84
11.3 Akce pro veřejnost	66	20.1 Stálé expozice	70	4. Odbor náměstka pro investiční rozvoj	85
12. Lapidárium	67	21. Výstavy konané ve spolupráci mimo objekty Národního muzea	70	5. Přírodovědecké muzeum	85
12.1 Stálé expozice	67	21.1 Výstavy v ČR	70	6. Historické muzeum	85
12.2 Výstavy	67	21.2 Výstavy v zahraničí	72	7. Knihovna Národního muzea	86
12.3 Akce pro veřejnost	67	22. Národní muzeum na webu a v sociálních sítích	72	8. Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur	86
13. Památník Františka Palackého a Františka Ladislava Riegra	67	23. Centrum pro prezentaci kulturního dědictví	72	9. České muzeum hudby	86
13.1 Stálé expozice	67	24. Pražská muzejní noc, 11. června 2011	73		
14. Památník Jaroslava Ježka	67				

XIV. Hospodaření NM v roce 2011 87

1. Výsledky vnitřních a vnějších kontrol provedených v Národním muzeu v roce 2011 87
2. Bezúplatné převody majetku 87
3. Věcné zdůvodnění průběhu úprav a skutečné plnění závazných ukazatelů v návaznosti na provedená rozpočtová opatření v roce 2011 87
4. Informace o docíleném hospodářském výsledku 92
5. Rozbor zaměstnanosti a čerpání mzdových prostředků 92
6. Nároky z nespotebívaných prostředků z rozpočtu 2011 podle § 47 zák. 218/2000 Sb. 93
7. Přijaté finanční prostředky na výzkum a vývoj ze SR od poskytovatelů jiných než od zřizovatele 93
8. Přijaté finanční prostředky z ÚSC 93
9. Použité prostředky na realizaci projektů v rámci programů EU 94
10. Zahraniční aktivity a zhodnocení poskytnutých a přijatých finančních prostředků 95
11. Výdaje na zahraniční pracovní cesty a zhodnocení přínosu uskutečněných cest na činnost NM 96
12. Přehled zálohových plateb 96
13. Srovnání výše prostředků poskytnutých ze SR v delší časové řadě 97
14. Dary 97
15. Členství v mezinárodních organizacích 98

XV. English Summary 100

1. A Word from the General Director PhDr. Michal Lukeš, Ph.D. 100
2. Museum of Natural History 101
3. Historical Museum 101
4. Náprstek Museum 101
5. Czech Museum of Music 102
6. National Museum Library 102
7. Collection Management 102
8. Moving from the Historical Building that Housed the National Museum 103
9. Care of Library Collections 103
10. Management of Archives 103
11. Science and Research 104
12. Exhibition and Event Activity 104
13. Visitor Numbers 105
14. Publishing Activity 105
15. Organizational Structure 106
16. Management 107

1.

Rada
Národního muzea**PhDr. Ondřej Černý**

ředitel
Národní divadlo

pplk. Mgr. Miloslav Čaplovič, Ph.D.

ředitel
Vojenský historický ústav (Slovensko)

prof. Ing. Jiří Drahoš, DrSc., dr. h. c.

předseda
Akademie věd ČR

Ing. Václav Kasík

Folklorní sdružení ČR

prof. JUDr. Jan Kříž, CSc., dr. h. c.

Advokátní kancelář Kříž a Bělina

Ing. Július Kudla

předseda představenstva a generální ředitel
Euler Hermes Čescob, úvěrová pojišťovna, a.s.

Mgr. Radko Martínek

hejtman
Pardubický kraj

Ing. Jan Mühlfeit

Chairman Europe
Microsoft Corporation

doc. PhDr. Michal Stehlík, Ph.D.

děkan Filozofické fakulty Univerzity Karlovy

prof. MUDr. Eva Syková, DrSc.

ředitelka
Ústav experimentální medicíny AV ČR

Zdeněk Šámal

ředitel zpravodajství
Česká televize

Tomáš Töpfer

senátor
Senát Parlamentu ČR

prof. PhDr. Vít Vlnas, Ph.D.

ředitel Sbírký starého umění
Národní galerie v Praze

Ing. Vlastimil Vykydal

ředitel
Technické muzeum v Brně

2.

Vědecká rada
Národního muzea

Humanitní sekce

prof. PhDr. Zdeněk Beneš, CSc.

prof. PhDr. Marie Bláhová, CSc.

doc. PhDr. Marie Dufková, CSc.

prof. PhDr. Jarmila Gabrielová, CSc.

doc. PhDr. Luboš Jiráň, CSc.

prof. PhDr. Lubomír Konečný

doc. PhDr. Barbara Köpplová

PhDr. Jitka Ludvová

PhDr. Vlastimil Novák, Ph.D.

prof. PhDr. Josef Opatrný, CSc.

Mgr. Jitka Schůtová, Ph.D.

prof. PhDr. Zdeněk Uherek

Mgr. Marta Vaculínová, Ph.D.

prof. PhDr. Miroslav Verner, DrSc.

PhDr. Jana Vojtěšková, CSc.

Přírodovědná sekce

Ing. Aleš Bezděk, Ph.D.

Mgr. Miroslav Kolařík, Ph.D.

RNDr. Jiří Kvaček, CSc.

MUDr. Jakub Likovský, Ph.D.

Mgr. Igor Malenovský, Ph.D.

RNDr. Jiří Moravec, CSc.

Mgr. Jiří Sejkora, Ph.D.

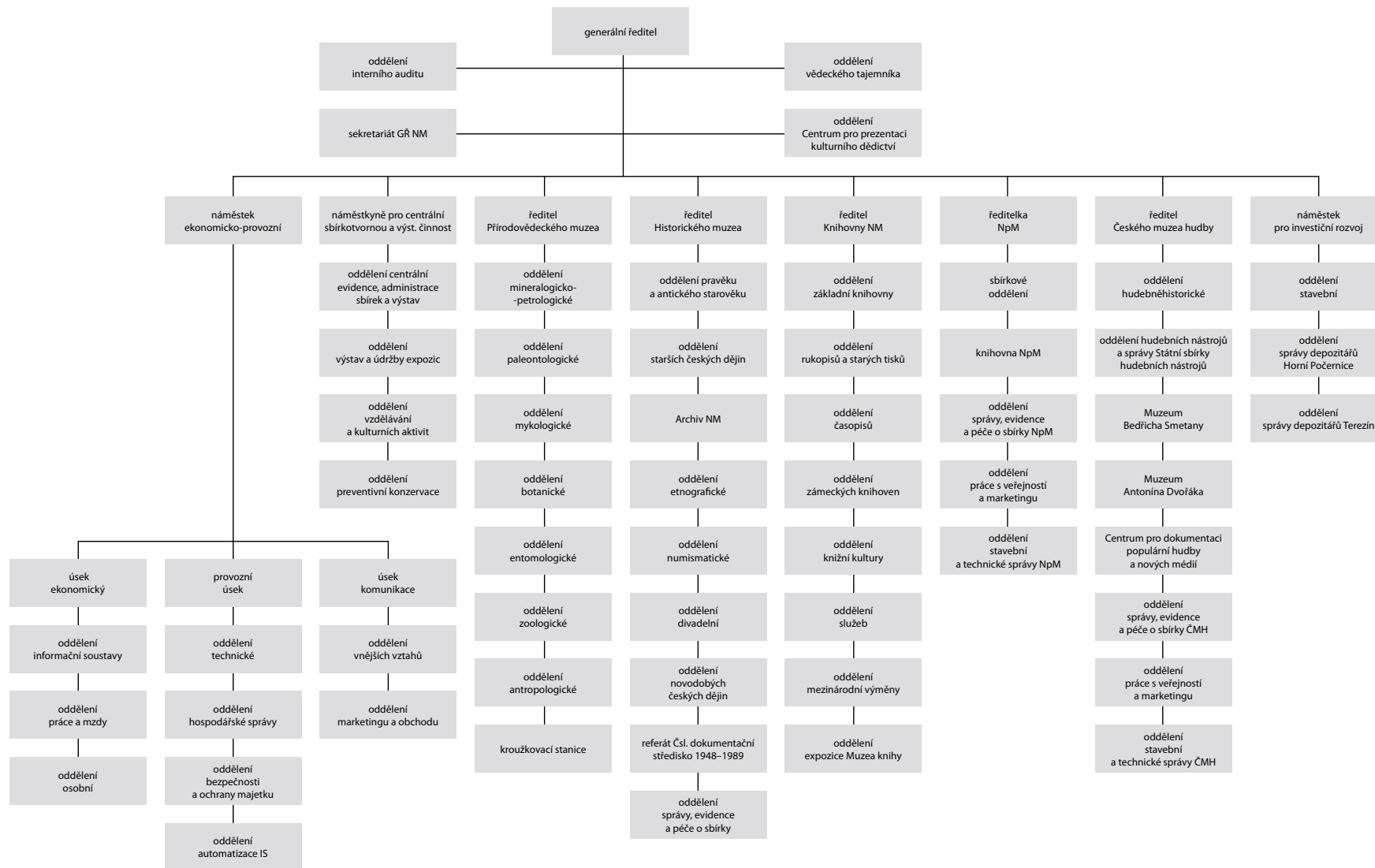
RNDr. Vladimír Šrein, CSc.

RNDr. Jitka Štěpánková, CSc.

3.

Organigram
Národního muzea
ke dni 31. 12. 2011

1.

Přírodovědecké
muzeum
(PM)

V souvislosti s přípravou rekonstrukce Historické budovy Národního muzea (HB NM) bylo pro Přírodovědecké muzeum v roce 2011 hlavním úkolem dokončení stěhování mineralogických, paleontologických, zoologických a antropologických sbírek, stálých expozic a pracovišť z HB NM do Horních Počernic (dále HP) podle průběžně aktualizovaného harmonogramu a realizace nového systému ukládání sbírek v HP. Od října 2011 tak byl zahájen standardní provoz PM v areálu HP. Současně byla dokončena I. etapa inovace klimatických podmínek v depozitářích sekce C a D depozitárního objektu v HP včetně zkušebního provozu a byly zpracovány poklady pro II. etapu (sekce A a B) a pro zabezpečení střešních klimatizačních jednotek a kotelen proti úniku médií. Ve staré správní budově areálu bylo dokončeno a vybaveno sdružené centrum řízení PM a správy areálu. Pokračovaly přípravné práce na zajištění kostry plejtváka myšoka a dermoplastických preparátů slonice a žirafy, které zůstanou po dobu stavební rekonstrukce v HB.

Dalším významným úkolem PM byl rozvoj výzkumu sbírkového fondu PM a prostředí, z něhož sbírkové fondy pocházejí. Důraz byl kladen především na řešení úkolů výzkumného záměru PM – vědecké zhodnocení a rozšiřování přírodovědeckého sbírkového fondu Národního muzea (NM), interních, grantových a programových projektů. Kromě tuzemských projektů byla významná účast PM při řešení mezinárodních

projektů, zvýšil se počet zahraničních pobytů a aktivních účastí na mezinárodních konferencích. Kvalita a četnost publikačních výstupů v PM se výrazně projevuje v celkovém hodnocení NM v kapitole Věda a výzkum. V závěru roku 2011 PM získalo dva projekty z programu Národní kulturní identita a projekt z operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost HEURÉKA! s podporou EU. V součinnosti s oddělením vědeckého tajemníka (VT) byla zpracována Koncepce výzkumu a vývoje v NM do roku 2018.

V návaznosti na evropský projekt Vědecký park Barrande I – vytvoření výzkumného centra NM v Horních Počernicích, pokračovalo v roce 2011 rozšiřování moderního přístrojového vybavení laboratoří PM v hodnotě téměř 4,2 mil. Kč, zmínit je možno nákup a zprovoznění mikroskopu Leica s měřením odraznosti v hodnotě 2,4 mil. Kč.

Klíčový výstavní projekt NM z roku 2009 Příběh planety Země byl po ukončení částečně přenesen (září 2010–leden 2011) do prostor Výstaviště Ostrava. Byl realizován významný výstavní projekt Krása motýlích křídel v Nové budově NM (NB NM). Z dalších výstavních aktivit PM nelze opomenout podíl na uspořádání pěti menších výstav a zapůjčení šesti výstav do regionálních a městských muzeí v ČR. V roce 2011 intenzivně probíhaly práce na přípravě nových expozic v HB a NB NM a byl zpracován návrh prostorové dispozice nových expozic.

Byly zahájeny práce na přípravě a obsahové náplni dvou dočasných expozic v NB NM – Archa Noemova (PM, zoologické oddělení, 2012) a Klenotnice (PM + HM, 2013). V soutěžní přehlídce Akademie věd ČR pod názvem SCIAP 2011 získalo PM z 56 přihlášených projektů třetí cenu s expozicí Příběh planety Země.

Proběhla i řada popularizačních akcí pro odbornou i širší veřejnost jako cykly přednášek, pracovní semináře a setkání, zmínit můžeme spolupráci při natáčení televizních a rozhlasových pořadů, poradenskou službu aj.

S účinností od 1. 4. 2011 proběhla za účelem optimalizace vydávání prostředků ze státního rozpočtu na mzdy organizační změna – snížení personálního stavu PM. Proběhla též aktualizace Koncepce rozvoje PM do roku 2018.

Hlavní úkoly činnosti PM v roce 2011 byly splněny.

2.

Historické muzeum
(HM)

Historické muzeum v roce 2011 dokončilo stěhování sbírek a vyklízení Historické budovy, kde byla k 7. 7. uzavřena expozice Praveké dějiny Čech, Moravy a Slovenska. Rozsáhlou výstavní činnost realizovalo především v Nové budově – výstavu Poklady Moravy vystřídal největší výstavní projekt **Vynálezci a vynálezy** (27. 9. 2011–24. 6. 2012) přibližující výrazné osobnosti české vědy od 17. do konce 20. století. V Nové budově proběhla sportovní výstava **Fotbal jménem Masopust** a v zahraniční spolupráci panelová výstava **Hlasy vize / Voices of vision. Wilson, Masaryk, and the formation of Czechoslovakia**, v listopadu přestěhovaná na Vítkov. V Národním památníku na Vítkově pokračovala výstava Zlatá? šedesátá. Vzpomínky a realita, kterou v červnu vystřídala výstava **Volby. Jak jsme v historii (ne)volili**; v prosinci byla zahájena výstava **Rudá muzea**, věnovaná čs. muzejnictví po roce 1948.

V Národopisném muzeu – Musaionu v Letohrádku Kinských byla po netradiční a návštěvnicky atraktivní výstavě Nové pověsti české – folklor atomového věku, zahájené v prosinci 2010, prezentována úspěšná výstava **Zbojníci – hrdinové, nebo zločinci?** se zahraničními zápůjčkami a několik menších výstav s celou řadou doprovodných akcí. Zajímavé výstavy a desítky doprovodných i jiných kulturních programů se

odehrávaly i v dalších objektech HM – v Lapidáriu pokračovala výstava Královský sňatek 1310, v Muzeu české loutky a cirkusu v Prachaticích např. výstava **Život je jen náhoda** ke 105. výročí narození Jaroslava Ježka.

V Národopisném muzeu – Musaionu proběhlo velké množství aktivit seznamujících návštěvníky s tradiční lidovou kulturou českých zemí. Vedle pravidelných víkendových kurzů lidových řemesel a výuky lidových tanců to byl především pravidelný cyklus Folklorní regiony Čech, Moravy a Slezska, který se představil formou přednášek, vystoupení folklorních souborů, prezentací sbírkových předmětů a dalšími aktivitami bohatství tradičních národopisných oblastí České republiky.

Jednotlivá sbírková oddělení se i v podmínkách stěhování sbírek věnovala odborné práci, podařilo se získat celou řadu nových sbírkových předmětů dary i nákupy, tisíce předmětů byly zrestaurovány a zdokumentovány.

V roce 2011 se uzavřela spolupráce na mezinárodním projektu ATHENA, který výraznou měrou inicioval vznik portálu eSbírky. cz, jehož úkolem je zprostředkovávat digitalizované kulturní dědictví ČR. Dovybavena byla fotografická laboratoř, která pracuje v Ústředním depozitáři Tereziín II (UDT).

Výrazným způsobem došlo k oživení a profesionalizaci konzervátorských a restaurátorských pracovišť v ÚDT II, díky personálnímu zázemí a materiálovému vybavení je toto pracoviště schopno pokrýt potřeby HM (vyjma restaurování obrazů) a nabídnout své služby i externím požadavkům.

V oblasti vědy a výzkumu byl v HM ukončen velký výzkumný projekt MK ČR Osobnosti české vědy a kultury, pokračovalo spoluřešitelství projektu GA ČR Českoslovenští vědci v Orientu 1918–1938, zahájeno bylo pět interních grantů. Pracovníci HM publikovali několik desítek vědeckých i popularizačních prací a účastnili se vědeckých konferencí, kde přednesli své příspěvky. Pokračovala i odborná spolupráce s řadou domácích i zahraničních institucí a výuka odborných pracovníků na vysokých školách.

Během roku 2011 byly připraveny, koordinovány a realizovány nové edukační programy pro školy ke stálým expozicím v Národním památníku na Vítkově (Příběh Památníku, Český lev se probouzí...) a v Národopisném muzeu (Tajemství muzea, Život na vsi, jak jej (ne)znáte...). K programům byla zpracována metodika, proběhla jejich pilotáž a zařazení do stálé programové nabídky HM.

3.

Knihovna Národního muzea (KNM)

Knihovna Národního muzea musela svou činnost podřídit faktu, že v tomto roce vrcholilo její stěhování z Historické budovy Národního muzea (HB NM). Po několika předchozích přípravných letech bylo dokončeno přemístění všech jejích pracovišť, fondů a sbírek. Oddělení zámeckých knihoven, odd. služeb, odd. základní knihovny, odd. rukopisů a starých tisků a zbývající část sbírek oddělení knižní kultury našla svá nová trvalá nebo dočasná sídla. Mimořádně náročné bylo přestěhovat dvanáctikilometrový fond základní knihovny z hlavního depozitáře v Historické budově na zámek Zbraslav; pro toto oddělení jde o nový přechodný depozitář po dobu rekonstrukce. Zásluhou precizní práce jeho knihovnic se podařilo udržet kontinuitu signatur, historickým vývojem složitě větvených. Celkem bylo v letech 2010–2011 v rámci KNM stěhováno cca 25 km fondu plus dokumentační materiál a vybavení knihovnických pracovišť.

Přitom KNM plnila své pravidelné úkoly vyplývající z funkcí veřejné knihovny, současně však také z funkcí správce

knižních sbírek, dále z povinností koordinátora převážně části knižní akvizice pro odborné složky NM, mezinárodní výměny publikací NM se zahraničními institucemi a evidence ISBN publikací NM. Časovou náročnost a velký objem uvedených prací museli bohužel přijmout s pochopením i badatelé, kterým byla již loni uzavřena stará studovna v HB NM. Od září 2011 již ale mají možnost navštěvovat studovnu novou, v Nové budově NM, další studovna byla zprovozněna v depozitáři v Terezíně a třetí bude od roku 2012 fungovat v zámku Zbraslav. Přesto zůstane studijní režim pro badatele nadále omezen. Ve všech přestěhovaných knihovnických fondech totiž započaly revize, přičemž ten nejrozsáhlejší – základní knihovní fond – si vyžádá přibližně čtyři roky ke kompletní kontrole. A do této kontroly jsou zapojeni i pracovníci oddělení služeb.

S dotacemi z programů MK ČR VISK byly spojeny každoroční digitalizační aktivity KNM a také mimořádně důležitá akce – sjednocení správy programu KpWin pro elektronické zpracování knih a jiných fondů v celém Národním muzeu; v ní

měla KNM roli koordinátora. Z dotace ISO byl nakoupen soubor vzácných starých tisků. KNM pomohla v září 2011 Slovanskému ústavu AV ČR připravit mezinárodní vědeckou konferenci VÁCLAV HANKA 1791–1861–2011, která se konala v NM. Jednotlivé akce a aktivity jsou vesměs podrobně popsány a vyčísleny v dalších kapitolách výroční zprávy.

A na závěr stručného přehledu o dění v KNM se zmíníme o události, která se odehrála v předjaří roku 2011. Do penze odešla PhDr. Helga Turková, dlouholetá pracovnice oddělení zámeckých knihoven a jeho vedoucí, v letech 1990–2004 ředitelka KNM. Pracovníci KNM a přátelé se s ní rozloučili stylově – v srdci historického depozitáře, mezi knihovnami Palackého a Šafaříka, které se právě připravovaly ke stěhování. Paní doktorka zůstává jako emeritní pracovnice v čilém pracovním duchu a s KNM stále úzce spolupracuje. Necht' to tak vydrží co nejdéle.

Bývalá ředitelka KNM PhDr. Helga Turková při rozlučkovém setkání s kolegy v historickém depozitáři KNM

<
Ředitel KNM Martin Sekera
se loučí s bývalou ředitelkou
PhDr. Helgou Turkovou

>
Prof. Tilman Berger
na konferenci o V. Hankovi

4.

Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur (NpM)

Činnost Náprstkova muzea asijských, afrických a amerických kultur byla v roce 2011 ovlivněna několika klíčovými úkoly. Hlavními cíli NpM pro rok 2011, ale i pro roky další, bylo zvýšit návštěvnost muzea, zpracovat Koncepti rozvoje muzea a dokončit výzkumný záměr Národního muzea Osobnosti české vědy a kultury. Návštěvnost se díky hlavní výstavě roku, Egyptské mumie, a doprovodným programům k výstavě podařilo zvýšit, a to více než dvojnásobně. Dalšími velmi přitažlivými výstavami, které se zasloužily o zvýšení návštěvnosti muzea, byly výstavy Veselí kostlivci a Ti, kteří nás předešli.

V personální oblasti byla provedena výrazná organizační změna. K 1. říjnu 2011 vzniklo oddělení sbírek, ve kterém jsou soustředěni kurátoři jednotlivých podsbírek včetně dokumentátorů. Vedoucím oddělení a zároveň zástupcem ředitelky byl jmenován PhDr. Vlastimil Novák, Ph.D. Na pozici vedoucího knihovny bylo vypsáno výběrové řízení, které bylo realizováno v lednu roku 2012.

Výstava Egyptské mumie se stala skutečně prestižní výstavní událostí roku. K výstavě bylo připraveno velké množství doprovodných akcí, komentovaných prohlídek a přednášek, které se setkaly s mimořádným zájmem dospělých i dětské veřejnosti. Výstava měla obrovský úspěch u návštěvníků během Pražské muzejní noci. Paralelně probíhal výstavní projekt s názvem Egypt a Nubie připravený ve spolupráci se Slovákým muzeem v Uherském Hradišti. V závěru roku se podařilo pro veřejnost poprvé v historii muzea pravidelně otevřít historický interiér Náprstkovy knihovny. V tomto exkluzivním stylovém prostředí se každou první středu v měsíci konají komentované prohlídky a každý třetí čtvrtek kulturní a muzejní akce. Zahájili jsme pravidelně čtyřikrát do roka vydávání Náprstkova čtvrtletníku, ve kterém uveřejňujeme všechny aktuality muzea, zajímavosti a programy. Edukativní programy pro děti a školní mládež jsou velmi populární a vyhledávané. Mají vysokou úroveň i vstřícnou a milou atmosféru. V oblasti vědy a výzkumu byl ukončen tříletý výzkumný záměr Osobnosti české vědy a kultury ve sbírkách Národního muzea.

V oblasti zahraničních aktivit byla realizována třetí výkopová sezona v oblasti Wad Ben Naga v Súdánu. Pokračoval mezinárodní projekt Réseau international des Musées d' Ethnographie 2008–2013 (dále jen RIME), který vyústil v realizaci výstavy a vydání katalogu. Do Prahy do NpM výstava doputuje v červnu roku 2012. Návštěvníci si již zvykli na pravidelný předvánoční muzejní den, Vánoce u Halánků, který se tentokrát konal v duchu mexických tradic. Z oblasti údržby objektů byla realizována II. etapa rekonstrukce fasády, tentokrát to byla oprava vnitřních fasád, repase oken a všech kovových a dřevěných prvků, která byla zdárně dokončena ještě před hlavní návštěvnickou sezonou. Na konci roku bylo provedeno rozšíření projektové dokumentace rekonstrukce elektrorozvodů v 1. nadzemním podlaží budovy č. p. 270 tak, aby projektová dokumentace byla připravena pro výběr zhotovitele v roce 2012. V samém závěru roku byla vypracována střednědobá Koncepte rozvoje NpM.

5.

České muzeum hudby (ČMH)

České muzeum hudby se v roce 2011 prioritně zaměřilo na oblast práce se sbírkami, především na fyzickou péči, uložení, evidenci a zpracování sbírek. Stejně významná byla také jejich prezentace veřejnosti pro nejširší spektrum zájemců o hudbu.

Nový objekt Centrálního depozitáře Českého muzea hudby v Litoměřicích poskytl prostor pro uložení části sbírky hudebních nástrojů v návaznosti na postupující stěhování sbírek z hlavní budovy Národního muzea do Terezína II. Představovalo to stěhování mimořádně citlivých a objemných sbírkových předmětů, které bylo s úspěchem dokončeno. Vypracován byl uživatelský záměr pro rekonstrukci a další využití objektu i pro výhled jeho rozvoje. Dokončeny byly generální revize podsbírek hudebních nástrojů a Muzea Antonína Dvořáka jako základ pro zlepšení správy a evidence sbírek v těchto odděleních. Restaurátorka papíru zpracovala ve spolupráci s kurátory audit obalových materiálů na papírové sbírky a jejich uložení. Kompletní přehled napříč všemi fondy je podkladem pro dlouhodobý plán činnosti i pro stanovení priorit v rámci programu ISO, který představuje soustavný

významný přínos ke zlepšení péče o sbírky. Dotace Ministerstva kultury ČR umožnila získat významný soubor dopisů Antonína Dvořáka. Posílení internetového připojení spolu s centralizací správy systému KP WIN SQL v rámci celého Národního muzea zlepšilo přístup k on-line katalogům a umožní v dalším období doplnění o obrazová data k vybraným záznamům. On-line přístup ke katalogizačním záznamům se projevil ve zvýšeném zájmu zahraničních badatelů o sbírky muzea.

Úspěšná byla i činnost výstavní. Výstavy v jednotlivých objektech i cyklus tematických vitrín v rámci expozice hudebních nástrojů byly realizovány podle plánu. Završen byl projekt Beatlemánie! doprovodnými výstavami a programy. Výstava byla po skočení projektu přenesena do Moravského zemského muzea v Brně.

Stěžejním prezentačním projektem byla výstava ANTONÍN DVOŘÁK, věnovaná jubileu skladatele. S úspěchem se podařilo skloubit tradiční téma a sbírkový materiál s moderní architektonickou a grafickou prezentací. Návštěvník mohl

nejen v úctě tiše žasnout nad výjimečnou příležitostí vidět autograf světoznámé symfonie Z Nového světa, ale i poznat další aspekty osobnosti skladatele, interaktivně nahlédnout do jeho života a doby. Mohl vnímat Dvořáka zvukem, obrazem, hmatem i rozvíjet vlastní dojmy z geniální hudby. Četné doprovodné programy byly určeny pro zájemce různého věku, pro odborníky i pro ty, kdo se s Dvořákovou hudbou setkali poprvé.

Dílčí projekt výzkumného záměru Osobnosti české vědy a kultury byl završen publikací monografie Bedřich Smetana a jeho korespondence. Vydáním třetího ročníku časopisu Musicalia se podařilo zařadit jej na seznam recenzovaných neimpaktovaných časopisů. Úspěšné Sympozium mezinárodní houslařské společnosti EILA (Entente Internationale des Luthiers et Archetuiers) přivedlo do Českého muzea hudby špičkové odborníky z celého světa a zvýšilo mezinárodní prestiž celého muzea.

1.

Podsbírky
Národního muzea

Stav podsbírek Národního muzea k 31. 12. 2011

Název podsbírky	Počet evidenčních čísel	Počet evidenčních čísel
	Stav k 31. 12. 2011 (posl. aktualizace 2/2012)	Inventarizace za rok 2011
Přírodovědecké muzeum		
geologická	3 752	12 412
petrografická	24 665	
mineralogická	92 548	
sbírka broušených drahých kamenů	4 803	
sbírka meteoritů	498	
sbírka tektitů	13 882	
paleontologická	142 760	12 324
botanická	25 069	2 945
mykologická	293 815	9 496
entomologická	31 557	619
zoologická	106 899	10 026
antropologická	16 894	1 087
Přírodovědecké muzeum celkem	757 142	48 909
Historické muzeum		
archeologická	394 738	34 307
historická	199 631	6 865
etnografická	139 705	10 701
numismatická	639 937	47 230
sbírka divadlo	510 629	42 643
sbírka klasické archeologie HM	7 472	1 000
sbírka novodobých českých dějin HM	22 389	3 044
sbírka tělesné výchovy a sportu HM	141 245	10 652
Historické muzeum celkem	2 055 746	156 442

Stav podsbírek Národního muzea k 31. 12. 2011

Název podsbírky	Počet evidenčních čísel	Počet evidenčních čísel
Knihovna Národního muzea		
knihy	21 890	10 996
písemnosti a tisky	25 187	dokončena inventarizace
časopisy	181	12
doklady k vývoji knižní kultury	121 278	8 000
Knihovna Národního muzea celkem	168 536	19 008
Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur		
negativy a diapositivy	34 402	8 150
fotografie, filmy, videozáznamy a jiná média	3 891	
etnografie NpM	38 243	
asijská sbírka NpM	52 747	2 869
knihovna NpM	1 900	dokončena inventarizace
numismatika NpM	16 391	dokončena inventarizace
pravěk/starověk NpM	12 180	dokončena inventarizace
Náprstkovo muzeum celkem	159 754	11 019
České muzeum hudby		
sbírka hudebních nástrojů ČMH	2 621	dokončena inventarizace
sbírka hudebněhistorického odd.	217 448	17 503
sbírka Muzea Antonína Dvořáka	7 712	dokončena inventarizace
sbírka Muzea Bedřicha Smetany	35 399	2 568
České muzeum hudby celkem	20 071	24 156
Národní muzeum celkem	3 404 358	255 449

2.

Akviziční činnost

Odbor	PM		HM		KNM		NpM		ČMH		Celkem	
	Počet přírůstkových čísel	Tj. počet předmětů (ks)	Počet přírůstkových čísel	Tj. počet předmětů (ks)	Počet přírůstkových čísel	Tj. počet předmětů (ks)	Počet přírůstkových čísel	Tj. počet předmětů (ks)	Počet přírůstkových čísel	Tj. počet předmětů (ks)	Počet přírůstkových čísel	Tj. počet předmětů (ks)
Počet přírůstků celkem	236	70 545	1 160	19 332	5	1 621	2 078	2 078	38	2 733	3 517	96 309
Z celku												
dary	22	12 900	313	1 085	4	1 577	1 627	1 627	3	421	1 969	17 610
převody	92	1 820	6	1 451	0	0	3	3	3	2 000	104	5 274
nákupy	1	744	3	10	1	44	139	200	1	19	145	1 017
vlastní sběr	88	52 337	10	272	0	0	0	0	30	237	128	52 846
stará zásoba	33	2 744	817	16 299	0	0	309	309	2	560	1 161	19 912
		v Kč		v Kč		v Kč		v Kč		v Kč		v Kč
Celkové náklady na nákup sbírkových předmětů		104 150		1 527 600		450 000		265 000		453 000		2 799 750
Z celku												
rozpočet NM		0		100 000		0		0		0		100 000
dotace MK (ISO)		0		464 000		450 000		0		453 000		1 367 000
sponzoring		0		100 000		0		265 000		0		365 000
ostatní zdroje		104 150	MK ČR (OPP)	863 600		0		0		0		967 750

I přes nepříznivou ekonomickou situaci se NM podařilo v roce 2011 získat několik cenných akvizic, a to zejména díky účelové podpoře MK ČR z programu Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví (ISO). Zakoupen byl významný soubor historických knih a prvotisků pro KNM, soubor korespondence Antonína Dvořáka pro ČMH či kulovnice s křesadlovým zámekem pro HM. Rovněž se podařily významné

akvizice pro podsbírkou NM z prostředků na výkup kulturních památek MK ČR (zejména pro antickou podsbírkou). Díky stálému legátu Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových zakoupilo NM středověkou truhličku pro historickou sbírku NM.

Celkem NM v roce 2011 vynaložilo na nákupy sbírek 2 799 750 Kč.

2.1 Přírodovědecké muzeum (PM)

V roce 2011 PM vynaložilo na nákup sbírek 104 150 Kč z ostatních zdrojů (koupě poslední části jedinečné sbírky prvohorních zkamenělin z pozůstalosti po V. Kordulem). Podsbírky PM byly hlavně rozšiřovány formou sběrů při terénním výzkumu v rámci řešení projektů VaV (nejvíce přírůstků bylo získáno do podsbírek entomologické, zoologické, mykologické a botanické) a dary jednotlivých přírodnin a malých kolekcí od spolupracujících

tuzemských a zahraničních odborníků a amatérských sběratelů. K významným akvizicím patří dary typového materiálu, nových mineralogických druhů – krásnoitu, adolfpateraitu, štěpitu a babánekitu z českých lokalit do mineralogické podsbírek nebo nových druhů hub do podsbírek mykologické. Darovaná sbírka převážně středoevropských brouků L. Šimka do entomologické podsbírek reprezentuje téměř 12 000 exemplářů. Výměnou se Slovenským národním muzeem byl získán odlitek stopy dinosaura a čelisti chalikotheria ze slovenských lokalit pro

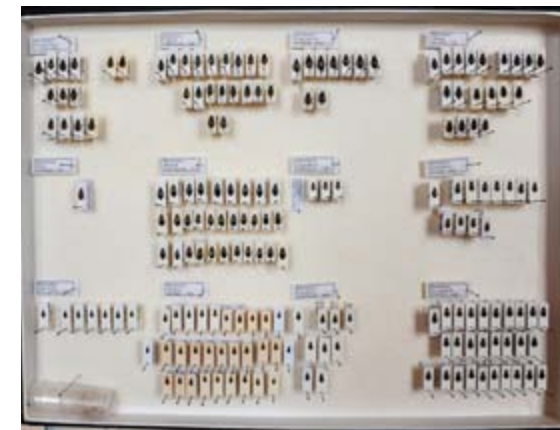
podsbíru paleontologickou. Převodem byl získán lidský kosterní materiál z archeologických výzkumů do antropologické podsbírek. Dalšími významnými přírůstků byly odlitky lebek ze zahraničních nálezů a posmrtné masky F. M. Dostojevského a L. N. Tolstého.

Trilobit Paradoxides z jineckého kambria. Lokalita Jince, Čechy. Ukázka z přírůstků P2P 16/2011; koupě od Ing. Jiřího Korduleho, Praha. Foto Mgr. Martin Valent, Ph.D.

Krystal topazu o délce 2 cm v dutině ryolitu. Lokalita Thomas Range, Utah, USA. Ukázka z přírůstků P1P 5/2011; dar Jiřího Špalka, Kladno. Foto Mgr. Dalibor Velebil

Ukázka entomologické krabice s částí sbírky brouků, přírůstek P5P 2/2011, dar Lubora Šimka, Praha

2.2. Historické muzeum (HM)

HM vynaložilo na nákup sbírek 1 527 600 Kč, z toho 464 000 korun z dotace ISO MK ČR, 863 600 Kč z prostředků na výkup kulturních památek, 100 000 Kč z legátu Nadání Josefa, Marie a Zdeňky Hlávkových a 100 000 Kč z prostředků NM.

Z prostředků MK ČR na výkup prohlášených kulturních památek byly zakoupeny tyto předměty: pro sbírku

klasické archeologie a) Sběrka Jiřího Frela, 8 etruských, řeckých i pozdějších výrobků (395 000 Kč); b) mramorové torzo Venuše s Amorem, římská práce ze 3. století n. l. (180 000 Kč); pro historickou sbírku c) historické vybavení lékárny Na Harfě (288 600 Kč). Na nákup do historické sbírky se vynaložilo celkem 952 600 Kč, z toho 464 000 Kč z dotace ISO MK ČR: dva portréty Johany Fričové a Josefa Přibíka z aukční síně Dorotheum a puška se skandinávským zámekem ze 17. století. Středověká

truhlička (200 000 Kč) byla koupena ze sdružených prostředků NM a Hlávkovy nadace.

Zajímavé předměty byly získány i darem: např. loutkové divadlo z r. 1935 (49 dřevěných marionet) a tapisérie Jízda králů z r. 1950 do etnografické sbírky; 15 tištěných archů pro rodinná divadla a 10 divadelních plakátů Jaroslava Maliny do divadelní sbírky; tenisová raketa wimbledonského vítěze Jaroslava Drobného do sbírky TVS.

< Portrét Johany Fričové (1809–1849), manželky advokáta JUDr. Josefa Františka Friče, s dcerkou Johankou (1835–1904). Maloval Jozef Božetěch Klemens (1817–1883), olejomalba, Praha, 1841. Foto Jan Rendek

< Portrét Josefa Přibíka (1779–1849), učitele v Mníšku pod Brdy. Maloval Václav Govič (1821–1875), olejomalba, Mníšek pod Brdy, 1843. Foto Jan Rendek

< Konvice ze sbírky Jiřího Frela prohlášené za kulturní památku a zakoupené pro sbírku klasické archeologie NM, Kypr, pozdně geometrické – raně archaické období, 8.–7. stol. př. n. l. Foto Lenka Káčová

< Dřevěná malovaná truhlička s vikem, tvaru tumb, se železným zámekem, zdobená náboženskými motivy, pravděpodobně Itálie, 2. pol. 15. století (doplňky ze 16. a 17. stol.). Foto PhDr. Lubomír Sršeň

> Tenisová raketa wimbledonského vítěze Jaroslava Drobného

2.3. Knihovna Národního muzea (KNM)

Nejvýznamnější akvizicí KNM za rok 2011 byl soubor historických knih, který sestává z jednoho prvotisku, 41 starých tisků a dvou tisků z počátku 19. století. Nejzajímavější položkou tohoto souboru je tisk Cathon in latin Unnd Tutsch. Jedná se o dosud neznámé, tudíž unikátní vydání díla Catonis disticha, sbírky latinských přísloví v elegických dvojverších z 3.–4. stol. n. l. neznámého původu a obecně připisovaných fiktivnímu autorovi Dionysiu Catonovi, která sloužila ve středověku a raném novověku jako učebnice latiny v triviálních školách. Jedná o dosud neznámé vydání tohoto díla, které je možné podle použitého tiskového písma připsat špýrskému tiskaři Konradu Histovi a datovat do doby kolem roku 1497. Kniha byla ve dvacátém století převázána, jinak je však ve velmi dobrém stavu a papír, na němž je vytištěna, nevykazuje žádné známky poškození.

Ostatní staré tisky jsou jedinečné především z hlediska vlastnických značek a přípisů, na jejichž základě tvoří velmi zajímavé provenienční celky. Nejpozoruhodnější je skupina pěti svazků díla Conciliorum omnium, tam generalium, quam provincialium [...] volumina quinque vydaného v Benátkách v roce 1585. Čtyři z pěti svazků nesou na předním předešti mědirytové exlibris nejvyššího císařského pokladníka a rádce císaře Rudolfa II. Zachariáše Geizkoflera z Gailenbachu (1560–1617). Svým zpracováním patří k vrcholům renesanční knižní grafiky na našem území. Další skupinu tvoří soubor z farní knihovny obce Církvice u Kutné Hory a podle datace exlibris byly knihy získány v 70. letech 18. století. Ve zbývajících knihách byly zaznamenány další provenienční značky a přípisky (např. grafické exlibris Leopolda Josefa hraběte Künigla, významné osobnosti v dějinách svobodného zednářství, a dalších), které do budoucna zbývá identifikovat. Celý soubor významnou měrou obohatí sbírku prvotisků

a starých tisků Knihovny Národního muzea a byl zakoupen z účelových prostředků MK ČR ISO-D (450 000 Kč).

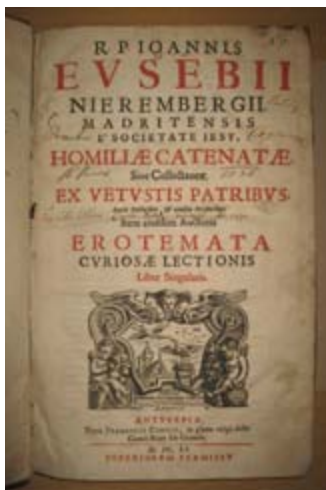
Oddělení knižní kultury získalo darem pozůstalost akad. mal. Jaroslava Hořánka (knižní ilustrace, štočky, plakáty) v hodnotě 269 000 Kč. Dále se podařilo získat darem další část ilustračních souborů akad. mal. Zdeňka Mězla, zajímavou sbírku exlibris od Jany Häuslerové a ilustrace Karla Helmicha z pozůstalosti spisovatele Otto Janky. Do doprovodné dokumentace byly zařazeny novoročenky a pozvánky za rok 2010 a část současných nakladatelských prospektů.

Grafické mědirytové exlibris Zachariáše Geizkoflera z Gailenbachu (1560–1617), nejvyššího císařského pokladníka a rádce císaře Rudolfa II.

Grafické mědirytové exlibris Leopolda Josefa hraběte Künigla (1688–1727), významného zástupce svobodných zednářů

Starý tisk s rukopisným exlibris Karla Viktorina Pertáka, faráře z Nových Dvůrů u Kutné Hory, a s pozdějším rukopisným exlibris farní knihovny v nedaleké Církvici

Titulní strana unikátního prvotisku Cathon in latin Unnd Tutsch (Špýr, cca 1497)

První strana unikátního prvotisku Cathon in latin Unnd Tutsch

Soubor všech 44 knih z nákupu starých tisků

2.4 Náprstkovo muzeum (NpM)

V roce 2011 bylo pro sbírky NpM získáno 2078 předmětů, z toho 200 kusů nákupem ze sponzorských prostředků, 1627 objektů darem, tři kusy převodem a 309 položek ze starých zásob. Mezi zakoupenými předměty dominuje soubor 34 japonských dřevorezů z 19. století. Obohacení pravěké a starověké podsbírkou představuje dar 143 kusů štípané

Tři obřadní šálky na saké, sakazuki, dřevo, červený a zlatý lak (Aizu nuri) s emblémem císařské chryzantémy, vyrobeno u příležitosti 100. výročí japonského parlamentu, 1990, průměr 7,5 cm, 9 cm a 11 cm, Japonsko, NM-NpM, autor fotografie Jiří Vaněk

<
Barevný dřevorez, Kóno Bairéi (1844–1895): Kohout a slepice, 25 x 36,7 cm, Japonsko, NM-NpM autor fotografie Jiří Vaněk

industrií z Libye. Etnografické sbírky byly rozšířeny o dva recentní objekty z Nové Guineje a sedm kusů z Guatemaly. Významnými dary dokumentujícími Japonsko 20. století přispěli laskavě pan Hiroši Kató a Vlasta Winckelhöferová. Ing. Jiří Baštář pak věnoval muzeu 1397 skleněných diapoziitivů a negativů z let 1926-27, které pokrývají asijské teritorium od Indie po Japonsko.

Dva oválné talířky, na stříbrném podkladu dekor květin, typ Ando cloisonné, Nagoja 1990, 10,5 x 12,6 cm, Japonsko, NM-NpM autor fotografie Jiří Vaněk

<
Barevný dřevorez, Kóno Bairéi (1844–1895): Dravec v letu, 25 x 36,7 cm, Japonsko, NM-NpM autor fotografie Jiří Vaněk

2.5 České muzeum hudby (ČMH)

Jedinou – avšak o to významnější – úplatnou akvizicí ČMH v roce 2011 byl soubor korespondence Antonína Dvořáka příteli Aloisi Göbloví z let 1889–1901 (19 kusů). Soubor byl zakoupen v rámci likvidace Nadačního fondu Pražský podzim díky dotaci MK ČR z prostředků programu ISO. Většina dopisů je obsahově naprosto zásadní pro muzikologické bádání a díky výkupu se podařilo zabránit rozprodání tohoto souboru jednotlivcům a případnému vyvezení jednotlivých dopisů do zahraničí.

Darem se podařilo získat cenný konvolut tří tisků hudební teorie z 16. století, který doplňuje sbírku historických hudebních učebnic. Cenným darem je rozsáhlý dodatek k pozůstalosti hudebního skladatele Viktora Kalabise.

Dva šálky na čaj s pokličkou, pro ženu a pro muže (meoto junomi), porcelán, malba barevnými emaily na polevě, Nabešima-jaki, signováno Imaemon, tradiční výrobek tzv. živoucího národního pokladu, 1995, v. 8,3 a 8 cm, Japonsko, NM-NpM autor fotografie Jiří Vaněk

3.

Preventivní ochrana
a ošetření sbírek

Odbor	PM		HM		KNM		NpM		ČMH		Celkem	
	Počet inventárních čísel (evid. jednotek)	Tj. počet předmětů (ks)	Počet inventárních čísel (evid. jednotek)	Tj. počet předmětů (ks)	Počet inventárních čísel (evid. jednotek)	Tj. počet předmětů (ks)	Počet inventárních čísel (evid. jednotek)	Tj. počet předmětů (ks)	Počet inventárních čísel (evid. jednotek)	Tj. počet předmětů (ks)	Počet inventárních čísel (evid. jednotek)	Tj. počet předmětů (ks)
Počet ošetřených sbírkových předmětů celkem	254 689	271 796	11 424	11 424	316	316	1 897	1 897	549	549	268 875	285 982
z celku												
preparování	14 242	31 264	0	0	0	0	0	0	0	0	14 242	31 264
konzervování	240 387	240 472	569	569	120	120	0	0	196	196	241 272	241 357
restaurování	60	60	227	227	48	48	1 897	1 897	353	353	2 585	2 585
tvorba modelů	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
z celku												
dodavatelsky	5	11 200	31	31	20	20	6	6	1	1	63	11 258
vlastními silami	254 684	260 596	765	765	128	128	1 891	1 891	548	548	258 016	263 928
		v Kč		v Kč		v Kč		v Kč		v Kč		v Kč
Celkové náklady na ošetření sbírkových předmětů		186 680		845 228		0		107 000		636 000		1 774 908
z celku												
rozpočet NM		90 312		162 000		0		0		0		252 312
dotace MK (ISO)		0		427 000		0		92 000		636 000		1 155 000
sponzoring		0		0		0		15 000		0		15 000
ostatní zdroje		96 368		256 228		0		0		0		352 596

Preventivní ochrana a ošetření sbírek NM v roce 2011 úzce souvisely zejména se stěhováním sbírek NM z Historické budovy NM a jejich ukládáním do nových specializovaných depozitářů. Tyto velké změny se týkaly zejména sbírek PM, HM a KNM. Ani dva další nestěhující se odbory péči o sbírky

nezanedbávaly. Vybavení depozitářů, restaurátorských pracovišť a externí restaurátorské práce mohlo NM realizovat zejména díky účelové dotaci MK ČR z programu ISO-D v celkové výši 850 000 Kč.

3.1 Přírodovědecké muzeum (PM)

Ve všech depozitárních objektech využívaných PM byla dvakrát ročně provedena chemická dezinfekce sbírkového materiálu. Výrazného zlepšení preventivní ochrany sbírek bylo dosaženo v důsledku dokončení přestěhování jejich zbývajících částí z depozitářů a expozičních sálů v HB NM do nových depozitářů v Horních Počernicích (HP) do listopadu 2011, ošetřením předmětů před a po stěhování

a novým způsobem jejich stálého uložení. Stěhované herbářové položky mykologické podsbírký prošly dezinfekcí vymražením. Nárůst konzervace sbírkových předmětů souvisel s jejich stěhováním z HB do HP. Mikroklimatické podmínky v depozitářích oddělení zoologie, mykologie a botaniky v HP (sekce Ca D2) se výrazně zlepšily díky realizaci I. etapy inovace vzduchotechniky. Rozsah preparování, restaurování a konzervace sbírkových předmětů PM v roce 2011 je zřejmý z připojené tabulky.

Vybalování přestěhovaných herbářových krabic mykologické podsbírký a jejich dezinfekce vymražením v Horních Počernicích
Foto Mgr. Jan Holec, Dr.

Příprava preparace lebky slona afrického v dermestariu zoologického oddělení, sekce E v Horních Počernicích
Foto Blanka Švecová

Čištění a třídění herbářových balíčků mykologické podsbírký před stěhováním
Foto Mgr. Jan Holec, Dr.

3.2 Historické muzeum (HM)

V roce 2011 byla dokončena centralizace odborné péče o sbírky HM přestěhováním jednotlivých dílen z objektů v Praze na nové pracoviště v Ústředním depozitáři Terezín (ÚDT), které začalo plně fungovat od 1. 10. 2011. Přestěhováním depozitářů HM do nových prostor v ÚDT II se pro sbírkové fondy podařilo zajistit klimatické podmínky, obaly a mobiliář vhodné pro jejich dlouhodobé uložení.

Dámské letní šaty kolem roku 1905, restaurované studentkou VŠCHT Ivanou Kolarčíkovou (foto A. Kumstátová)

Cínová křížtelnice z kostela Stětí sv. Jana Křtitele v Pozni z r. 1581, restaurovaná z prostředků ISO Petrem Zemanem, stav před a po restaurování

< Portrét Prokopa hraběte Lažanského z Bukové od neznámého autora, restaurovaný akad. malířem Milanem Kadavým

< Pohřební štít Petra Voka z Rožmberka, restaurovaný Hanou Tefal Juránkovou pro výstavu Rožmberkové

> Portrét Antona hraběte Forgácha de Ghymes et Gécs od neznámého autora, restaurovaný akad. malířem Milanem Kadavým, stav před a po restaurování

Pokračovalo systematické ošetření sbírek HM, zejména prací vlastních restaurátorů s předností předmětů pro výstavy. Z dotace ISO/D-c (298 000 Kč) se podařilo v historické sbírce zrestaurovat cínovou křížtelnicí z kostela Stětí sv. Jana Křtitele v Pozni z r. 1581 a deset dřevorezeb; v divadelní sbírce pak dva konvoluty plakátů Prozatímního divadla z let 1874 a 1876. Ze zdrojů NM bylo v historické sbírce externě očištěno 18 kamenných fragmentů plastik a architektury (3000 Kč) a zrestaurováno osm portrétů (159 210 Kč). Z jiných zdrojů se

pro expoziční účely podařilo konzervovat pohřební štít Petra Voka z Rožmberka (38 928 Kč, Národní památkový ústav), šest soch (17 300 Kč, Arcibiskupství pražské) a sousoší Kalvárie (200 000 Kč, obec Dolní Břežany). Na základě spolupráce s Vyšší odbornou školou (VOŠ) textilních řemesel a VOŠ Turnov zrestaurovali tamní studenti v rámci svých semestrálních a bakalářských prací 23 sbírkových předmětů z historické sbírky NM. Z prostředků programu ISO byla pořízena rovněž pouzdra na grafiku a další materiál na přebalení sbírek (119 000 Kč).

> Restaurovaný konvolut cedulí Prozatímního divadla z divadelní sbírky

Tak vypadá vazba starého tisku 69 A 12 po restaurování.

3.3 Knihovna Národního muzea (KNM)

V oblasti preventivní ochrany sbírek, restaurování a konzervace KNM byly možnosti KNM omezeny na vlastní finanční zdroje a na zásoby materiálu z minulých období. Podařilo se zrestaurovat malou část sbírky kramářských tisků díky Vyšší odborné škole grafické v Hellichově ulici v Praze. Pracovnice konzervátorské dílny KNM se věnovaly výrobě nekyselých obalů na rukopisné zlomky a paspartování zlomků, restaurovaly 65 knižních svazků.

Po přestěhování sbírek a fondů do depozitářů v Terezíně a na Zbraslavi ihned započaly revize, při nichž byl zjišťován fyzický stav sbírkového materiálu. Celý fond rukopisů a starých tisků

>
V konzervační dílně KNM byla restaurována vazba starého tisku se signaturou 69 A 12. Ukázka stavu před restaurováním a po něm

byl ještě před přemístěním v roce 2010 mechanicky očištěn, ale jako mnohem náročnější se ukázal úkol provést očistu fondu základní knihovny. Z důvodu nedostatku peněz je zatím prováděna pracovníky provádějícími revize, ale větší finanční náklad na službu specializované firmy se jeví jako nezbytný. V dobrém stavu jsou po stěhování naopak sbírky knižní kultury, kde pokračovalo systematické přemísťování sbírek dokladů k vývoji knižní kultury do nekyselých ochranných obalů. Průběžné vyhodnocování klimatických podmínek na zámku Zbraslav přinášelo velmi dobré hodnoty již před nastěhováním knih. Nezměnilo se to ani po obsazení depozitáře a ani změny ročních období neohrožily vnitřní klimatickou stabilitu objektu. Problémy byly v terezínském depozitáři, kde se kvůli výpadkům klimatizace odkládalo stěhování rukopisů a starých tisků.

Knihy se stěhovaly pomocí speciálních vozíků, které zajistily pořadí uložení knih v regálech. Při umísťování do nových depozitářů tak nedocházelo k zpřeházení pořadí knih.

Pomocí speciální plošiny byly vozíky s knihami transportovány oknem z knihovny starého depozitáře v Historické budově NM. Prázdný vozík putuje pro další dávku.

3.4 Náprstkovo muzeum (NpM)

V Náprstkově muzeu se péči o sbírky věnují pracovníci v oddělení péče o sbírky, prioritně v roce 2011 prováděli ošetřování knižního fondu v depozitářích, provedli základní ošetření vystavených knih v historickém interiéru Náprstkovy knihovny. Kromě toho pracovníci oddělení spolupracovali s oddělením preventivní konzervace Národního muzea na stabilizaci relativní vlhkosti uvnitř vitrín v průběhu výstavy Egyptské mumie.

Při péči o sbírkové předměty pokračovala spolupráce s Vědecko-výzkumným centrem kulturního dědictví ČR a ČVUT FJFI na nedestruktivních materiálových průzkumech sbírek. Antropologický průzkum trofejních hlav tsants se uskutečnil ve spolupráci s odborníky Kriminálního ústavu Praha.

V oblasti preventivní konzervace probíhá dlouhodobé měření parametrů klimatu (t+Rv) ve vybraných depozitářích a expozicích. Ve všech depozitářích v Praze a v Liběchově se uskutečnila pravidelná celoplošná dezinfekce sbírek v jarním i podzimním termínu. Depozitář asijských sbírek byl vybaven kovovým patrovým úložným systémem, mohla tedy probíhat další etapa dislokace asijských sbírek.

>
 Francesco Conti, Amor in Tessaglia,
 Componimento da camera, 1718.
 Dobový opis z první poloviny
 18. století ze zámku Kačina.
 Kožená vazba byla při povodni vážně
 deformována a ohrožovala vnitřní
 knižní blok s notovým zápisem.
 Svazek se podařilo zrestaurovat do
 původního stavu postupným šetrným
 zvlhčováním a vyrovnáváním při
 minimalizaci zásahu.

3.5 České muzeum hudby (ČMH)

Do budovy nového Centrálního depozitáře Českého muzea hudby v Litoměřicích byla přestěhována část sbírky hudebních nástrojů. Protože šlo především o rozměrné a citlivé klávesové nástroje, je bezproblémová realizace převozu úspěchem. Podařilo se přispět k dalšímu zlepšení zabezpečení a klimatické ochrany objektu (305 000 Kč z programu ISO A).

Probíhalo přebalování a ukládání sbírek díky podpoře z programu ISO (53 000 Kč). V restaurování pokračovalo odstraňování následků povodní roku 2002. Za podpory MK ČR byla realizována další etapa náročného restaurování historického klavíru a v interní dílně pak byly restaurovány další desítky vysušených hudebnin a knih. Restaurátorka papíru ve spolupráci s kurátory vypracovala audit obalového materiálu na papírové sbírky a jejich uložení, který je základem pro dlouhodobou koncepci zlepšování péče v této oblasti. Restaurátorská dílna pro péči o papírové sbírkové předměty byla vybavena laboratorní digestoří a nízkopodtlakovým stolem v celkové hodnotě 113 000 Kč (ISO D).

Výběr materiálů pro interní restaurování se odvíjel od přípravy výstav, především pro výstavu Antonín Dvořák. Soustavně byly restaurátorsky a konzervátorsky ošetřovány sbírkové předměty, které byly detekovány při stěhování, vědeckém zpracování a inventarizaci sbírek.

>

Skupinová fotografie členů orchestru Vídeňských filharmoniků z roku 1885.

Fotograf Julius Gertinger, Wien.

Muzeum získalo fotografii v již značně poškozeném stavu.

Stav před a po restaurování.

Do oblasti odborné správy sbírek muzejní povahy spadá vedení evidence sbírek, jejich inventarizace, administrativa zápůjček a další správní úkony. Z hlediska zákonem stanovené inventarizace sbírek by mělo NM inventarizovat celou sbírku během 15 let, což představuje cca 6,67 % sbírkových předmětů ročně. V roce 2011, kdy tři z pěti sbírkových odborů stěhovaly své sbírky z Historické budovy NM, dokázalo NM zvládnout inventarizaci 7,58 % svých sbírek. U šesti podsbírek byla periodická inventarizace již ukončena; v následujícím roce budou přijata nápravná opatření ke zlepšení evidence těchto sbírkových fondů. Bohužel přetrvává pomalý postup inventarizace u podsbírek, které představují velký počet fyzických předmětů v rámci hromadné evidence, takže vnitřní kvóta inventarizace se u některých podsbírek stále zvyšuje a představuje pro odborné pracovníky velkou zátěž do budoucna.

V roce 2011 byl uveden v platnost nový režim sbírky NM, který komplexně řeší všechny aspekty nakládání se sbírkou muzejní povahy. Tento předpis bude v roce 2012 ověřován a případně i novelizován podle potřeb praxe, aby mohl dobře sloužit odborným pracovníkům NM i jako metodický materiál.

4.1 Přírodovědecké muzeum

Odborné zpracování sbírek PM bylo v roce 2011 zaměřeno na starší, dosud nezpracované muzejní fondy a na novější předměty chronologické evidence vzhledem k tříleté lhůtě na jejich zpracování. Většina materiálu získaná při terénních výzkumech byla do doby ukončení řešení těchto úkolů evidována v doprovodné dokumentaci

k podsbírkám. Souběžně s plánovanou inventarizací a stěhováním sbírek byla prováděna fyzická a odborná revize předmětů a reorganizace dřívějšího uložení sbírkových předmětů v podmínkách nových depozitářů v HP. Zvláštní důraz byl kladen na odpovídající uložení předmětů z demontovaných stálých expozic v HB NM v 2. polovině roku 2011. Roční kvóta inventarizace byla v PM naplněna na 61,4 %, tj. 48 909 evidenčních čísel odpovídajících 165 541 ks předmětů zejména vzhledem k velkému počtu předmětů evidovaných pod jedním číslem (tzv. hromadná evidence z 2. poloviny 20. století), časové náročnosti revize a nutnosti očisty a přebalení většiny předmětů před jejich přestěhováním do depozitářů v HP. Pokračovala i digitalizace starší písemné sbírkové evidence do dílčích databází jednotlivých oddělení, v PM je do elektronické formy již převedeno 407 128 evidenčních záznamů, tj. cca 54 % celé sbírkové evidence.

4.2 Historické muzeum

V archeologické sbírce bylo za rok 2011 zkatologizováno 1411 inv. č. a do databáze (DEMUS) převedeno 6686 starších záznamů z papírové podoby. V evidenci do databází pokračovalo i oddělení starších (Strada) a novodobých českých dějin (sbírka novodobých dějin v databázi DEMUS, sbírka tělesné výchovy a sportu v databázi MS Access a Bach). Etnografické oddělení pokračovalo v elektronické katalogizaci v programu BACH Pro Muzeum (Etnografie), která v současnosti obsahuje 97 806 záznamů (2011 nově zkatologizováno 847 inv. č.). Do databáze (MS Access) postupně převádí starší záznamy z papírové či elektronické (MS Excell) podoby odd. numismatiky.

V rámci nových depozitárních prostorů numismatického oddělení v Terezíně byla po přestěhování celé sbírky vytvořena nová systematizace uložení veškerého sbírkového materiálu.

4.3 Knihovna Národního muzea

V katalogizaci sbírek postupovala oddělení rukopisů a starých tisků a oddělení knižní kultury. Nově bylo zapsáno do CES 14 816 evidenčních jednotek. V chronologické evidenci bylo přiděleno celkem 123 inventárních čísel podsbírek doklady k vývoji knižní kultury, v systematické evidenci bylo zpracováno celkem 14 693 jednotek: 265 podsbírek knih, osm písemností a tisků, 14 543 dokladů k vývoji knižní kultury. Žádné předměty nebyly vyřazeny. Do počítačových databází bylo zaevidováno 7148 jednotek. Inventarizace CES podle ročních kvót byla splněna, odd. základní knihovny zkontrolovalo 10 996 jednotek (knihy), odd. časopisů 12 (časopisy), odd. knižní kultury 8000 (doklady knižní kultury). Oddělení rukopisů a starých tisků ukončilo inventarizaci celé podsbírkové písemnosti a tisky a podalo na MK ČR závěrečnou zprávu o inventarizaci.

Významnou akcí roku bylo sjednocení správ elektronického systému zpracování a evidence KpWin. Historickým vývojem se stalo, že jednotlivá oddělení NM získávala licence samostatně, čemuž odpovídala i nejednotné udržovaná správa jednotlivých systémů. S podporou dotačního programu VISK 5 byly zakoupeny licence pro ta odborná oddělení, která program ke katalogizaci používají, a byl vytvořen jednotný systém centrální správy. KNM, ČMH, NpM a HM mají nyní na pět let zajištěn upgrade a správu programu. Mgr. Iva Bydžovská úspěšně

završila svůj několikaletý vědecký grant a získala osvědčení o certifikaci své metodiky tvorby bibliografických záznamů kramářských tisků v programu Ignis – XML Record Editor. Do budoucích let je v oblasti vývoje zpracování a popisu knižních sbírek příslib dalšího přínosu KNM, neboť získala dva granty aplikovaného výzkumu a vývoje NAKI: a) Tisky 16. století v zámeckých knihovnách ČR, b) PROVENIO: Metodika výzkumu knižních proveniencí.

4.4 Náprstkovo muzeum

V roce 2011 bylo nově dokumentováno 3792 předmětů, odborně revidováno 1382 položek. Podle plánu byla dokončena inventarizace ve dvou podsbírkách (numismatika, pravěk a starověk), v ostatních podsbírkách proběhla

inventarizace podle stanovených kvót (13 472 položek). Na výstavy v tuzemsku bylo zapůjčeno 1184 předmětů, do zahraničí 10 předmětů. Podsírky byly rovněž badatelsky využívány (60 domácích a 27 zahraničních badatelů).

4.5 České muzeum hudby

Prioritou v oblasti správy sbírek bylo dokončení inventarizací, resp. generálních revízi podsbírek hudebních nástrojů a Muzea Antonína Dvořáka. Výsledky revize budou základem pro resystemizaci, depuraci a rekatalogizaci sbírek. Další zpracování sbírek bylo v obou odděleních omezeno mimořádnými úkoly: stěhováním sbírek a prací na stěžejních výstavních projektech. V inventarizaci se podařilo splnit plánované úkoly tak, aby byla zajištěna inventarizace všech sbírek v zákonném termínu.

V systematické evidenci byla nadále rozvíjena aplikace systému KP WIN SQL, který se osvědčuje stále více jako vhodný nástroj pro evidenci hudebních sbírek při respektování mezinárodních standardů. Posílení internetového připojení detašovaných objektů a centrální správa systému v rámci celého Národního muzea významně zlepšily on-line přístup ke katalogizačním záznamům. Vedle vlastní katalogizace proběhla za podpory MK ČR další etapa úplné retrokonverze historické evidence do KP WIN SQL (4000 záznamů). Přístupnost záznamů na internetu se projevila ve zvýšeném zájmu zahraničních badatelů.

5.

Dokumentace sbírek

Odbor	PM		HM		KNM		NpM		ČMH		Celkem	
	Počet inventárních čísel (evid. jednotek)	Tj. počet předmětů (ks)	Počet inventárních čísel (evid. jednotek)	Tj. počet předmětů (ks)	Počet inventárních čísel (evid. jednotek)	Tj. počet předmětů (ks)	Počet inventárních čísel (evid. jednotek)	Tj. počet předmětů (ks)	Počet inventárních čísel (evid. jednotek)	Tj. počet předmětů (ks)	Počet inventárních čísel (evid. jednotek)	Tj. počet předmětů (ks)
Počet nově dokumentovaných sbírkových předmětů	13 952	17 430	16 373	16 373	3 136	3 136	3 792	3 792	306	306	37 559	41 037
Z celku												
dokumentace analogová	2 146	4 182	0	0	0	0	0	0	0	0	2 146	4 182
dokumentace digitální	11 802	13 229	13 033	13 033	3 136	3 136	3 792	3 792	306	306	32 069	33 496
dokumentace kresebná	4	19	467	467	0	0	0	0	0	0	471	486

<
Fotoateliér antropologického oddělení v Horních Počernicích
Foto RNDr. Petr Velemínský, Ph.D.

6.

Badatelský servis

Odbor	PM	HM	KNM	NpM	ČMH	Celkem
Počet domácích badatelů	597	332	84	60	197	1 270
Počet zahraničních badatelů	191	32	2	27	86	338
Počet návštěv domácích badatelů	1 261	559	161	117	510	2 608
Počet návštěv zahraničních badatelů	303	39	3	49	265	659
Počet studovaných sbírkových kusů domácími badateli	22 338	11 709	1 752	1 054	8 138	44 991
Počet studovaných sbírkových kusů zahraničními badateli	11 832	783	9	7 303	1 022	20 949

< Pohled do studovny v Nové budově Národního muzea, která v roce 2011 začala sloužit badatelům KNM a HM.

1.

Stěhování Historické budovy Národního muzea

Rok 2011 byl závěrečným rokem vystěhování Historické budovy Národního muzea (dále jen HB NM) před její rekonstrukcí. Tato závěrečná fáze, kdy bylo nutné vystěhovat zejména cenný sbírkový a knihovní materiál, započala krátce před koncem roku 2010 spuštěním komplexní nadlimitní zakázky Stěhování sbírek a zařízení budovy Národního muzea. Dodavatelem byla firma Stahl – stěhovací služba, s. r. o.

První dva měsíce stěhování – listopad a prosinec 2010 – byly charakterizovány prudkým nárůstem množství přestěhovaného materiálu; během jednoho a půl měsíce bylo přestěhováno 28,7 % z celkového počtu stěhovaných jednotek. Vysoký odstěhovaný objem byl dán skutečností, že významná část sbírek byla zabalena již předem. V těchto dvou měsících byla v praxi ověřena reálnost plánování, organizační schopnosti logistické koordinace, maximální nasazení techniky a osob a schopnost všech zúčastněných reagovat na operativní změny.

Snížený objem stěhování v I. čtvrtletí 2011 byl ovlivněn doběhem dovolených po vánočních svátcích i snížením pracovních úvazků některých kurátorů v rámci úsporných opatření. NM také již nevyužívalo externích dodavatelů balících služeb, a proto klesl objem materiálu připraveného k vlastní přepravě. Plánované i neplánované snížení počtu stěhovacích akcí bylo zapříčiněno předpokládaným, ale i neočekávaným zhoršením venkovních i vnitřních klimatických podmínek. Vázla i připravenost některých místností v Ústředním depozitáři II. v Terezíně. K nárůstu množství odstěhovaných objemů došlo znovu v dubnu a květnu 2011, kdy se odstěhovalo téměř shodně jako v listopadu a prosinci 2010 – 28,8 % z celkového počtu manipulačních jednotek.

V prvním pololetí roku 2011 byly až na drobné výjimky dostěhovány všechny depozitáře a pracovní Přírodovědeckého muzea (dále jen PM), Historického muzea a Knihovny NM.

Potvrzením nevratnosti vyklizení HB NM bylo definitivní uzavření stálých expozic 7. července 2011. Vedle likvidace stálé expozice Pravěké dějiny Čech, Moravy a Slovenska z 50. let 20. století čekal největší díl deinstalace sbírek ze stálých expozic PM – likvidovaly se expozice zoologického, mineralogického a paleontologického oddělení i expozice antropologického oddělení. Některé práce probíhaly za pozornosti médií, což vyžadovalo specifické a vyšší nároky na jejich organizaci a provedení.

Dokladem úspěšnosti celého stěhování je, že se jej podařilo ukončit v rozsahu původního zadání prakticky s jednoměsíčním předstihem. V listopadu 2011 se tak mohly bez časového tlaku odstěhovat v rámci rozšíření zakázky i velkorozměrné zoologické a botanické exponáty či demontovat vitríny pod kostrou plejtváka.

Stěhování sbírek a zařízení HB NM nemá v dosavadní historii muzejnictví (a možná ani stěhování) v České republice co do charakteru a rozsahu srovnání. Celá akce vyžadovala vysokou odpovědnost, profesionalitu i nasazení všech zúčastněných složek NM i dodavatelských firem. Právě díky tomuto vysoce profesionálnímu i etickému přístupu došlo za celou dobu stěhování k poškození pouze jediného sbírkového předmětu.

Druhotným, nicméně možná nejdůležitějším efektem vyklizení HB NM je, že 70 % sbírek NM, jichž se stěhování týkalo, je nyní uloženo v moderních, čistých a bezpečných depozitářích a NM může v budoucích letech efektivněji a účelněji tyto sbírky spravovat, pečovat o ně a využívat je ke své prezentační činnosti.

Celkové náklady na stěhování v roce 2011 byly 14 644 000 Kč.

Závěrečná statistika stěhování HB NM (listopad 2010–prosinec 2011):

- celkový počet nasazených pracovníků stěhovací firmy: 2621
- celkový počet nasazených vozidel stěhovací firmy: 947
- průměrný denní počet nasazených pracovníků stěhovací firmy: 11,7
- průměrný měsíční počet nasazených pracovníků stěhovací firmy: 201,6
- průměrný denní počet nasazených vozidel stěhovací firmy: 4,2
- průměrný měsíční počet nasazených vozidel stěhovací firmy: 72,8
- celkový počet stěhovacích akcí: 681
- průměrný denní počet stěhovacích akcí: 3,04
- průměrný měsíční počet stěhovacích akcí: 52,4
- celkový počet stěhovaných a balených jednotek (tzn. kusy, bedny, balení, běžné metry knih apod.): 45 758

>
Stěhování historických
herbářových skříní z depozitáře
mykologického oddělení
Foto Mgr. Jan Holec, Dr.

Příprava nestěhovatelného exponátu slonice Sety na dlouhodobé
uložení v expozičním sále zoologie po dobu stavební rekonstrukce
Foto Blanka Švecová

Demontáž antropologické expozice Lidské kosti vyprávějí.
Foto RNDr. Petr Veleminský, Ph.D.

>
Demontáž čedičových sloupů z expozice
mineralogicko-petrologického oddělení
Foto Mgr. Dalibor Velebil

>
Dokumentace a balení exponátů při deinstalaci expozice Pravěké dějiny Čech, Moravy a Slovenska, léto 2011

>
Stěhování monoxylu z archeologické sbírky do ÚDT II, 22. 9. 2011

>
Ukládání velkoformátových sbírek divadelního oddělení do kompaktoru v ÚDT II, 5. 10. 2011

Centrálním knihovnickým pracovištěm NM je Knihovna Národního muzea, která zajišťuje akvizici a základní zpracování knih pro všechny odbory NM a jejich oborové knihovny. Jistou samostatnost v akvizici i správě mají v rámci NM Knihovna hudebněhistorického oddělení Českého muzea hudby

a Knihovna Náprstkova muzea, které byly historicky budovány jako samostatné – v Českém muzeu hudby jde o tzv. sbírkové knihovny. Knihovna Národního muzea spravuje část svých fondů jako sbírky zapsané v Centrální evidenci sbírek, většinu svých fondů však eviduje a zpracovává podle knihovního zákona.

1.

Akvizice

V oblasti soudobé literatury KNM pokračovala v soustavném doplňování knihovního fondu podle sběrného programu – s důrazem na knihovnictví a knihovědu, literární vědu, historii a pomocné vědy historické, dějiny věd, dějiny novinářství, regionální literaturu, muzeologii a přírodní vědy. Akvizice domácí produkce probíhala především formou tzv. placeného povinného výtisku (PPV – dotace MK ČR) (základní knihovna), zahraniční literatura byla získávána především výměnou a koupí (odd. výměny). Dalším zdrojem byly dary – zejména

jednotlivé knižní dary od osob a vydavatelů. Oddělení časopisů s právem bezplatného povinného výtisku periodik zaznamenalo přírůstek 4576 svazků (svazek jako evidenční jednotka obsahuje více čísel titulu) od 3912 titulů. Knihovna Náprstkova muzea získala 754 knihovních jednotek, Knihovna hudebněhistorického oddělení ČMH 401 svazků.

KNM vynaložila na nákup domácí a zahraniční literatury celkem 1 500 000 Kč (knihy, periodika, databáze): 750 000 Kč

činila dotace na nákup českých neperiodických publikací (tzv. placený povinný výtisk), 750 000 Kč z rozpočtu NM na odborné domácí a zejména zahraniční knihy, periodika a databáze pro KNM a odd. NM. Vedle těchto rozpočtů jsou významným zdrojem nákupu literatury pro odborná oddělení NM grantové prostředky. Knihovna Náprstkova muzea věnovala z vědeckých grantů na nákup publikací 159 135 Kč. Další publikace získala KNM výměnou a darem – především mezinárodní výměna publikací má v akvizici své nezastupitelné místo.

Výměna publikací KNM za rok 2011

počet odeslaných publikací (ks)	hodnota odeslaných publikací (Kč)	počet získaných publikací (ks)	hodnota získaných publikací (Kč)
4 165	539 514,00	2 744	1 166 750,00

Poznámka: Jednotkou je zde kniha nebo číslo časopisu.

Mezinárodní výměna publikací NM za rok 2011

	počet odeslaných publikací (ks)	hodnota odeslaných publikací (Kč)	počet získaných publikací (ks)	hodnota získaných publikací (Kč)
Entomologické odd. PM-NM	801	160 200,00	494	197 600,00
Zoologické odd. PM-NM	98	29 400,00	125	35 500,00
Náprstkovo muzeum	131	77 500,00	567	149 469,00
České muzeum hudby	12	1 920,00	11	3 720,00
Knihovna NM	4 165	539 514,00	2 744	1 166 750,00
NM celkem	5 207	808 534,00	3 941	1 553 039,00

Poznámka: Poměr počtu a hodnoty vyměňovaných publikací: Vyšší průměrná cena za jednu publikaci „získanou“ proti „odeslané“ souvisí se skutečností, že Národní muzeum posílá výměnou převážně periodika, avšak získává nejen periodika, ale i velké množství knih. Počet publikací: jednotkou je číslo časopisu nebo kniha.

2.

Správa
knihovních fondů

Jednotlivá oddělení KNM mají své specifické přístupy ke správě svých fondů podle druhu svého materiálu a evidence. Oddělení rukopisů a starých tisků, oddělení knižní kultury a částečně oddělení základní knihovny a oddělení časopisů spravují fondy v režimu sbírky (CES), o tom viz kapitolu III.

2.1 Evidence

Oddělení základní knihovny KNM ve spolupráci s oddělením mezinárodní výměny pokračovala ve zpracování přírůstků v automatizovaném knihovnickém systému KpWin ve verzi SQL. Katalogizace byla ukončena u 8805 záznamů, do Souborného katalogu ČR bylo zasláno celkem 16 671 záznamů (z toho 11 645 záznamů v podobě retrokonverze).

Oddělení časopisů zkatalogizovalo 4567 svazků povinného výtisku, 510 svazků staré zásoby a devět svazků darů. Oddělení zámeckých knihoven zkatalogizovalo 4513 svazků a do své elektronické evidence zapsalo 1330 svazků. Knihovna Náprstkova muzea rekatalogizovala v systému KpWin SQL 519 záznamů a do NRIS vložila 125 452 záznamů. Knihovna Českého muzea hudby rekatalogizovala 2572 záznamů, v této práci postoupila už do dvou třetin svého fondu.

Přírůstky zpracované v r. 2011 do elektronického katalogu KpWin KNM1 a KNM7

	počet exemplářů zpracovaných v KpWinu	Kč
dar	2 398	739 801,00
koupě	2 570	451 028,00
výměna	811	719 550,00
PPV	3 026	762 179,00
celkem	8 805	2 672 558,00

Poznámka: Jednotkou je zde kniha nebo ročník časopisu

Archivní evidenci plně podléhá Archiv Národního muzea (ANM) a Čs. dokumentační středisko 1948–1989 (ČSDS). Část svých sbírek eviduje jako archiválie v rámci HM i divadelní oddělení, Archiv tělesné výchovy a sportu (ATVS) a Náprstkovo muzeum. Knihovna NM zatím čeká na vymezení kompetencí mezi evidencí CES a NAD.

Archivní fondy a sbírky jsou zapsány v celostátní evidenci Národního archivního dědictví (NAD), vedené odborem archivní správy a spisové služby MV ČR v databázi PEVA (evidenze 1. stupně). Pro evidenci 2. stupně (inventarizace a katalogizace) je užívána databáze BACH ProArchiv (Inventář, Fotoarchiv).

ANM – Mgr. Adéla Júnová Macková inventarizovala osobní fond Jaroslav Petrbock (27 kart. a 1 desky, 2309 inv. č.); Mgr. Petra Váchová inventarizovala osobní fondy Jan Svatopluk

Presl (2 kart., 37 inv. č.), Karel Bořivoj Presl (5 kart., 196 inv. č.) a Karel Chotek (3 kart., 66 inv. č.), v SOA Třeboň, pracoviště Jindřichův Hradec, zinventarizovali náš osobní fond František Tischer starší (18 kart., 304 inv. č.). Mgr. Veronika Žáková restaurovala složku dokumentů k založení NM a vyčistila vazby 31 ks rukopisných památníků – z nich 16 svazků se podařilo kompletně digitalizovat ve spolupráci s Archivem hl. m. Prahy. Ve spolupráci s FAMU byl proveden průzkum fyzického stavu fotografií ve fondu Jindřich Vaněk (příprava k restaurování).

ATVS – Mgr. Lucie Swierczeková inventarizovala fondy: Růžena Beinbauerová (1 kart., 110 inv. č.), Český klub velopedistů Král. Vinohrady (2 kart., 110 inv. č.), Jiří Guth-Jarkovský – Dodatky (3 kart., inv. č. 140–355), Zdeněk F. Klán, (1 kart., 70 inv. č.), Kroužek cyklistů – závodníků let devadesátých, (2 kart., 152 inv. č.); s praktikantem Jiřím Čermákem: Václav Šveňha (2 kart., 181 inv. č.); praktikantka Hana Vrchotická: Jezdeckví (3 kart., 99 inv. č.).

ČSDS – Získalo nákupem z dotace ISO MK ČR cenný soubor osobní korespondence Dominika Tatariky (1913–1989) adresované Erice Podlipné (140 převážně milostných dopisů).

NpM – PhDr. Martin Šámal inventarizoval část osobního fondu Emil Holub (18 kart., 176 inv. č., připojeno 3092 digitálních snímků), další část fondu byla přebalena do nekyselých obalů (30 kart.). Přebaleny byly také fondy Americký klub dam (10 kart.) a Karel Řezníček (1 kart.). Restaurovány byly ve spolupráci s ANM a FAMU skleněné negativy z osobního fondu Emil Holub (99 ks). Dále byly konzervovány některé jednotliviny z tohoto fondu (ranlékařský diplom Fr. Holuba).

Tabulkové údaje k Výroční zprávě 2011 – archiválie

Evidence archiválií k 31. 12. 2011	HM3-Archiv NM	HM6-Divadelní odd.	HM8-Archiv TVS	HM9-ČSDS	HM	NpM	NM celkem
Celkem fondů a sbírek NAD	910	9	246	39	1204	71	1275
Celková metráž	2971,1	212,85	235,29	171,83	3 591,07	195,21	3 786,28
Celkový počet evid. jednotek	492 607	40 347	17 517	3 267	55 3738	2 216	55 5954

Přírůstky – evid. jednotky	HM3-Archiv NM	HM6-Divadelní odd.	HM8-Archiv TVS	HM9-ČSDS	HM	NpM	NM celkem
Dary	53	0	8	0	61	0	61
Převody	0	0	0	160	160	0	160
Nákupy	0	0	0	1	1	0	1
Vlastní sběr	0	0	1	3	4	0	4
Skartační řízení	17	0	0	0	17	0	17
Přírůstky evid. jednotek celkem	70	0	9	164	243	0	243

Tabulkové údaje k Výroční zprávě 2011 – archiválie

Přírůstky – metráž	HM3-Archiv NM	HM6-Divadelní odd.	HM8-Archiv TVS	HM9-ČSDS	HM	NpM	NM celkem
Dary	5,43	0	0,88	0	6,31	0	6,31
Převody	0	0	0	17,6	17,6	0	17,6
Nákupy	0	0	0	0,11	0,11	0	0,11
Vlastní sběr	0	0	0,11	0,33	0,44	0	0,44
Skartační řízení	1,87	0	0	0	1,87	0	1,87
Přírůstky metráže celkem	7,3	0	0,99	18,04	26,33	0	26,33
Přírůstky – částka Kč	HM3-Archiv NM	HM6-Divadelní odd.	HM8-Archiv TVS	HM9-ČSDS	HM	NpM	NM celkem
Rozpočet NM	0	0	0	0	0	0	0
Dotace MK (ISO)	0	0	0	60 000	60 000	0	60 000
Sponzoring	0	0	0	0	0	0	0
Ostatní zdroje	0	0	0	0	0	0	0
Přírůstky celkem Kč	0	0	0	60 000	60 000	0	60 000
Péče o archiválie – počet ks	HM3-Archiv NM	HM6-Divadelní odd.	HM8-Archiv TVS	HM9-ČSDS	HM	NpM	NM celkem
Restaurování	70	0	0	0	70	99	169
Konzervace	0	0	3	0	3	1	4
Celkem ks	70	0	3	0	73	100	173
Péče o archiválie – počet ks	HM3-Archiv NM	HM6-Divadelní odd.	HM8-Archiv TVS	HM9-ČSDS	HM	NpM	NM celkem
Dodavatelsky	0	0	0	0	0	99	99
Vlastními silami	70	0	3	0	73	1	74
Celkem ks	70	0	3	0	73	100	173
Péče o archiválie – částka Kč	HM3-Archiv NM	HM6-Divadelní odd.	HM8-Archiv TVS	HM9-ČSDS	HM	NpM	NM celkem
Rozpočet NM	0	0	0	0	0	0	0
Dotace MK (ISO)	0	0	0	0	0	0	0
Sponzoring	0	0	0	0	0	0	0
Ostatní zdroje	0	0	0	0	0	10 000	10 000
Celkem Kč	0	0	0	0	0	10 000	10 000

Tabulkové údaje k Výroční zprávě 2011 – archiválie

Evidence a zpracování archiválií	HM3-Archiv NM	HM6-Divadelní odd.	HM8-Archiv TVS	HM9-ČSDS	HM	NpM	NM celkem
Počet nově evidovaných NAD	5	0	5	8	18	8	26
Počet NAD s přírůstky 2011	6	0	17	5	28	0	28
Počet vyřazených NAD v r. 2011	0	0	0	0	0	0	0
Počet archivních pomůcek v PEvA	275	0	171	0	446	7	453
Z toho archivních pomůcek v el. databázi	74	0	33	0	107	3	110
Z toho zapsaných v roce 2011	5	0	7	0	12	2	14
Nezpracovaná metráž	2 241,27	212,85	112,7	171,94	2 738,76	151,85	2 890,61
Zpracovaná metráž	801,09	0	122,59	0	923,68	41,49	965,17
Z toho inventovaná metráž	551,49	0	57,34	0	608,83	3,49	612,32
Inventura (evid. jednotky)	3 854	0	1 500	0	5 354	0	5 354
Zápůjčky archiválií	HM3-Archiv NM	HM6-Divadelní odd.	HM8-Archiv TVS	HM9-ČSDS	HM	NpM	NM celkem
na výstavy v tuzemsku	354	0	0	0	354	0	354
na výstavy v zahraničí	91	0	0	0	91	0	91
badatelům v tuzemsku	0	0	0	0	0	0	0
badatelům v zahraničí	0	0	0	0	0	0	0
na propagaci a popularizaci v tuzemsku	0	0	0	0	0	0	0
na propagaci a popularizaci v zahraničí	0	0	0	0	0	0	0
Celkem ks	445	0	0	0	445	0	445
Počet nově dokumentovaných archiválií	HM3-Archiv NM	HM6-Divadelní odd.	HM8-Archiv TVS	HM9-ČSDS	HM	NpM	NM celkem
Dokumentace analogová	0	0	0	0	0	0	0
Dokumentace digitální	12 913	0	249	13 676	26 838	1 400	28 238
Celkem snímků	12 913	0	249	13 676	26 838	1 400	28 238

Tabulkové údaje k Výroční zprávě 2011 – archiválie

Badatelský servis	HM3-Archiv NM	HM6-Divadelní odd.	HM8-Archiv TVS	HM9-ČSDS	HM	NpM	NM celkem
Počet domácích badatelů	222	0	31	17	270	32	302
Počet zahraničních badatelů	29	0	2	1	32	4	36
Počet návštěv domácích badatelů	654	0	101	35	790	129	919
Počet návštěv zahraničních badatelů	46	0	2	2	50	11	61
Počet studovaných evid. jednotek archiválií domácími badateli	1923	0	277	405	2605	1197	3802
Počet studovaných evid. jednotek archiválií zahraničními badateli	159	0	10	11	180	160	340

Soubor osobní korespondence Dominika Tatarky (1913–1989) Erice Podlipné (140 ks), zakoupený z dotace ISO do fondů Čs. dokumentačního střediska

Restaurovaný ranlékařský diplom Františka Holuba z fondu jeho syna, cestovatele Emila Holuba, v Náprstkově muzeu, 12. 10. 1836

< Provolání An die vaterländischen Freunde der Wissenschaften z nejstarší muzejní registratury – stav před a po restaurování

1.

Mezinárodní
vědecké projekty

Acces to cultural heritage networks across Europe (Athena), HM ředitelství, EU program eContentplus ECP-2007-DILI-517005, *Mgr. Kateřina Musílková, 2008–2011*

Biodiversity Heritage Library – Europe, paleontologie, EU program eContentplus, ECP-2008-DILI-518001, *RNDr. Jiří Kvaček, CSc., 2009–2012*

Cradles of European Culture (CEC), numismatika, EACEA-P5 Culture Unit 507624, *PhDr. Luboš Polanský, 2010–2013*

Distributed Dynamic Diversity Database for Life (4D4Life), paleontologie, EU program EP7-e-infrastructures 2008-2 238988, *RNDr. Jiří Kvaček, CSc., 2009–2012*

Evropský migrační atlas, Evropské sdružení kroužkovacích centrál EURING, *Mgr. Jaroslav Cepák, Ph.D., 2010–2014*

Opening up the European Natural History Heritage for EUROPEANA (OpenUp!), EU program CIP ICT PSP – 270890, *RNDr. Kamil Zágoršek, Dr., 2011–2014*

Projekt CES – Constant effort site, Evropské sdružení kroužkovacích centrál EURING, *Mgr. Jaroslav Cepák, Ph.D., dlouhodobý projekt zahájený 2004*

Réseau international des Musées d'Ethnographie (RIME), NpM etnografie, EU program Culture 2008-2314/001-001, *Mgr. Jana Jiroušková, CSc., 2008–2013*

Zoologický výzkum v Íránu (severozápadní Hesar) pomocí terénního auta Toyota
Foto RNDr. Petr Benda, Ph.D.

2.

Vědecké projekty,
záměry a granty

Rok 2011 byl závěrečným rokem výzkumných záměrů Národního muzea, tj. přírodovědného projektu MK 00002327201 Vědecké zhodnocení a rozšiřování přírodovědeckého fondu NM a společného projektu humanitních oborů NM MK 00002327202 Osobnosti české vědy a kultury ve sbírkách NM. Z výzkumných záměrů, jakož i z programových projektů a grantů vzešlo kromě 22 monografií také množství časopisec-

kých studií zveřejněných jak v periodikách vydávaných NM, tak i v jiných českých recenzovaných nebo zahraničních.

Zřizovatel poskytl Národnímu muzeu neinvestiční prostředky na vědu a výzkum ve výši 11 644 000 Kč a investiční podporu ve výši 4 339 000 Kč.

Digitalizační zařízení OREX rentgenového přístroje v laboratoři antropologického oddělení v Horních Počernicích
Foto RNDr. Petr Veleminský, Ph.D.

3.

Přehled probíhajících grantů

Unikátní mikroskop Leica pro práci v odraženém světle s integrovaným kvantitativním měřením odraznosti pomocí mikrofotospektrometru Tidas, laboratoře Horní Počernice (pořízeno z institucionálních prostředků na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumné organizace)
Foto Mgr. Jiří Sejkora, Ph.D.

Programové projekty NM podporované MK ČR

DE06P04OMG008 **Historické sbírky obratlovců zoologického oddělení Národního muzea ve světle moderní taxonomie: tvorba revidovaného katalogu** – RNDr. J. Moravec, CSc., 2006–2011 (Přírodovědecké muzeum, zoologie)

DE06P04OMG009 **Vědecká muzeologická revue a dokumentace vybraných částí typového materiálu ve sbírkách paleontologického oddělení Národního muzea** – RNDr. K. Zágoršek, Dr., 2006–2011 (Přírodovědecké muzeum, paleontologie)

DE06P04OMG010 **Vědecký soupis nezkatalogizovaných středověkých rukopisů a rukopisných zlomků ve sbírce Knihovny Národního muzea** – Mgr. M. Vaculínová, Ph.D., 2006–2011 (Knihovna Národního muzea – staré tisky, spolupracuje i České muzeum hudby)

DE08P04OMG003 **Biodiverzita lišejníků a lichenikolních hub CHKO Jizerské hory** – Mgr. F. Bouda, 2008–2011 (Přírodovědecké muzeum, mykologie)

DC08P02OUK002 **Vytvoření otevřeného badatelského prostředí pro kramářské tisky** – Mgr. I. Bydžovská, 2008–2011 (Knihovna Národního muzea – knižní kultura)

DE07P04OMG006 **Výzkum a dokumentace současného stavu mokřadních lokalit Znojemska na podkladu historických údajů a muzejních sbírkových fondů** – spoluřešitel Mgr. J. Hájek, 2007–2011 (Přírodovědecké muzeum, entomologie)

OVOZ80150510 **Český dějinný prostor v evropském kontextu. Diverzita, kontinuita, integrace (České muzeum hudby** – externí spolupráce na projektu Historického ústavu Akademie věd České republiky)

Projekty podporované GA ČR

205/09/0103 **Mělkovodní ekosystémy středního miocénu Centrální Paratethydy: Sukcese a interakce anorganické a organické složky ekosystémů** – RNDr. K. Zágoršek, Dr., 2009–2013 (Přírodovědecké muzeum, paleontologie)

205/09/0260 **Nový pohled na ranou evoluci hlavonožců s vnitřní schránkou** – RNDr. V. Turek, CSc., 2009–2011 (Přírodovědecké muzeum, paleontologie)

521/09/0202 **Evoluce velikosti genomu a původ polyploidie v ekonomicky významné čeledi zázvorovité (Zingiberaceae)** – Mgr. O. Šída, 2009–2012 (Přírodovědecké muzeum, botanika)

P505/11/P482 **Polyploidie, genetická rozmanitost a lokální adaptace ve fragmentované krajině** – RNDr. J. Jičínská, Ph.D. 2011–2013 (Přírodovědecké muzeum, botanika)

205/09/1521 **Potravní strategie v kambriu až středním ordoviku barrandienské oblasti** – Mgr. M. Valent (spoluřešitel), 2009–2011 (Přírodovědecké muzeum, paleontologie)

409/09/0295 **Českoslovenští vědci v Orientu** – Mgr. L. Jůn, Ph.D. (spoluřešitel), 2009–2012 (Historické muzeum)

Kromě výše zmíněných projektů pokračovala již 3. výkopovou sezónou archeologická expedice NM ve výzkumu starověké lokality ve Wad Ben Naga v Republice Súdánu. Vedoucím expedice je PhDr. Pavel Onderka z Náprstkova muzea asijských, afrických a amerických kultur. 3. výkopová sezóna byla realizována díky štědré finanční podpoře firem PRAG EMPORION, s. r. o., a Bohemia Energy entity, s. r. o.

4.

Interní granty NM
pro léta 2011 – 2012

4.1 Přírodovědecké muzeum

Revize a muzejní zpracování části arachnologické sbírky čeledi Linyphiidae – *Mgr. Petr Dolejš*

Studium vybraných minerálních asociací a minerálů granitických pegmatitů Českého masivu – *Bc. Lukáš Zahradníček*

4.2 Historické muzeum

Memoáry 2. pol. 19. stol. jako pramen k poznání dějin každodennosti a jejich muzeologické využití – *Mgr. Petr Landr*

Československo-lotyšská společnost 1925–1941
(Konstrukt vzájemnosti států „nové Evropy“ na pozadí česko-lotyšských vztahů) – *PhDr. Ivan Malý*

Chemicko-technologický průzkum organických zbytků významných archeologických nálezů z doby bronzové – *Ing. Martina Ohlidalová, Ph.D.*

České, moravské a slezské mince 10.–20. stol. NM – „Chaurova sbírka“ I. Denáry (960–1210) – *PhDr. Luboš Polanský*

Otisky dějin. Sfragistický materiál ve starých sbírkách Archivu Národního muzea – *PhDr. Klára Woitschová, Ph.D.*

4.3 Knihovna Národního muzea

Javorská zámecká knihovna Otty ml. z Nostic – *PhDr. Richard Šípek*

4.4 Náprstkovo muzeum

Sběratelství staroegyptských starožitností v českých zemích – *PhDr. Pavel Onderka*

Fond dr. Emila Holuba. Uspořádání písemné pozůstalosti, digitalizace a zahájení systematického edičního zpracování jeho cestovních deníků – *PhDr. Martin Šámal*

5.

Konference a semináře
pořádané v NM v roce
2011

Diskusní fórum Muzeum 3000

19.–20. 7. 2011, Národní muzeum
Konané při příležitosti 1. specializované výstavy moderních multimediálních a expozičních technologií v Národním muzeu

5.1 Přírodovědecké muzeum

Setkání herpetologů a teraristů v NM, 15. 1., 12. 3., 13. 11. 2011, Nová budova NM, Praha, odd. zoologie

5.2 Historické muzeum

Autorský zákon v muzejní praxi a kolektivní správa autorských práv, 28. 4. 2011, AMG ve spolupráci s NM a odborem autorského práva MK ČR, Nová budova NM

Archeologie & Antropologie, 16. 11. 2011, Nová budova NM, odd. pravěku a antického starověku Historického muzea a antropologické oddělení Přírodovědeckého muzea

5.3 Knihovna Národního muzea

Václav Hanka 1791–1861–2011, 26. 9. 2011–28. 9. 2011, Nová budova Národního muzea, Slovanský ústav AV ČR v. v. i. a Národní muzeum

Alternativní pohledy na Staré pověsti české aneb Může být všechno jinak?, 12. 3. 2011 Nová budova Národního muzea

5.4 České muzeum hudby

Symposium EILA (Entente Internationale des Luthiers et Archetiers – International Society of Violin and

Bow Makers), 1.–3. 6. 2011, pořádala mezinárodní houslařská společnost ve spolupráci s ČMH

Hudební dílo, jeho interpretace a interpreti, 25.–26. 11. 2011, pořádala ČSHV ve spolupráci s ČMH

Dílny melodramu 6x: 14. 4., 5. 5., 9. 6., 22. 9., 13. 10., 24. 11. 2011

Vědecká konference Archeologie & Antropologie v Nové budově NM, 16. 11. 2011

6.

Konference s účastí
pracovníků NM
v roce 2011

Vědecká konference Archeologie
& Antropologie v Nové budově NM,
16. 11. 2011

6.1 Domácí

Historické muzeum

Královský sňatek – Eliška Přemyslovna a Jan Lucemburský,
královská rezidence a město / Ústav dějin umění AV ČR

3.–5. 2. 2011, Praha

- PhDr. Dana Stehlíková, CSc.
– *Poklad ze Slezské Středy v kontextu českého zlatnictví*

100 let českého Ústavu pro klasickou archeologii na
Karlově univerzitě / Filozofická fakulta Univerzity Karlovy
10.–12. 2. 2011, FF UK Praha

- doc. PhDr. Marie Dufková, CSc.
– *Prof. Jindřich Čadík a prof. Růžena Vacková*

Besední večer ke 100. výročí prvního vítězství
českých hokejistů na ME / Paměť a svědomí ve
spolupráci s Regionálním muzeem a galerií v Jičíně
17. 2. 2011, Regionální muzeum a galerie v Jičíně

- Mgr. Vojtěch Scheinost
– *Ivan Hlinka – klíčová osobnost moderního českého hokeje*

Pohřební ritus / Ústav archeologie FPF Slezské univerzity
17.–18. 2. 2011, Slezská univerzita v Opavě

- Mgr. Marika Tisucká, Mgr. Lucie Vélková
– *Druhotné zásahy v hrobech dětí na příkladu starší doby bronzové*

Metamorfózy postmoderny. Lux Oriens /

Česká kinantropologická společnost
25. 3. 2011, FTVS UK, Praha

- Mgr. Jitka Schütová, Ph.D.
– *Zhineng Qi Gong*

SIBMAS / Mezinárodní společnost knihoven a muzeí
divadelního umění, Divadelní ústav v Praze
14. 4. 2011, Praha

- Jaroslava Krákorová
– *Stěhování divadelníků do Terezína a možnosti pro badatele*

Karel Jaromír Erben a úloha paměťových
institucí v historických proměnách / Pekařova
společnost a Muzeum Českého ráje v Turnově
15.–16. 4. 2011, Malá Skála u Turnova, hotel Kavka

- PhDr. Milena Běličová
– *Karel Jaromír Erben – první archivář Národního muzea*

Slohové ohlasy ve venkovské architektuře / Česká
národopisná společnost (Komise pro lidové stavitelství,
sídlá a bydlení) a Blatské muzeum v Soběslavi
11.–12. 5. 2011, Soběslav

- PhDr. Helena Mevaldová
– *Slohové ohlasy ve venkovské architektuře Berounska*

Peníze v proměnách času / FF OU, Moravské zemské
muzeum, Česká numismatická společnost
10.–12. 5. 2011, Hradec nad Moravicí – Červený zámek

- PhDr. Jiří Militký, Ph.D.
– *Nové nálezy římských mincí na českomoravském pomezí (s D. Víchem)*
- PhDr. Luboš Polanský
– *Projekty a stěhování numismatického oddělení NM*

Do dále i výšek / Seminář u příležitosti 100. výročí
dálkového letu ing. Jana Kašpara z Pardubic do
Velké Chuchle / Národní technické muzeum
12. 5. 2011, Praha, NTM

- Mgr. Libor Jůn, Ph.D.
– *Československá účast v závodu kolem oáz v roce 1937*

Doba laténská v Čechách, na Moravě a na
Slovensku / 12. mezinárodní konference
24.–27. 5. 2011, Slapy

- PhDr. Jiří Militký, Ph.D.
– *Keltové*

Textil v muzeu 2011 / Technické muzeum v Brně
14.–15. 6. 2011, Brno, Technické muzeum

- PhDr. Miroslava Burianová
– *Sbírka starého šatstva aneb Kam s ním. Uložení a prezentace moderního textilu v Národním muzeu*
- Mgr. Monika Tauberová
– *Digitalizace, restaurování a prezentace sbírky lidového textilu jižních Čech – Blata*
– *Lidové umění západních Čech (prezentace výstavy Muzea Karlovy Vary ve spolupráci Národního muzea, etnografického oddělení)*

Keltové 2011 / Česko-slovenská skupina pro dobu železnou
24.–26. 5. 2011, hotel Hladina u Slapské přehrady, Nebřich

- PhDr. Jarmila Valentová
– *Nové nálezy jižních importů a příklady jižních vlivů v archeologických nálezech z oppida Stradonice (s M. Trefným a J. Kyselou)*
– *Keramické cedníky a trychtýře z oppida Stradonice (s R. Šumberovou)*

Internationale Tagungen in Mikulčice 2011: Bewaffnung und Reiteraufrüstung des 8. bis 10. Jahrhunderts in Mitteleuropa (Zur Form und Beigabensitte von Waffen und Reiterzubehör bei den mährischen Slawen und ihren Nachbarn) / Archeologický ústav AV ČR Brno

25.–27. 5. 2011, Mikulčice a Hodonín

- Mgr. Jiří Košta
– *Early medieval swords from Mikulčice in European context*
– *Methods of manufacturing of early medieval swords on examples of finds from Czech Republic (s J. Hoškem)*

XXXIX. seminář archeologů z muzeí a institucí památkové péče / Oborová komise muzejních archeologů při AMG ČR

8. 6. 2011, Masarykovo muzeum v Hodoníně

- Mgr. Kristýna Urbanová
– *Využití archeologických sbírek NM v připravované stále expozici HB NM a propojení s edukační činností (s J. Koštou)*

21. pracovní setkání Archeologické skupiny Východní

Bavorsko / západní a jižní Čechy / Horní Rakousko

22.–25. 6. 2011, Stříbro

- Mgr. Jiří Košta
– *Frühmittelalterliche Schwerter des Petersen-Typus Y. Ein Beleg für Kontakte zwischen Böhmen und Bayern?*
– *Olivenperlen – ein gemeinsames Kapitel der Geschichte der frühmittelalterlichen Kultur in Böhmen und Bayern (s K. Tomkovou)*

Konference konzervátorů a restaurátorů /

Metodické centrum konzervace Technického muzea v Brně a Slezské muzeum v Opavě

6.–8. 9. 2011, Opava

- Ing. Martina Ohlídalová, Ph.D.
– *Výpověď mohylového inventáře z mohylníku u obce Plav (poster s M. Tisuckou)*

35. seminář knihovníků muzeí a galerií AMG ČR

7. 9. 2011, Český Těšín

- Mgr. Kateřina Musílková
– *eSbírky a Europeana, možnost kvalitně prezentovat muzejní fondy*

Práva městská Království českého / Centrum

právněhistorických studií Historického ústavu

AV ČR a Ústav právních dějin PF UK

14.–16. 9. 2011, Praha

- PhDr. Klára Woitschová, Ph.D.
– *Ediční poznámka k nové edici Koldínových Městských práv (s J. Šoušou a J. Vojtíškovou)*

X. sjezd českých historiků / Sdružení historiků ČR,

katedra historie FF OU, Centrum pro hospodářské

a sociální dějiny FF OU, volná sekce Pomocné

vědy historické v současné historiografii

14.–16. 9. 2011, Ostrava

- PhDr. Klára Woitschová, Ph.D.
– *Pomocné vědy historické v Archivu Národního muzea*

Etnologie současnosti; Společnost a kultura a jejich proměny po roce 1989 v etnologických výzkumech /

Česká národopisná společnost a Slezské muzeum v Opavě

21.–22. 9. 2011, Hrabyně

- PhDr. Petr Janeček
– *Současný folklor? Výzkum soudobého slovesného folkloru v České republice v mezinárodním kontextu*

Drobné památky a krajina / Kleindenkmale und

Landschaft / Pracovní seminář projektu A potentia ad

actum – Od možnosti ke skutečnosti / Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště Ústí nad Labem

22.–23. 9. 2011, Ústě, Sporthotel Patriot

- Bc. Kateřina Pařízková
– *Hájecká poutní cesta – rekonstrukce její původní podoby a současný stav*

SIBMAS / Mezinárodní společnost knihoven

a muzeí divadelního umění

27. 9. 2011, Brno

- Jaroslava Krákorová
– *Zpráva o činnosti divadelního oddělení Národního muzea v roce 2011, možnosti pro badatele*

Starší doba bronzová v českých zemích a na Slovensku / Regionální muzeum v Mikulově;

Ústav archeologie, Slezská univerzita v Opavě

3.–4. 10. 2011, Mikulov

- Mgr. Marika Tisucká
– *Hrobový inventář z mohylníku u obce Plav (poster s M. Ohlídalovou a I. Jarošovou)*

Olympijská historiografie a olympijské sběratelství /

Český olympijský výbor a Česká olympijská akademie

14.–16. 10. 2011, Kvilda

- Mgr. Jitka Schütová, Ph.D.
– *Z olympijských sbírek Sbírký tělesné výchovy a sportu*

Heraldické matiné / Moravská genealogická

a heraldická společnost v Brně

12. 11. 2011, Brno

- PhDr. Klára Woitschová, Ph.D.
– *Sfragistické sbírky v Archivu Národního muzea*

Ve víru tance / Východočeské muzeum v Pardubicích a Ústav historických věd Filozofické fakulty Univerzity Pardubice
15.–16. 11. 2011, Pardubice

- Mgr. Libuše Hronková
– *Pozůstalost Augustina Bergera v Národním muzeu a jeho libreta motivovaná folklorem*
- doc. PhDr. Vlasta Koubská
– *Divadelní oddělení Národního muzea a jeho sbírky související s tancem*
- Mgr. Lucie Swierczeková
– *PhDr. Helena Vojáčková: učitelka, kritička i studentka moderního tance*

Přírodovědecké muzeum

Mezinárodní konference Goldschmidt 2011

- 14.–19. 8. 2011, Praha
- Mgr. Jiří Sejkora, Ph.D. (+ S. Houzar, P. Hršelová, J. Cempírek)
– *F,Cl-rich mineral assemblages from burned spoil-heaps in the Rosice-Oslavany coalfield, Czech Republic*

Česko-slovenská konference Člověk ve svém pozemském a kosmickém prostředí

- 17.–19. 5. 2011, Úpice
- RNDr. Blanka Šreinová
– *Geologické katastrofy v dějinách Země*

Studentská geologická konference SGK

- 19.–20. 5. 2011, Praha
- Bc. Lukáš Zahradníček, prof. RNDr. Milan Novák, CSc.
– *Chemické složení Li-slíd v elbaitových pegmatitech*
  - Mgr. Karolína Lajblová
– *Nové poznatky o ostrakodech šáreckého souvrství pražské pánve*

Bryo-lichenologické dny

31. 3.–3. 4. 2011, NP Podyjí,
• RNDr. František Bouda

Bryo-lichenologické dny

- 22.–25. 9. 2011, KRNP, Krkonoše,
• RNDr. František Bouda

Zoologické dny

- 17.–18. 2. 2011, MU Brno
- Mgr. Petr Kment (+ A. Peltanová, A. Petrušek, L. Juříčková)
– *Hlemýžď balkánský poprvé zjištěn v České republice*
  - RNDr. Petr Benda, Ph.D.
– *Genetická struktura severní části areálu kaloně Roussettus aegyptiacus*
– *Ektoparazity netopierov Maroka a Mauretánie: nové nálezy s poznámkami k distribucii a hostitelem*
– *Systematické zamyšlení nad třemi druhy netopýrů rodu Scotophilus v Africe*
  - Mgr. Václav Gvoždík, Ph.D.
– *Kryptická diverzita herpetofauny Kamerunu*
  - Mgr. Václav Gvoždík, RNDr. Jiří Moravec, CSc.
– *Morfologie slepúchov Anguis fragilis a A. colchica na území ČR a SR*
  - Mgr. Václav Gvoždík, Ph.D.
– *Obojživelníci a plazi Bosny a Hercegoviny: nová data o rozšíření*
– *Rozšíření dvou druhů slepýšů (Anguis fragilis, A. colchica) na území ČR a SR podle genetických dat*
  - Mgr. Petr Dolejš
– *Snovací aparát dvou vzácných slídaček (Araneae: Lycosidae) – předběžné výsledky*

Kostecké inspirování

- 23.–24. 11. 2011, Kostelec nad Černými lesy
- Mgr. Petr Dolejš
– *Sbírka plachetnatek (Araneae: Linyphiidae) prof. Františka Millera uložená v Národním muzeu v Praze*

Ornitologie – věda pro každého, celostátní ornitologická konference

- 7.–9. 10. 2011, Mikulov
- Mgr. Jaroslav Cepák, Ph.D.
– *Kroužkování ptáků – průsečík amatérské a profesionální ornitologie*
– *Populační charakteristiky našich ptáků zjištěné na základě CES a jejich porovnání s údaji z JPSP v období 2004–2010*

Symposium Válečná poranění

5. 3. 2011, Praha
- RNDr. Vítězslav Kuželka (+ P. Koscelník)
– *Nález lebky prostřelené kuší z 15. století*

Conference on Hand Anomalies

14. 4. 2011, Praha
- RNDr. Vítězslav Kuželka (+ V. Smrčka)
– *Congenital bone anomalies of upper and lower extremities*

Náprstkovo muzeum

Peníze v proměnách času VIII

- 10.–11. 5. 2011, Hradec nad Moravicí
- PhDr. Vlastimil Novák, Ph.D.
– *Nový nejjihněji položený poklad mincí a zlomkového stříbra z 10. století nalezený na střední Moravě*

Veřejnost a archeologické nálezy

11. 10. 2011, Národní archiv Praha-Chodovec

- PhDr. Vlastimil Novák, Ph.D.
– *Numismatika detektory kovů: Britský případ*

Ve víru tance

15.–16. 11. 2011, Zámek Pardubice (Východočeské

muzeum Pardubice a katedra historických věd

Filozofické fakulty Univerzity Pardubice)

- PhDr. Jiřina Todorovová, CSc.
– *Obřadní tance indiánů Hopi na fotografiích E. St. Vráze*
- PhDr. Milena Secká, CSc.
– *Vojta Náprstek tanečník*

Praha – krajanská konference o migraci

3.–4. 10. 2011, Senát ČR

- PhDr. Milena Secká, CSc.

Mezinárodní kolokvium Orientalia Antikva Nova

10. 3. 2011, Plzeň (ZU)

- PhDr. Vlastimil Novák, Ph.D.
– *Nové nálezy tureckých mincí z území
Čech, Moravy a Slovenska*

Mezinárodní kolokvium Orientalia Antikva Nova

10. 3. 2011, Plzeň (ZU)

- PhDr. Dagmar Pospíšilová, CSc.
– *K problematice zpracování nejstarších muzejních
sbírek II – nové skutečnosti v identifikaci
indické sbírky Otokara Feistmantela*

Knihovna Národního muzea

INFORUM, 17. ročník konference o profesionálních
informačních zdrojích, 24.–26. 5. 2011 Praha,
Albertina Icome Praha, Vysoká škola ekonomická

- Iva Bydžovská
– *Špalíček: Projekt digitální knihovny kramářských tisků*

Problematika historických a vzácných knižních

fondů, 20. ročník, 20.–21. 9. 2011, Vědecká
knihovna v Olomouci, Sdružení knihoven ČR

- Iva Bydžovská
– *Digitální knihovna kramářských tisků Špalíček*

České muzeum hudby**Hudební dílo, jeho interpretace a interpreti**

– **Praha**, Česká společnost pro hudební vědu,
České muzeum hudby, 25.–26. 11. 2011

- PhDr. Dagmar Štefancová
– *Hudebněhistorická interpretace fragmentů
z Knihovny Národního muzea*
- PhDr. Vojtěch Mojžíš
– *Hudební dílo a zvukový záznam*
- PhDr. Věra Šustíková
– *Melodram jako interpretace autorské interpretace*

Identita a česká hudba, Praha, Institut umění

– Divadelní ústav (IDU) 24. 11. 2011

- PhDr. Olga Mojžíšová
– *Odkaz Bedřicha Smetany – vývoj a proměny jeho recepce*

Forfest Kroměříž 2011 – hudebněvědné kolokvium

Duchovní proudy v současném umění

- PhDr. Vojtěch Mojžíš
– *Prolínání hudebních, výtvarných a filozofických inspirací
(Blending of Musical, Art and Philosophic Inspirations) –
v návaznosti na tento referát zazněla na Forfestu v prvním
provedení Mojžíšova kompozice Impetus, meditace pro
kytaru, kterou přednesl americký kytarista William Feasley.*

Seminář zahraničních bohemistů, Český

Pen club – Lipnice 18. 10. 2011

- PhDr. Vojtěch Mojžíš
– *Soudobá česká vážná hudba*

Mezinárodní soutěž Zdeňka Fibicha v interpretaci

melodramu, 28.–29. 10. 2011 HAMU, pořadatel

Společnost Zdeňka Fibicha, o. s.

- PhDr. Věra Šustíková
– *kulatý stůl na dvou odborných seminářích o melodramu*

6.2 Zahraniční

Přírodovědecké muzeum

10th Larwood Meeting

5.–7. 5. 2011, Santiago de Compostela, Španělsko

- RNDr. Kamil Zágoršek, Dr. (+ S. Nehyba, P. Tomanová Petrová, Š. Hladilová, A. Bittner, N. Doláková, J. Hrabovský)
  - *Paleoenvironmental reconstruction of the north-western margin of Carpathian Foredeep in Early Miocene: local catastrophe near Přemyslovice (Moravia, Czech Republic)*

7th European Ostracodologists' Meeting and 2nd workshop „Methods in Ostracodology“

25.–28. 7. 2011, Graz, Rakousko

- Mgr. Karolina Lajblová
  - *Revision of ostracodes from the Klabava and Šárka Formation (Prague Basin, Lower to Middle Ordovician)*

17th International Cave Bear Symposium

15.–18. 9. 2011, Einhornhöhle, Německo

- Mgr. Jan Wagner
  - *Discrimination of Late Biharian *U. deningeri* and recent *U. arctos* upon their dentition – preliminary results*

12. česko-slovensko-polský paleontologický seminář

20.–21. 10. 2011, Bratislava, Slovensko

- Mgr. Jiří Frank (+ M. Košťák, S. Čech)
  - *Nové nálezy cenomanských hlavonožců a inoceramů z lokality Pecínov (Česká křídová pánev)*
- RNDr. Jiří Kvaček, CSc. (+ Z. Heřmanová, E. Bodor)
  - *Knoblochia, fosilní vajíčka hmyzu (svrchní křída)*
- RNDr. Jiří Kvaček, CSc.
  - *Actinidiaceae z jihočeské křídly*
- Mgr. Karolina Lajblová
  - *Nové poznatky o ostrakodech šáreckého souvrství pražské pánve*

- RNDr. Kamil Zágoršek, Dr. (+ K. Holcová, N. Doláková)
  - *Okrajové vývoje spodného bádenu v karpatskej prehľubni a panónskej panve*

18th International Botanical Congress

23.–30. 7. 2011, Melbourne, Austrálie

- RNDr. Jiří Kvaček, CSc.
  - *Cretaceous agniosperms from Czech Republic*
  - *Reproductive structures *Zlatkocarpus*, *Myricanthium* and their associated foliage from the Cretaceous of Central Europe*
  - *Biodiversity Heritage Library for Europe*

XVIth Congress of European Mycologists

19.–23. 9. 2011, Porto Carras, Řecko

- Mgr. Jan Holec, Dr.
  - *Climatic inversion and distribution of macrofungi – case study from the Bohemian Switzerland National Park (Czech Republic)*

2. česko-slovenská vedecká mykologická konferencia

25.–27. 10. 2011, Smolenice, Slovensko

- Mgr. Jan Holec, Dr.
  - *Některé novinky v taxonomii rodu *Tricholomopsis* (Agaricales)*

Konference Mellasco

24.–30. 4. 2011, Melle, Francie

- Mgr. Markéta Chlebiczká, Ph.D.
  - *Less known gramminicolous species of *Lachnum**

5th Dresden Meeting on Insect Phylogeny

23.–25. 9. 2011, Drážďany, Německo

- Mgr. Martin Fikáček, Ph.D. (+ A. Prokin, R. B. Angus, A. Ponomarenko, Y. Yue, D. Ren, J. Prokop)
  - *Living fossils among aquatic beetles: fossil record and the phylogeny of the Helophoridae*

21th Seminar of the Czech and Slovak Dipterists

5.–7. 9. 2011, Dubová, Slovensko

- Mgr. Michal Tkoč
  - *Čeledi Opetiidae a Platypezidae: studium fylogeneze, faunistika*

SEH European Congress of Herpetology

25.–29. 9. 2011, Luxembourg, Lucembursko – Trier, Německo

- RNDr. Václav Gvoždík, Ph.D., RNDr. Jiří Moravec, CSc.
  - *Another Slow-worm species (*Anguis*, *Anguinae*) revealed south of the Alps*

Hrvatsko ribarstvo na pragu EU, ichtyologická konference

7.–9. 4. 2011, Vukovar, Chorvatsko

- Mgr. Radek Šanda, Ph.D.
  - *Phylogeography of the North Mediterranean populations of *Alburnus alburnus* complex (Cyprinidae)*
  - *Genetic diversity of the North Mediterranean populations of *Chondrostoma* (Cyprinidae)*

26th European Congress of Arachnology

4.–8. 9. 2011, Ben-Gurion University of the Negev, Israel

- Mgr. Petr Dolejš
  - *Life cycle and spinning apparatus of wolf spiders (Araneae: Lycosidae)*

38th Annual Meeting of Paleopathology Association

11.–13. 4. 2011, Minneapolis, Minnesota, USA

- RNDr. Petr Veleminský, Ph.D.
  - (+ N. Lynnerup, J. Brůžek, J. Vellev)
  - *Celebrity Paleopathology: The Exhumation of the Danish Astronomer Tycho Brahe*

9. Kongress der deutschen Gesellschaft für Anthropologie

12.–16. 9. 2011, Schloss Gottorf, Schleswig-Holstein, Německo

- RNDr. Petr Velemínský, Ph.D. (+ Š. Bejdová, V. Krajčec, J. Velemínská, M. Horák, P. Bejda)
– *Microevolution of mandible in the area of Central Europe during the latest 1200 years using methods of 3D geometric morphometrics*

EURING General Meeting

14.–16. 10. 2011, Malta

- Mgr. Jaroslav Cepák, Ph.D., Mgr. Petr Klvaňa, Ph.D.
– *Results of CES project in the Czech Republic in 2004–2010*

Náprstkovo muzeum

Konference CIPEG, Annual Meeting – „German-speaking Collectors of Egyptian Art in the Czech lands“

31. 8.–4. 9. 2011, Poznaň, Archeologické muzeum

- PhDr. Pavel Onderka

Workshop v rámci projektu RIME na téma An „inside“ view: participation in ethnographic museum projects and exhibitions in Europe seen from an indigenous perspective

24. 10.–26. 10. 2011 – Stuttgart, Německo

- Mgr. Monika Baďurová

Konference RIME – „Mexico from Día de Muertos till Carnival

11. 4.–14. 4. 2011, Madrid, E–Museo de Americas

- PhDr. Kateřina Klápšťová

I–Museum Luigi Pigorini – prezentace v rámci projektu RIME

25. 11. 2011, Řím

- Mgr. Jana Jiroušková, CSc.

GB – Oriental Numismatic Workshop: Monetary

Circulation in 10th-c. Northern Europe– „Dirham hoards in 10th-century Bohemia, Moravia and Silesia“

31. 7.–3. 8. 2011, Oxford

- PhDr. Vlastimil Novák, Ph.D.

GB – prezentace v rámci projektu RIME

20.–22. 7. 2011, Pitt-Rivers Museum, Oxford

- Mgr. Helena Heroldová, CSc.

Historické muzeum

L'Europe du vase antique collectionneurs; savants; restaurateurs aux XVIIIe et XIXe siècles / Institut national d'histoire de l'art

30. 5.–1. 6. 2011, Paříž, Francie

- Doc. PhDr. Marie Dufková, CSc.
– *Collection de vases grecs et étrusques au Musée National de Prague*

Encounters of Sea and Land / European Society for Environmental History

28. 6.–1. 7. 2011, Turku, Finsko

- PhDr. Klára Woitschová, Ph.D.
– *Baltic Herrings in the Heart of Europe (s J. Woitschem)*

Celtic coinage in horizon of LT C1 and C2 / XIVth International Congress of Celtic Studies

1.–5. 8. 2011, Maymoth, Irsko

- PhDr. Jiří Militký, Ph.D.
– *BC 250/130 in the Czech Republic*

Matter of Faith / konference k výstavě Treasures of Heaven

7.–8. 10. 2011, The British Museum, Londýn, Velká Británie

- PhDr. Dana Stehlíková, CSc.
– *diskusní příspěvek o pražském dvorském zlatnictví doby lucemburské*

Tagung zur Hinterglaskunst / Universität Würzburg

7.–8. 10. 2011, Würzburg, SRN

- PhDr. Luboš Kafka
– *Die Sammlung volkstümlicher Hinterglasbilder in der ethnografischen Abteilung des Nationalmuseums in Prag*

Griechische Keramik nördlich von Etrurien: mediterrane Importe im archäologischen Kontext / Universität Basel

14.–16. 10. 2011, Basilej, Švýcarsko

- Doc. PhDr., Marie Dufková, CSc.
– *Attic pottery in the 5th century B. C. in Bohemia*

Macht des Goldes, Gold der Macht. Herrschafts- und Jenseitsrepräsentationen zwischen Antike und Frühmittelalter im mittleren Donauraum /

Geisteswissenschaftliches Zentrum, Geschichte und Kultur Ostmitteleuropas an der Universität Leipzig

15.–18. 11. 2011, Tangelic, Maďarsko

- PhDr. Jiří Militký, Ph.D.
– *Gold und Silber bei den Boiern und ihren südöstlichen Nachbarn. Eine numismatisch-archäologische Sicht (s M. Karwowskim)*

Knihovna Národního muzea**Livres et bibliothèques de la noblesse du Moyen Âge**

au XXe siècle, 19.–23. 9. 2011 Sinaia, Rumunsko, Národní knihovna v Bukurešti ve spolupráci s Univerzitou v Bukurešti

- PhDr. Jaroslava Kašparová
– *L'aristocratie centre-européenne des XVIe et XVIIe siècles et ses goûts de lecture des romans de chevalerie publiés en espagnol, italien et français*

Európské cesty románských knih v 16.–18. storočí,

24.–27. 10. 2011 Oponice, Slovensko, Slovenská národná knižnica v Martině, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

- PhDr. Jaroslava Kašparová
– *Jazykové románské tisky Václava Jana Michny z Vacínova, syna významného katolíckého šlechtice Pavla Michny z Vacínova*

Odraz českých a slovenských vzťahov v staršej

knížnej tvorbe, 21.–22. 11. 2011 Bratislava, Slovensko, Slovenská národná knižnica v Martině ve spolupráci s Historickým ústavem SAV v Bratislavě, Slovenská historická spoločnosť a Spolek knihovníků v Bratislavě

- PhDr. Jaroslava Kašparová
– *K niekoľiká zaujímavým slovacikům ve fondu starých tisků Knihovny Národního muzea v Praze*

České muzeum hudby**9th World Shakespeare Congress**

Praha 17.–22. 7. 2011

- PhDr. Olga Mojžíšová
– *Shakespeare and Smetana*

Mezinárodní sympozium DVOŘÁK IN THE NEW WORLD

Library of Congress, Washington DC, Spojené státy americké (USA) ve spolupráci s Velvyslanectvím České republiky v USA, září 2011

- Mgr. Eva Velická
– *Manuscripts as Storytellers*

Katedra hudobnej vedy Filozofickej fakulty**Univerzity Komenského v Bratislave**

Bratislava, 26.–28. 10. 2011.

- PhDr. Kateřina Maýrová
– *Hudební repertoár tzv. Rokycanské hudební sbírky a jeho srovnání s Levočskou a Bardejovskou zbierkou hudobní. Shody a rozdíly v migraci duchovní hudby období renesance a raného baroka v Čechách a na Slovensku ve 2. polovině XVI. a první třetině XVII. století*

1.

E-sbírky

Portál eSbírky (www.esbirky.cz), který prezentuje sbírkové předměty Národního muzea a dalších paměťových institucí, byl spuštěn ke konci roku 2010. V roce následujícím se nadále rozvíjel a rostl, a tak se podařilo překlenout hranici 10 000 prezentovaných sbírkových předmětů ze 14 institucí. Velkým úspěchem se stal fakt, že Europeana (www.europeana.eu) akceptuje portál eSbírky jako národního oborového agregátora, jehož prostřednictvím mohou české paměťové instituce na jejích stránkách své sbírky prezentovat. Ke konci roku 2011 došlo k rozhodnutí eSbírky modernizovat a zvýšit jejich výkonnost. V roce 2012 budou eSbírky doplněny o robustní

databázový systém, který bude uživatelsky příjemný nejen pro jeho návštěvníky, ale také pro administrátory zapojených institucí. Nová verze eSbírek chce myslet také na děti. Součástí portálu budou tzv. Rébusy, edukativní on-line hry, které budou zábavnou formou simulovat odborné práce v muzeu.

2.

Archeologická expedice do Wad Ben Naga

V roce 2011 proběhla již třetí výkopová sezona archeologické expedice Národního muzea (dále jen NM) působící v lokalitě Wad Ben Naga v Republice Súdán. Cílem sezony byl revizní výzkum tzv. Východního chrámu (WBN 500), pokračování v konzervaci dalších částí Paláce královny Amanišacheto (WBN 100) a počátek výzkumu tzv. kómu A, pod nímž byl objeven dlouho ztracený chrám – tzv. Týfónium (WBN 200). Východní

chrám představuje středně velký chrám se složitou vnitřní strukturou, jenž byl s velkou pravděpodobností zasvěcen původně egyptskému bohu Amonovi. Ústřední stavbou lokality Wad Ben Naga je Palác královny Amanišacheto, jenž představuje nejlépe zachovanou stavbu tohoto typu z doby Merojského království. Jeho konzervace patří k dlouhodobým cílům expedice.

V západní části lokality se expedici podařilo pozitivně identifikovat tzv. Týfónium, chrám známý ze zpráv raných návštěvníků Wad Ben Naga, jehož ruiny však v 2. pol. 19. století zaval písek, a jenž tak upadl v zapomnění.

Vedoucím expedice je PhDr. Pavel Onderka z NpM.

1.

Kalendárium

5. 1. 2011	Křest poštovní známky s vyobrazením Kašpara Marii ze Šternberka Historická budova Národního muzea	10. 3. 2011	Tisková konference a vernisáž výstavy Fotbal jménem Masopust Nová budova Národního muzea	7. 5. 2011	Tiskové oznámení k Loučení se společenskovedními expozicemi Národního muzea Historická budova Národního muzea
10. 1. 2011	Tisková zpráva k otevření výstavy Diplomý Antonína Dvořáka Muzeum Antonína Dvořáka	18. 3. 2011	Tisková zpráva ke spuštění projektu Hravé muzeum, muzeum pro všechny Historická budova Národního muzea, Nová budova Národního muzea	11. 5. 2011	Tisková konference a vernisáž k výstavě Život mezi knihami. Knižní vazby Jindřicha Svobody Nová budova Národního muzea
24. 1. 2011	Tisková konference k návratu archeologické expedice Národního muzea ze Súdánu (Wad Ben Naga) Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur	1. 4. 2011	Slavnostní zakončení Febiofestu 2011 Historická budova Národního muzea	13. 5. 2011	Tiskové oznámení k Oslavě 120. výročí otevření Historické budovy Národního muzea Historická budova Národního muzea
4. 2.–6. 2. 2011	Ledová Praha Více objektů přivítalo dětské návštěvníky – Historická budova Národního muzea, Nová budova Národního muzea, Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur, České muzeum hudby, Národní památník na Vítkově, Národopisné muzeum – Musaion, Muzeum Antonína Dvořáka, Muzeum Bedřicha Smetany	8. 4. 2011	Tiskové oznámení k Slavnostnímu setkání u příležitosti 185. výročí narození Vojty Náprstka Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur	18. 5. 2011	Mezinárodní den muzeí ve všech objektech NM
8. 2. 2011	Tisková konference a vernisáž k otevření výstavy Divočina v obrazech Historická budova Národního muzea	15. 4. 2011	Tisková zpráva k výstavě Život je jen náhoda Muzeum české loutky a cirkusu v Prachaticích	19. 5. 2011	Gloria Musaealis – slavnostní vyhlášení výsledků IX. ročníku Národní soutěže muzeí 2010
18. 2. 2011	Tisková konference k vystavení originálů rukopisů Kosmas, Dalimil a ti další k výstavě Staré pověsti české Historická budova Národního muzea	21. 4. 2011	Tisková konference k uzavření Historické budovy Národního muzea (zbývá 77 dní) Historická budova Národního muzea	24. 5. 2011	Tisková konference a vernisáž k otevření výstavy Národního muzea Beatlemánie! v Moravském zemském muzeu v Brně
21. 2. 2011	Tisková zpráva a vernisáž k výstavě Objevené fotografie Beatles ('63–'64), Poprvé mimo Liverpool České muzeum hudby	29. 4. 2011	Tisková konference a vernisáž k výstavě Hastroši, plašiči a animisté. Úvod do terriculologie Národopisné muzeum – Musaion	26. 5. 2011	Tisková konference a vernisáž výstavy Zbojníci – hrdinové, nebo zločinci? Národopisné muzeum – Musaion
		3. 5. 2011	Tisková zpráva k výstavě Jak si hraju aneb Báječný svět her a hraček Nová budova Národního muzea	26.–29. 5. 2011	Bambiriáda 2011 – návštěva dětí v objektech NM (spolupráce s Českou radou dětí a mládeže)
		4. 5. 2011	Tisková konference a vernisáž výstavy Egyptské mumie Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur	31. 5. 2011	Tiskové oznámení k Loučení s přírodovědeckými expozicemi Národního muzea Historická budova Národního muzea
				2. 6. 2011	Tisková konference k Pražské muzejní noci Nová budova Národního muzea

8. 6. 2011	Tisková konference a vernisáž výstavy Antonín Dvořák České muzeum hudby	9. 9. 2011	Tisková zpráva k výstavě Martin Kuriš – Navarana Muzeum české loutky a cirkusu	2. 11. 2011	Tisková konference a vernisáž výstavy Veselí kostlivci – Jak se slaví v Mexiku? Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur
11. 6. 2011	Pražská muzejní noc	11. 10. 2011	Tisková zpráva k otevření výstavy Ti, kteří nás předešli aneb Vojta Náprstek ve vzpomínkách Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur	7. 11. 2011	Tisková zpráva a tisková konference ke stěhování posledních exponátů expozice zoologie z Historické budovy Národního muzea Historická budova Národního muzea
13. 6. 2011	Tisková konference a vernisáž výstavy Volby. Jak jsme v historii (ne)volili Národní památník na Vítkově	26. 9. 2011	Tisková konference a vernisáž výstavy Vynálezci a vynálezy Nová budova Národního muzea	5. 12. 2011	Tiskové oznámení k výstavě Štědrý večer – tajemný svátek Národopisné muzeum – Musaion
15. 6. 2011	Tisková zpráva k výstavě Báje, pohádky a pověsti Národopisné muzeum – Musaion	30. 9. 2011	Tisková zpráva k přípravě Svátku seniorů Svátek seniorů – 1. 10. 2011 Nová budova Národního muzea	6. 12. 2011	Tisková konference a vernisáž výstavy Rudá muzea Národní památník na Vítkově
1.–2. 7. 2011	Oslavy Prahy – více objektů přivítalo návštěvníky (Nová budova Národního muzea, Národopisné muzeum – Musaion, Lapidárium Národního muzea, Národní památník na Vítkově, České muzeum hudby, Muzeum Antonína Dvořáka, Muzeum Bedřicha Smetany)	18. 10. 2011	Akce s UNICEF Adoptuj panenku a zachrániš dítě České muzeum hudby	8. 12. 2012	Slavnostní křest knihy Dr. Lubomíra Sršně Nevšední příběhy portrétů / Puchmajer, Sedláček, Hanka, Rajska, Němcová Nová budova Národního muzea
7. 7. 2012	Tisková konference k uzavření Historické budovy Národního muzea, rozloučení veřejnosti s Historickou budovou Národního muzea	24. 10. 2011	Tisková zpráva k slavnostnímu odhalení restaurované sochy Jana Žižky z Trocnova Národní památník na Vítkově		
13. 7. 2011	Tisková konference a vernisáž výstavy Muzeum 3000 Nová budova Národního muzea	28. 10. 2011	Slavnostní shromáždění k 93. výročí vzniku Československé republiky Historická budova Národního muzea		
4. 8. 2011	Tisková konference a vernisáž výstavy Krása motýlích křídel Nová budova Národního muzea	31. 10.–7. 11. 2011	Zapojení Národního muzea do Týdne dobrovolnictví České muzeum hudby		
25. 8. 2011	Tiskové oznámení k Projektu Athena Nová budova Národního muzea				

2.

Návštěvnost

objekt	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec	2011
Hlavní budova	18 718	22 751	23 943	26 421	26 828	28 381	11 387	0	0	0	0	0	158 429
Nová budova	2 579	2 568	2 135	2 596	1 323	1 517	9 780	10 007	5 464	12 075	8 419	9 022	67 485
HB + NB	739	724	962	1 175	1 100	1 095	507	0	0	0	0	0	6 302
Náprstkovo muzeum	2 250	3 943	5 301	1 746	6 640	13 673	4 310	3 653	6 997	4 070	2 831	4 910	60 324
České muzeum hudby	3 097	3 130	3 152	3 071	1 546	5 604	1 537	2 814	1 776	2 305	1 404	1 590	31 026
Muzeum Bedřicha Smetany	694	980	1 190	987	1 236	2 206	1 234	1 486	965	1 237	1 238	559	14 012
Muzeum Antonína Dvořáka	479	517	948	982	1 228	2 606	1 718	1 636	1 079	1 135	725	606	13 659
Památník B. Smetany Jabkenice	0	0	34	362	674	525	449	455	558	144	71	47	3 319
Památník A. Dvořáka Nelahozeves	1 290	570	25	215	481	582	334	270	369	295	37	47	4 515
Památník Jaroslava Ježka	33	47	53	69	124	68	82	97	1 190	46	92	108	2 009
Památník Josefa Suka Křečovice	0	12	11	169	79	68	88	64	41	82	2	6	622
Lapidárium	0	117	0	159	389	389	348	395	384	305	284	0	2 770
Památník F. Palackého a F. L. Riegro	0	0	0	0	85	19	0	5	7	20	16	0	152
Národopisné muzeum – Musaion	1 318	1 338	1 755	1 262	2 490	1 650	458	593	896	903	1 182	1 000	14 845
Vrchotovy Janovice – zámek	0	0	0	0	2 152	1 376	2 089	1 222	736	0	0	0	7 575
Vrchotovy Janovice – park	0	0	0	0	0	410	100	45	0	0	0	0	555
Národní památník Vítkov – celý objekt	963	1 239	1 427	2 268	2 250	3 843	745	798	1 158	1 999	1 119	863	18 672
Národní památník Vítkov – expozice	960	997	699	1 266	1 002	104	315	177	129	131	326	182	6 288
Národní památník Vítkov – vyhlídka	144	250	254	406	393	210	57	193	444	541	394	174	3 460
Muzeum české loutky a cirkusu	235	578	295	1 022	414	678	1 562	1 194	1 170	428	786	687	9 049
Muzeum knihy Žďár nad Sázavou	0	0	0	247	344	980	433	629	696	681	0	0	4 010
Celkem za měsíc	33 499	39 761	42 184	44 423	50 778	65 984	37 533	25 733	24 059	26 397	18 926	19 801	429 078

Ve srovnání s rokem 2010 návštěvnost objektů NM meziročně poklesla o 168 525 návštěvníků. Tento pokles byl způsoben uzavřením hlavní budovy Národního muzea dne 7. 7. 2011, kdy jen u tohoto objektu jeho uzavřením poklesla návštěvnost meziročně o více než 200 000 návštěvníků.

Úspěšnou kampaní nazvanou Národní muzeum není jen jedna budova se podařilo navýšit návštěvnost dalších objektů, což eliminovalo pokles celkové návštěvnosti.

Stěžejními výstavními projekty byly v roce 2011 dobíhající Staré pověsti české v hlavní budově, Vynálezy a vynálezci a Krása motýlích křídel v Nové budově, Egyptské mumie v Náprstkově muzeu a Antonín Dvořák v Českém muzeu hudby.

3.

Stálé expozice
a výstavy v objektech
Národního muzea

Expoziční a výstavní činnost NM v roce 2011 se odvíjela mezi dvěma zásadními momenty, a to ukončením návštěvnického provozu Historické budovy NM a zdůrazněním existence a návštěvnické nabídky ostatních pražských budov.

V HB NM doznávaly stěžejní projekty z roku 2010, a to zejména „nejhravější“ výstava NM s názvem Staré pověsti české, která se až do konce těšila velikému zájmu návštěvníků. Historická budova byla pro veřejnost uzavřena 7. července 2011.

Stěžejní výstavou roku 2011 byla výstava Vynálezy a vynálezy, připravená ve spolupráci s Národním technickým muzeem a Technickým muzeem v Brně v Nové budově NM (28. 9. 2011–24. 6. 2012). Dalšími významnými akcemi byly

bezesporu výstava Antonín Dvořák v Českém muzeu hudby (8. 6. 2011–3. 6. 2012) a výstava Egyptské mumie v Náprstkově muzeu (5. 5. 2011–9. 10. 2011).

V Národním památníku na Vítkově byly v roce 2011 připraveny dvě výstavy, a to výstava Volby (14. 6. 2011–6. 11. 2011) a výstava Rudá muzea (7. 12. 2011–1. 4. 2012). Nabídku návštěvníkům zpestřily i další výstava v Náprstkově muzeu v názvem Veselí kostlivci (2. 11. 2011–4. 3. 2012) a výstava v Etnografickém muzeu – Musaionu: Zbojníci – hrdinové nebo zločinci? Zbojnictví a loupežnictví v tradiční lidové kultuře (27. 5.–20. 11. 2011).

I v roce 2011 zapůjčovalo NM své výstavy regionálním muzeím v celé ČR. Nejvýznamnějším počinem v této oblasti

byla reinstalace výstavy Českého muzea hudby Beatlemánie! v Moravském zemském muzeu, kterou zde NM uspořádalo jako reciprocitu za úspěšnou výstavu MZM Poklady Moravy v Nové budově NM v roce 2010 (24. 5. 2011–22. 1. 2012).

Negativně byla expozičně-výstavní činnost NM ovlivněna kauzou Diag Human a omezením, resp. zastavením vývozu předmětů kulturní hodnoty do zahraničí, které zapříčinilo nutnost stažení zápůjček z výstav mimo území ČR.

Expozičně-výstavní činnost NM v roce 2011 podpořilo MK ČR z programu Kulturní aktivity v celkové výši 2 350 000 Kč, vlastní výstavní rozpočet NM činil 9 000 000 Kč.

4.

Historická budova
Národního muzea

4.1 Stálé expozice

- Pravěké dějiny Čech, Moravy a Slovenska (do 7. 7. 2011)

4.2 Výstavy

- Smrt pravých neštovic, autor: RNDr. Vítězslav Kuželka (04/2010–01/2011)
- Tajemství materiálů, spoluautoři: RNDr. Boris Ekrt, Mgr. Jan Sklenář, RNDr. Kamil Zágoršek, Dr. (01–07/2011)
- Staré pověsti české (do 6. 7. 2011)
- Kašpar Maria ze Šternberka (5.–30. 1. 2011)
- Svět her a hraček v minulosti (3. 5.–10. 6. 2011)

4.3 Akce pro veřejnost

- Oslavy 120. výročí otevření Historické budovy Národního muzea veřejnosti (18. 5. 2011)

Přírodovědecké muzeum

- Loučení s přírodovědeckými expozicemi oddělení zoologie, paleontologie, mineralogie (7. 6. 2011)

Historické muzeum

- Den Historického muzea – akce na rozloučení se starou archeologickou expozicí a Historickou budovou (7. 5. 2011)
- Od dubna do uzavření budovy 7. 7. 2011 pořádalo oddělení pravěku a antického starověku komentované prohlídky pro školy a veřejnost v expozici Pravěké dějiny Čech, Moravy a Slovenska

Soutěžní zoologický kvíz pro žáky ZŠ v rámci akce Loučení s přírodovědnými expozicemi v Historické budově NM 7. června 2011
Foto Blanka Švecová

5.

Nová budova
Národního muzea

5.1 Výstavy

Přírodovědecké muzeum

- Singing insects – Zpívající hmyz, autor: Národní přírodopisné muzeum v Taichungu, Tchaj-wan, za NM spoluautor Mgr. Jiří Hájek, Ph.D. (12/ 2010–02/ 2011)
- Antibiotika, ohrožený poklad lidstva, autor: RNDr. Vítězslav Kuželka (06–11/2011)
- Krása motýlích křídel, autor: Mgr. Ján Macek (08/2011–02/2012)

Historické muzeum

- Poklady Moravy (do 6. 7. 2011)
- Fotbal jménem Masopust (11. 3.–30. 6. 2011)
- Hlasy vize / Voices of vision. Wilson, Masaryk, and the formation of Czechoslovakia (4.–11. 10. 2011)

Knihovna Národního muzea

- Život mezi knihami, Knižní vazby Jindřicha Svobody, Nová budova Národního muzea (2. patro), (11. 5.–10. 6. 2011)

Sportovní výstava Fotbal jménem Masopust v Nové budově NM
Foto Petr Jechort

5.2 Akce pro veřejnost

Historické muzeum

Cyklus přednášek ANTICKÉ VZDĚLANOSTI

– Výzkumy na pomezí antického světa:

- Výzkumy merojské lokality Wad Ben Naga v Súdánu, PhDr. Pavel Onderka; Doc. PhDr. Marie Dufková, CSc. (22. 3. 2011)
- Pistoros 2009–2010. Výzkum řeckého emporia v Bulharsku, Prof. PhDr. Jan Bouzek, DrSc. (29. 3. 2011)
- Egyptská Západní poušť. Současný stav poznání, Doc. PhDr. Jiří Musil, Ph.D. (5. 4. 2011)
- Archeologické mapování šerabádské oázy v Uzbekistánu, PhDr. Ladislav Stančo, Ph.D. (12. 4. 2011)
- Posvátný prostor a chrámy u Etrusků, Mgr. Ing. Stanislava Kučová (19. 4. 2011)

Cyklus numismatických přednášek v Národním muzeu:

- Československé četnictvo, Josef Kounovský (3. 1. 2011)
- K otázce původu devítibodového denáru bavorsko-švábského typu Cach 16, Ing. Jan Videman (7. 2. 2011)
- Razil Boleslav Chrabrý v Čechách vlastní mince? MUDr. Zdeněk Petráň (7. 3. 2011)
- Keltské oppidum Třísov ve světle nových mincovních nálezů, PhDr. Jiří Militký, Ph.D. (4. 4. 2011)

- Poznámky k nejstarším přemyslovským ražbám, PhDr. Luboš Polanský (2. 5. 2011)
- 300 let od smrti císaře Josefa I., PhDr. Jiří Chvojka (6. 6. 2011)
- Rusko-turecké války 19. století a jejich odraz ve faleristice, Josef Kounovský (5. 9. 2011)
- Když nefungují peníze – hyperinflace v Zimbabwe, PhDr. Marie Imbrová (3. 10. 2011)
- Konec „stojatých vod“ v počátcích českého mincovnictví? MUDr. Zdeněk Petráň (7. 11. 2011)
- Jiří Dostál – beseda s akademickým sochařem, ředitelem Střední uměleckopřmyslové školy a Vyšší odborné školy v Jablonci nad Nisou (5. 12. 2011)

Nad obrazy ze sbírek Národního muzea, restaurovanými zásluhou Matice české, přednáška pro členy Společnosti NM na výroční valné hromadě, PhDr. Lubomír Sršeň (2. 6. 2011)

- Presentace knížky Nevšední příběhy portrétů členům Matice české a dalším hostům, PhDr. Lubomír Sršeň (8. 12. 2011)

Podzimní přednáškový cyklus Matice české, Karel Jaromír Erben (1811–1870):

- Karel Jaromír Erben – první archivář Národního muzea, PhDr. Milena Bělíčová (15. 11. 2011)

Z vernisáže výstavy Antibiotika, ohrožený poklad lidstva
Foto MUDr. Alena Šteflová, Ph.D.

6.

Národní památník
na Vítkově**6.1 Stálé expozice**

- Křížovatky české a československé státnosti

6.2 Výstavy

- Zlatá? šedesátá. Vzpomínky a realita (do 15. 5. 2011)
- Hlasy vize / Voices of vision. Wilson, Masaryk, and the

- formation of Czechoslovakia (1. 11.–31. 12. 2011)
- Rudá muzea (8. 12. 2011–1. 4. 2012)

6.3 Akce pro veřejnost

- Od Spartaka k embéčku, s komentovanými prohlídkami výstavy Zlatá? šedesátá. Vzpomínky a realita; PhDr. Miroslava Burianová (1. 5. 2011)

- Turistika na Podkarpatské Rusi – historie a současnost, přednáška, připraveno ve spolupráci se Společností přátel Podkarpatské Rusi, Mgr. Petr Skala (12. 5. 2011)

7.

Náprstkovo muzeum
asijských, afrických
a amerických kultur**7.1 Stálé expozice**

- Amerika
- Kultury Austrálie a Oceánie
- Nias, ostrov předků a mýtů
- Komunální politik Vojta Náprstek

7.2 Výstavy**GEJŠA A SAMURAJ**

21. 10. 2010–3. 4. 2011

EGYPTSKÉ MUMIE

5. 5.–30. 9. 2011, prodlouženo do 9. 10. 2011

TI, KTEŘÍ NÁS PŘEDEŠLI

13. 10. 2011–4. 3. 2012

VESELÍ KOSTLIVCI

3. 11. 2011–4. 3. 2012

7.2.1 Menší výstavy**TAHITI, OSTROVY HŘÍŠNÉ LÁSKY**

11. 1.–28. 2. 2011

VOJTA NÁPRSTEK, PORTRÉTY ZNÁMÉ I NEZNÁMÉ

1. 3.–1. 5. 2011

MUZEJNÍ PRÁCE OČIMA KURÁTORA

2. 5.–3. 7. 2011

ARCHIBALD VÁCLAV NOVÁK: SVODY TROPŮ – MALAJSKEM NA SUMATRU

4. 7.–5. 9. 2011

CESTA KOLEM SVĚTA ZA 299 DNÍ

6. 9.–30. 10. 2011

ČAS ZIMNÍ, ČAS VÁNOČNÍ, ČAS SVÁTEČNÍ

1. 11. 2011–8. 1. 2012

7.3 Akce pro veřejnostPřednášky pořádané k výstavě **Gejša a samuraj**:

- Souprava japonského meče (6. 1. 2011)
- Záštitá – Cuba (3. 2. 2011)
- Japonský meč, historie jeho vzniku až po současnost (17. 2. 2011)
- Jak poznat originální japonský meč? (3. 3. 2011)
- Paradoxy japonského chování a jiné akce (24. 3. 2011)

Náprstkovo muzeum, výstava Egyptské mumie; foto Jiří Vaněk

Náprstkovo muzeum, výtvarná dílna k výstavě Egyptské mumie
Foto Jiří Vaněk

Náprstkovo muzeum, výtvarná dílna k výstavě Veselí kostlivci: piňata, vánoční zábava mexických dětí – rozbíjejí zavěšený papírový kontejner naplněný sladkostmi
Foto Jiří Vaněk

K výstavě **Egyptské mumie** byl připraven kromě jiného i poutavý přednáškový cyklus, který zahrnoval následující přednášky:

- Staroegyptské mumie (5. 5. 2011)
- Návod na přípravu mumie (19. 5. 2011)
- Výzkum egyptských mumii v ČR (26. 5. 2011)
- Mumie egyptských panovníků (2. 6. 2011)
- Posvátná zvířata ve starém Egyptě (9. 6. 2011)
- Příběhy mumii I. (8. 9. 2011)
- Příběhy mumii II. (15. 9. 2011)
- Příběhy mumii III. (22. 9. 2011)
- Německy mluvící sběratelé egyptských starožitností v českých zemích. Přednášející byli z řad našich předních egyptologů (6. 10. 2011)

K výstavě **Veselí kostlivci** byl rovněž připraven přednáškový cyklus:

- El Día de Muertos – Dušičky v Mexiku (10. 11. 2011)
- Adventní období v Čechách (24. 11. 2011)
- Tajemství starých civilizací Mexika (1. 12. 2011)
- Svátky a rituály u Indiánů Nahuů ve Veracruzu (8. 12. 2011)
- další přednášky byly naplánovány na rok 2012

- Archeologická expedice do Wad Ben Naga 2010 – Komponovaný večer, jehož cílem bylo představit výsledky druhé výkopové sezony archeologické expedice NM do súdánského Wad Ben Naga. Archeologická lokalita Wad Ben Naga se nachází přibližně 130 km severně od súdánského hlavního města Chartúmu na východním břehu Nilu. V době okolo přelomu letopočtů se zde nacházelo jedno z největších měst Merojského království s palácem královny Amanišacheto, pěti chrámy a rozsáhlými pohřebišti. Od roku 2009 zde působí archeologická expedice NM. Během druhé výkopové sezony, která proběhla ve dnech 11. až 20. listopadu 2010, byl odkryt tzv. Malý chrám zasvěcený núbijiskému lvímu božstvu a domy v blízkosti tzv. Kruhové stavby a započalo se z konzervací paláce královny Amanišacheto (27. 1. 2011)

- Tahiti, ostrovy hříšné lásky (přednáška) (10. 2. 2011)
- Ženy kolem Masaryka (přednáška) (21. 2. 2011)
- Až jednou budu se s tebou loučit, Praho (autorské čtení) (18. 4. 2011)
- Světelné obrazy Archibalda Václava Nováka (přednáška) (28. 4. 2011)
- Muzejní noc – Bohatý program zahrnoval například módní přehlídku Kousek slunce v nás inspirovanou tradiční africkou kulturou, hudbu a tanec Afriky, přednášky spojené s prohlídkou historického interiéru – Strašidla v domě U Halánků a okolí, Americký klub dam a jeho historie. Připraveny byly kvízy a pracovní listy pro malé i velké návštěvníky, výtvarné dílny s mimoevropskou tematikou a samozřejmě i překvapení (11. 6. 2011)
- Kousek slunce v nás (kulatý stůl) (14. 6. 2011)
- Pražské Quadriennale (část Pražského Quadriennale probíhala na nádvoří NpM) (16. 6.–26. 6. 2011)
- Kelčský stříbrný poklad se zlomky islámských mincí (přednáška) (16. 6. 2011)
- Vzpomínkové setkání k výročí úmrtí Vojty Náprstka (přednáška) (1. 9. 2011)
- Kolem světa představení nové publikace NM (6. 9. 2011)
- Josef Kořenský (přednáška) (4. 10. 2011)
- Dějiny odívání v Číně (přednáška) (13. 10. 2011)
- Křest knihy Vojta Náprstek (19. 10. 2011)
- Vánoce u Halánků – Předvánoční setkání v NpM představilo oslavy Vánoc v Čechách a Mexiku. Během celého dne probíhal bohatý doprovodný program pro děti i dospělé. (26. 11. 2011)
- Z Paříže přes Severní Ameriku na tropické ostrovy Tichého oceánu (přednáška) (29. 11. 2011)
- Cestovatelské Vánoce (přednáška) (6. 12. 2011)

Náprstkovo muzeum, výtvarná dílna k výstavě Veselí kostlivci
Foto Jiří Vaněk

8.

České muzeum hudby

8.1 Stálé expozice

- Člověk – nástroj – hudba

8.2 Výstavy

Výstavy dlouhodobé a střednědobé:

- Beatlemánie! (4. 6. 2010–6. 4. 2011)
- Beatles na plátně (12. 1.–18. 2. 2011)
- Objevené fotografie Beatles (23. 2.–28. 3. 2011)
- Antonín Dvořák (9. 6.–3. 6. 2012)

Výstavy k výročí měsíce:

- Roráty (1. 12. 2010–10. 1. 2011)
- Cecilská jednota (1. 12. 2010–10. 1. 2011)
- František Drtikol – portréty hudebníků (12. 1.–28. 2. 2011)
- Josef Mysliveček (12. 1.–28. 2. 2011)
- Foukací harmoniky (2. 3.–18. 4. 2011)
- Václav Talich (2. 3.–18. 4. 2011)
- Maria Tauberová (20. 4.–13. 6. 2011)
- Jan Václav Voříšek (20. 4.–13. 6. 2011)
- František Škroup (15. 6.–15. 8. 2011)
- Václav Hanka (15. 6.–15. 8. 2011)
- Julius Fučík (17. 8.–26. 9. 2011)
- Levou rukou (17. 8.–26. 9. 2011)
- Jiří Melantrich z Aventina a jeho doba (28. 9.–31. 10. 2011)
- Václav Smetáček (28. 9.–31. 10. 2011)
- Milena Zahrynowská – hvězda českého muzikálu (2. 11.–12. 12. 2011)
- Jiří Suchý (2. 11.–12. 12. 2011)
- Vánoční koledy (14. 12. 2011–9. 1. 2012)
- Vánoční pastorely (14. 12. 2011–9. 1. 2012)

8.3 Akce pro veřejnost

Doprovodný program k výstavě Beatlemánie!:

- Koncert Gentlemen Singers a vernisáž obrazů Romana Franty – Beatles na plátně (10. 1. 2011)
- Hodina tance z doby Beatles (26. 2., 19. 3., 2. 4. 2011)

Doprovodný program k výstavě Antonín Dvořák:

- Tisková konference a vernisáž výstavy Antonín Dvořák (8. 6. 2011)
- Přednáška Kde žil, jak žil a jaký byl Antonín Dvořák, David Beveridge (28. 6. 2011)
- Koncert sboru Collegium Cantantium (28. 6. 2011)
- Píšňový recitál – Linda Winterová, Leona Hlavničková (1. 9. 2011)
- Výkladový koncert Pražského studentského orchestru za doprovodu Dismanova rozhlasového dětského souboru (11. 9. 2011)
- Přednáška Dvořák a Amerika, Clam-Gallasův palác, Mgr. Evy Velická, doplněno koncertem Miloše Orsona Štědroň a Martina Vodrážky (21. 9. 2011)
- Koncert komorního orchestru Archioni Plus (Slovanské tance), (26. 9. 2011)
- Koncert Českého hornového sboru s Radkem Baborákem v čele (20. 10. 2011)
- Beseda s operními pěvci Ludkem Velem, Alešem Brisceinem a Helenou Kaupovou (3. 11. 2011)
- Přednáška Cypřiše, Mgr. Jan Kachlík, Ph.D., doplněná koncertem (8. 11. 2011)
- Westernový muzikál Tony D., autor: Miloš Orson Štědroň, režie: Jan Frič (11. 11. 2011)
- Koncert Bennewitzova kvarteta (Cypřiše) (7. 12. 2011)
- Beseda s profesorkou Zuzanou Růžičkovou, doplněno koncertem houslisty Miroslava Ambroše (14. 12. 2011)
- Kouzelný Dvořák – pořad pro seniory, Originální hudební divadlo Praha (13. 12. 2011)
- Koncert Komorního orchestru Dvořákova kraje (14. 12. 2011)

Další pořady:

- Muzejní noc 2011 – bohatý koncertní program pro dospělé a souběžný program pro děti (11. 6. 2011)
- Rozkvět Pražského jara – program ve spolupráci Českého muzea hudby a Pražského jara (24. 10., 21. 11. 2011)
- Poslechové koncerty pro posluchače elektroakustické hudby – poslechové koncerty Společnosti elektroakustické hudby ve studiu fonotéky Českého muzea hudby (14. 2., 14. 3., 11. 4., 9. 5., 10. 10., 7. 11., 5. 12. 2011)

Dvorana Českého muzea hudby; foto: Oto Palán

- Arteterapie a malování s hudbou a živly – workshop malíře MgA. Vladimíra Kiseljova (28. 1., 29. 1., 13. 4. 2011)
- Cecilská jednota – přednáška doplňující aktuální výstavku, PhDr. Kateřina Maýrová (6. 1. 2011)

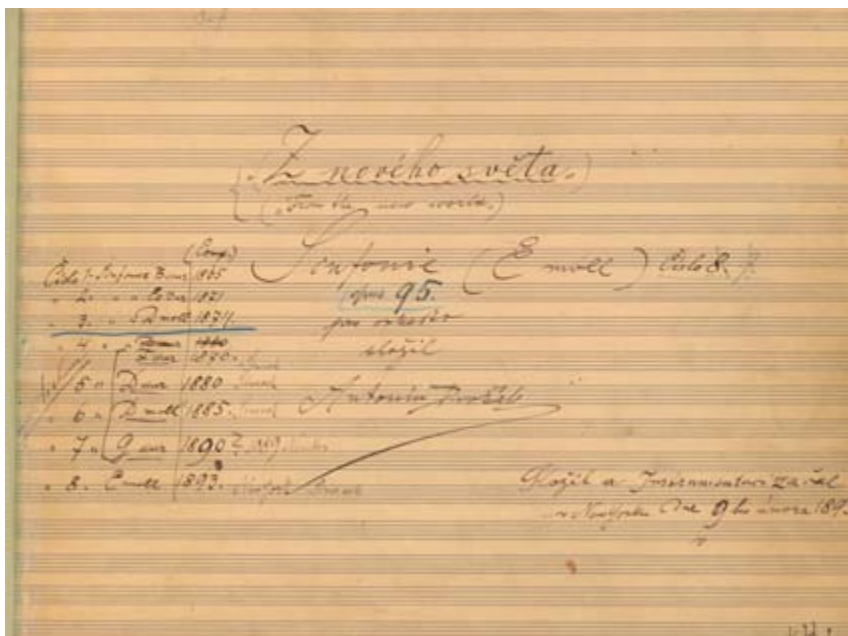
Programy pro školy:

- Cesta kolem světa za 120 minut – hudebně-pohybová dílna Mgr. Lenky Pospíšilové (21. 1., 26. 1., 18. 2., 23. 2., 25. 2., 18. 3., 8. 4., 15. 4., 6. 5., 23. 9., 7. 10., 21. 10. 2011)
- Pohádka o barevném království – hudebně-pohybová dílna Mgr. Lenky Pospíšilové (30. 11., 2. 12., 9. 12. 2011)
- Tvůrčí dílna melodramu – dramatická dílna PhDr. Věry Šustíkové a MgA. Marty Hrachovinové (14. 4., 5. 5., 12. 5., 9. 6., 22. 9., 13. 10., 24. 11. 2011)
- Šaman – hudebně-dramatická dílna Bc. Marie Šťastné (31. 1., 15. 2., 16. 2., 22. 3., 24. 3., 26. 3., 29. 3., 1. 4., 4. 4., 7. 4., 12. 4., 14. 4., 27. 4. 28. 4., 4. 5., 5. 5., 24. 5., 7. 6., 24. 6., 22. 9., 6. 10., 11. 11. 2011)
- Muzikoterapie – základy muzikoterapie s Bc. Marií Šťastnou (2. 3., 11. 3., 17. 3., 22. 3., 20. 5., 25. 5., 27. 5., 31. 5., 25. 10., 8. 11., 11. 11., 24. 11., 21. 12. 2011)
- The Beatles a 60. léta – koncert Beatles revivalové skupiny The Bugles (25. 1., 29. 3., 4. 4. 2011)
- Rusalka – hudební a edukativní dílna lektorky Mgr. Radky Habánové (26. 9., 4. 10., 17. 10., 15. 11. 2011)
- Z Nového světa – hudební a edukativní dílna lektorky Mgr. Radky Habánové (27. 9. 2011)
- Výkladový koncert Pražského studentského orchestru (12.9.2011)

- Rozkvět Pražského jara – program ve spolupráci Českého muzea hudby a Pražského jara (24. 10., 21. 11. 2011)

Programy pro rodiče s dětmi:

- Masopust držíme... – hudebně-pohybová dílna lektorky Mgr. Lenky Pospíšilové (26. 2. 2011)
- Vrby se nám zelenají, radujme se... – hudebně-pohybová dílna lektorky Mgr. Lenky Pospíšilové (17. 3. 2011)
- Babička Chrota a dědeček Klavichord – interaktivní přednáška lektora Mgr. Pavla Macků, Ph.D. (21. 5. 2011)
- To je zlaté posvícení... – hudebně-pohybová dílna lektorky Mgr. Lenky Pospíšilové (15. 10. 2011)
- Vánoční zastavení – hudebně-pohybová dílna lektorky Mgr. Lenky Pospíšilové (10. 12. 2011)

Symfonie Z Nového světa; foto Oto Palán

Doprovodný program pro rodiče s dětmi Masopust držíme, nic se nevodíme, pospolu...
Foto Mgr. Lenka Kobrová

9.

Národopisné
muzeum – Musaion

9.1 Stálé expozice

- Národopisná expozice Tradiční lidová kultura Čech, Moravy a Slezska

9.2 Výstavy

- Příbramský betlém (do 2. 2. 2011)
- Nové pověsti české – Folklor atomového věku (do 1. 5. 2011)
- Hastroši, plašiči, animisté. Úvod do terriculologie (28. 4.–5. 6. 2011; 7. 10.–20. 11. 2011)
- Báje, pohádky a pověsti – Malujeme po síti (15. 6.–2. 10. 2011)
- Zbojníci – hrdinové, nebo zločinci? (27. 5. 2011–20. 5. 2012)
- Štědrý večer – tajemný svátek (1. 12. 2011–8. 1. 2012)

9.3 Akce pro veřejnost

Folklorní regiony Čech, Moravy a Slezska

Cyklus přednášek, prezentací unikátních sbírkových předmětů, filmových prezentací, taneční, hudební a dramatická vystoupení folklorních souborů a ochutnávky regionálních specialit z jednotlivých etnografických a folklorně zajímavých oblastí České republiky:

- Podkrkonoší (12. 2. 2011)
Lidová kultura Podkrkonoší – přednáška, PhDr. Helena Mevaldová (Národní muzeum), Folklorní soubor Hořeňák z Lázní Bělohrad: Písňe a tance z Podkrkonoší, ochutnávka regionálních specialit
- Podluží (12. 3. 2011)
Lidová kultura Podluží – přednáška, PhDr. Jana Matuszková (NPÚ Brno), Folklorní soubor Pohárek z Týnce: Tance,

písňe a zvyky z Podluží, Podlužácká zábava s cimbálem, ochutnávka regionálních specialit

- Doudlebsko (9. 4. 2011)
Tradiční kultura Doudlebska – přednáška, PhDr. Jiřina Langhamerová (NM), Folklorní soubor Doudleban: Tance, písňe a zvyky z Doudlebska; Doudlebská zábava s dudami a harmonikou, ochutnávka regionálních specialit
- Dolňácko (14. 5. 2011)
Tradiční kultura Dolňácka – přednáška, Mgr. Jan Blahůšek, Ph.D. (NÚLK), Folklorní soubor Háječek z Ostrožské Lhoty: Tance, písňe a zvyky z Dolňácka; Dolňácká zábava s cimbálem, ochutnávka regionálních specialit
- Chodsko (10. 6. 2011)
Tradiční kultura Chodska – přednáška, Mgr. Monika Tauberová (NM), Národopisný soubor Postřekov: Postřekovský vokýnko, Špillarovo obrázky, ochutnávka regionálních specialit

Vystoupení souboru Hořeňák v rámci cyklu Folklorní regiony Čech, Moravy a Slezska, 12. 2. 2011

XII. národopisná slavnost v Kinského zahradě, 22. 5. 2011

- Plzeňsko (10. 9. 2011)
Tradiční kultura Plzeňska – přednáška, PhDr. Zdeněk Vejvoda, Ph.D. (AV ČR), Folklorní soubor Úsměv z Horní Břízy: Písňe a tance z Plzeňska, ochutnávka regionálních specialit
  - Kopanice (8. 10. 2011)
Národopisný region Kopanice – přednáška, Mgr. Jan Blahůšek, Ph.D. (NÚLK), Folklorní soubor Kopaničář ze Starého Hrozenkova: Písňe a tance z Kopanic, Kopaničářská zábava u cimbalu, ochutnávka regionálních specialit
  - Chebsko (12. 11. 2011)
Lidové tradice na Chebsku – přednáška, PhDr. Iva Votroubková (Muzeum Cheb), Taneční soubor Die Målas z Nečtin: Písňe a tance z Chebska, ochutnávka regionálních specialit
  - Moravští Charvátí (10. 12. 2011)
Kultura Moravských Charvátů – přednáška, PhDr. Lenka Nováková (MZM), Národopisný spolek Pálava: Písňe, tance a tradice Moravských Charvátů, ochutnávka regionálních specialit
- Pravidelná nabídka kurzů**
- Výuka lidových řemesel
Víkendové kurzy tradičních lidových řemesel a rukodělných technik v muzejních dílnách:
Tradiční paličkování (12.–13. 2. 2011), Pletení z orobinec (12.–13. 3. 2011), Malování velikonočních kraslic (10. 4. 2011), Točení a malování fajánsí (14.–15. 5. 2011), Výroba krpců (11.–12. 6. 2011), Zpracování mléka – výroba sýra (10.–11. 9. 2011), Tradiční řezbářství (8.–9. 10. 2011), Podmalba na skle (12.–13. 11. 2011), Vizovické pečivo (10.–11. 12. 2011)
  - Pravidelné kurzy tradičních lidových tanců z Čech a Moravy: I. běh (1. 2.–8. 3. 2011), II. běh (11. 10.–13. 12. 2011)

Rozsáhlejší akce pro veřejnost

- XII. národopisná slavnost v Kinského zahradě
Folklorní slavnost na téma Slezsko za účasti předních folklorních souborů z ČR, Slovenska a Polska, ve spolupráci s NIPOS-Artama, MK ČR a Magistrátem hlavního města Prahy pod záštitou primátora hlavního města Prahy (21.–22. 5. 2011)
- Bulharský folklorní den
Nestináři – tanečníci v ohni, prezentace lidového zvyku zapsaného na Seznam mistrovských děl nehmotného dědictví lidstva UNESCO, vystoupení bulharských folklorních souborů, předvádění lidových řemesel, ochutnávky bulharských specialit, kulturní program pro děti ve spolupráci bulharským kulturním institutem (28. 5. 2011)

Bulharský folklorní den v Národopisném muzeu, 28. 5. 2011

- Slavnost Rumunů v České republice
Vystoupení rumunských folklorních souborů, předvádění lidových řemesel, ochutnávky rumunských specialit, kulturní program pro děti ve spolupráci se Sdružením Rumunů v ČR (29. 5. 2011)
- Pražská muzejní noc
Chodská muzejní noc – program pro děti i dospělé (10. 6. 2011)
- Dny evropského dědictví
Vystoupení folklorního souboru a komentované prohlídky muzea (10. 9. 2011)
- Pohádková Kinského zahrada
Divadelní a výtvarný festival pro děti i dospělé ve spolupráci s divadlem Buchty a loutky (17. 9. 2011)

Cyklus přednášek, besed a prezentací

k výstavě *Nové pověsti české*

- Současný dětský folklor, PhDr. Petr Janeček, Mgr. Adam Votruba, Ph.D. (12. 1. 2011)
- Městské legendy, fámy a moderní pověsti, PhDr. Petr Janeček (19. 1. 2011)
- Kultura a folklor vojáků základní služby, Mgr. Adam Votruba, Ph.D. (26. 1. 2011)
- Vznik a historie trampingu, Mgr. Jan Pohunek (2. 2. 2011)

- Trampský folklor, Mgr. Jan Pohunek (9. 2. 2011)
- Anekdoty a vtipy jako folklorní žánr, PhDr. Petr Janeček (16. 2. 2011)
- Domácí umění, Pavel Veselý (23. 2. 2011)
- Hudební subkultury mládeže, Mgr. Martin Heřmanský (2. 3. 2011)
- Punks a skinheads – protivníci, nebo spojenci? Mgr. Hedvíka Novotná (9. 3. 2011)
- Lidová kultura současnosti vs. populární a masová kultura, PhDr. Petr Janeček, Mgr. Adam Votruba, Ph.D. (23. 3. 2011)
- Dětské památníky – PhDr. Dana Bittnerová, CSc. (13. 4. 2011)

Přednášky

- 48. sociologický večer, PhDr. Petr Janeček (NM), Mgr. Adam Votruba, Ph.D. (NM) (15. 3. 2011)
- Erwin Raupp – Moravská Hellas 1904, PhDr. Petr Janeček (NM), PhDr. Helena Beránková (MZM), doc. Jaroslav Bárta (FAMU) (5. 4. 2011)

Programy a akce pro děti a školní skupiny

- Život na vsi, jak jej neznáte
Program pro školy zaměřený na objevování každodennosti tradiční lidové kultury (21. 6., 23. 6., 29. 6., 21. 10., 25. 10., 2. 12. 2011)

- Tajemství muzea
Program pro školy zaměřený na objevování fungování a významu muzeí (1. 4., 5. 10., 7. 10., 21. 10., 25. 10., 2. 12. 2011)
- Dětský masopust
Tradiční masopustní průvod, pohoštění dětí a prohlídka expozice (8. 3. 2011)
- Na skok do Národopisného muzea
Doprovodný program k výstavě *Nové pověsti české* (30. 4. 2011)
- Chodská muzejní stezka
Dobrodružná hra s vystřihovánkami lidových krojů (10. 6. 2011)
- Výtvarné dílny k výstavě *Báje, pohádky a pověsti*
Tradiční tkaní vlny na stavu – karetkování, skládání z papíru (14. 6., 15. 6., 19. 6., 26. 6., 3. 8., 7. 8., 14. 8., 21. 8., 28. 8., 4. 9., 7. 9., 8. 9., 11. 9., 12. 9., 14. 9., 15. 9., 18. 9., 21. 9., 22. 9., 25. 9., 21. 10., 22. 10. 2011)
- Štědrý večer nastal – adventní tradice a zvyky
Program zaměřený na tvořivé setkávání s vánočními obyčejí (2. 12., 6. 12., 7. 12., 9. 12., 13. 12., 14. 12., 15. 12., 16. 12., 20. 12., 21. 12. 2011)

10.

Muzeum Antonína
Dvořáka**10.1 Stálé expozice**

- Antonín Dvořák – život a dílo

10.2 Výstavy

- Diplomy Antonína Dvořáka (1. 1. 2011–8. 1. 2012)

10.3 Akce pro veřejnost

- Přednáška Dvořák's Manuscripts as Storytellers, Library of Congress, Washington, D.C., Mgr. Eva Velická (1. 10. 2011)

- Přednáška The Antonín Dvořák Museum Collection, Velvyslanectví ČR, Washington, D.C., Mgr. Eva Velická (2. 10. 2011)
- Přednáška Antonín Dvořák und seine Oper Rusalka, pro Collegium-Liberum Dresden, Hotel Modrá růže, Mgr. Eva Velická (14. 10. 2011)
- Muzejní noc 2011 – bohatý hudební program (11. 6. 2011)

Programy pro školy

- Komentované prohlídky (16. 2., 8. 3., 12. 5., 24. 5., 13. 5., 21. 7., 28. 7., 21. 9., 15. 10. 2011)

Muzeum Antonína Dvořáka; foto Oto Palán

11.

Muzeum Bedřicha
Smetany**11.1 Stálé expozice**

- Bedřich Smetana – život a dílo

11.2 Výstavy

- Kterýpak Čech by hudbu neměl rád. Ema Destiniová a Bedřich Smetana (13. 4. 2011–14. 1. 2013)

11.3 Akce pro veřejnost

- Doprovodný program k výstavě Kterýpak Čech by hudbu neměl rád. Ema Destiniová a Bedřich Smetana: Divadelní představení Commedia finita (15. 6., 8. 9. 2011)

Další pořady

- Muzejní noc 2011 – bohatý hudební program (11. 6. 2011)
- Přednáška Dvě legendární české pěvkyně: Marta Krásová a Maria Tauberová; Václav Němec, Jan Králík (22. 2. 2011)
- Beseda Provozování Smetanovy Mé vlasti v Japonsku; Prof. Radomil Eliška (22. 3. 2011)
- Beseda Vzpomínky na zesnulého otce Jaroslava Horáčka; Pavel Horáček (26. 4. 2011)

- Přednáška J. B. Foerster – pamětník a ctitel Bedřicha Smetany; Dr. Václav Němec (10. 5. 2011)
- Beseda Presentace 5. dílu kompletní nahrávky Smetanova klavírního díla v podání Jitky Čechové (13. 9. 2011)
- Přednáška Vlachovo kvarteto a jeho nahrávky obou Smetanových kvartetů; Jan Novotný (11. 10. 2011)
- Přednáška Bedřich Smetana a Antonín Dvořák; Muzeum Antonína Dvořáka; David Beveridge (29. 11. 2011)
- Přednáška Jan Neruda – přítel Bedřicha Smetany, Nová budova Národního muzea, Václav Němec (13. 12. 2011)
- Koncert Pražské konzervatoře (1. 3. 2011)
- Koncert Společnosti Bedřicha Smetany (1. 11. 2011)

Programy pro školy

- Malujeme a posloucháme Vltavu (pro děti od 1. do 3. třídy) – Hudební a edukativní dílna lektorky Mgr. Radky Habánové (10. 5., 7. 6., 21. 9., 22. 9., 20. 10., 8. 11. 2011)
- Malujeme a posloucháme Vltavu (pro děti od 3. do 7. třídy) – Hudební a edukativní dílna lektorky Mgr. Radky Habánové (26. 1., 18. 2., 21. 3., 27. 4., 4. 5., 17. 5., 18. 5., 14. 6., 22. 6., 21. 10., 14. 12. 2011)

- Pověst o Libuši, jak ji zhudebnil Bedřich Smetana – Hudební a edukativní dílna lektorky Mgr. Radky Habánové (10. 2., 11. 2., 18. 2., 23. 2., 24. 2., 25. 2., 25. 3., 25. 11. 2011)
- Bedřich Smetana a klavír – Hudební a edukativní dílna lektorky Mgr. Radky Habánové (26. 5., 4. 11. 2011)

Muzeum Bedřicha Smetany; foto Mgr. Jana Plecítá

12.

Lapidárium

12.1 Stálé expozice

- Památky kamenosochařství v Čechách od 11. do 19. století

12.2 Výstavy

- Královský sňatek 1310 a expanze Lucemburků ve 14. a 15. století. Sochařské a kamenické práce za vlády posledních Přemyslovců a prvních Lucemburků na českém trůně (do 12. 6. 2011)

12.3 Akce pro veřejnost

- Pražská muzejní noc, PhDr. Dana Stehlíková, CSc., Zbořené či zničené. Pražské monumenty od Krocínovy kašny po Wilsonův pomník, s vědomostním kvízem pro návštěvníky o věčné ceny (11. 6. 2011)
- Třetí výroční vzpomínková slavnost, organizovaná Rakouským kulturním fórem, u pomníku maršálka J. J. V. Radeckého z Radče, s přednáškou prof. PhDr. Víta Vlnase, Ph.D., a účastí Moniky Rainer, pravnučky autora pomníku E. Maxe (2. 11. 2011)

Přednášky

- Sochařské a kamenické práce z období vlády posledních Přemyslovců a prvních Lucemburků z depozitářů Lapidária, PhDr. Dana Stehlíková, CSc. (6. 2. 2011)
- Lapidárium vánoční, PhDr. Dana Stehlíková, CSc. (16. 12. 2011)

13.

Památník
Františka Palackého
a Františka Ladislava Riegra**13.1 Stálé expozice**

- Byt Františka Palackého a Františka Ladislava Riegra

14.

Památník
Jaroslava Ježka**14.1 Stálé expozice**

- Modrý pokoj Jaroslava Ježka

14.2 Akce pro veřejnost

- Dny evropského kulturního dědictví (10.–11. 9. 2011)

Palackého pracovna

Ježkův pokoj

15.

Muzeum české loutky
a cirkusu – Prachatice**15.1 Stálé expozice**

- Expozice české loutky a cirkusu

15.2 Výstavy

- Evropské pexeso (do 27. 2. 2011)
- Život je jen náhoda – 105. výročí narození Jaroslava Ježka (16. 4.–28. 8. 2011)
- Navarana – obrazy a loutky Martina Kuriše (15. 9. 2011–18. 1. 2012)

15.3 Akce pro veřejnost**Doprovodné akce související se stálou expozicí
a dočasnými výstavami v MČLC:**

- Výtvarná soutěž Nakresli nejhezčí loutku z našeho muzea, vyhlášení 19. 5. 2011 – loutkové představení Může za to čert (divadelní sdružení PNUt)
- Muzejní noc, scénář H. Patrasová (3. 6. 2011)
- Setkání přátel cirkusu (7. 10. 2011)
- Setkání protagonistů cirkusu Jo-Joo s dětmi

Další akce

- Výstava velikonočních prací spolku seniorů Prachatice (5.–8. 4. 2011)
- Výstava závěrečných výtvarných prací studentů SPGŠ Prachatice (14. 4.–18. 5. 2011)
- Výstava neziskových organizací (4.–7. 10. 2011)
- Předvánoční řemeslný trh ve spolupráci s o. s. Pod povrchem s vystoupením dětského pěveckého sboru, baletního studia a flétnového souboru Pišťalka ze ZŠ Národní
- Adventní koncert pěveckého sboru Maraveja

Dramaturgická koncepce Muzea

Jednání s ak. malířem Martinem Kurišem, výtvarnicí Michaelou Bartoňovou, divadlem Continuo o možnostech krátkodobé výstavy v MČLC.

Propagace muzea a akcí v něm pořádaných

- Propagace krátkodobé výstavy Život je jen náhoda v tisku, nabídka doprovodných akcí – komunikace se školami
- Propagace oslav 5. výročí otevření MČLC v Prachaticích a akcí s nimi spojených (místní tisk, Český rozhlas, kabelová televize, školy, Kulturní a informační servis...)

- Propagace výtvarné soutěže a vyhlášení výsledků – školy, tisk, KIS
- Zaslání aktuálních materiálů do Centra Bavaria Bohemia (propagace festivalu muzejních nocí v Jihočeském kraji a v Bavorsku)
- Registrace do databáze kulturních subjektů – přeshraniční projekt Kulturní most (Dolní Rakousy a Jihočeský kraj): www.kulturni-most.cz
- Odeslání fotografií na Tchequie.cz – cestovní agentura zaměřená na frankofonní návštěvníky ČR, organizuje pobyty v ČR pro skupiny i jednotlivce – zařazení MČLC do katalogové nabídky
- Propagace letní tvůrčí dílny Hrajeme loutkové divadlo (zařazení do městské akce Prázdninový pas, letáčky do škol, Radniční list)
- Jednání s Prácheňským muzeem v Písku – příprava textu pro dvojjazyčný Bedekr muzeí (spolupráce Jihočeského kraje, Horního Rakouska a Dolního Bavorska) – prezentace zdarma + část bedekrů pro vlastní využití
- Propagace chystaných i uskutečněných akcí (Radniční list, Prachatický deník, PrachatickoNews)

Život je jen náhoda –
výstava ke 105. výročí
narození Jaroslava Ježka
v Muzeu české loutky
a cirkusu v Prachaticích

16.

Zámek
Vrchotovy Janovice**16.1 Stálé expozice**

- České zvonařství
- Rilke, Kraus a Vrchotovy Janovice
- Společnost v Čechách 19. století

16.2 Akce pro veřejnost

- Řetězové provádění
Originální projekt janovického zámku využívá metody zážitkové historie. Už 17 let nabízí současným jedenácti-

až čtrnáctiletým možnost pochopit život našich předků v 19. století a muzejníkům a pedagogům novou kvalitu spolupráce. Zámek funguje současně jako metodické centrum pro zájemce o přenesení projektu. V roce 2011 v zámku prováděli: 9.–15. 5. 2011 studenti tercie Gymnázia Opatov, Praha; 23.–29. 5. 2011 žáci 9. tříd ZŠ Propojení, Sedlčany; 20.–26. 6. 2011 žáci 2. stupně ZŠ Vrchotovy Janovice

- Odpoledne v zámku
Vzpomínání na Sidonii Nádhernou, beseda se spisovatelkou Alenou Wagnerovou a janovickými pamětníky, 8. 9. 2011, spolupráce s Městysem Vrchotovy Janovice

- Doprovodný program ke koncertu Pohled' a žasni, anděli... v kostele sv. Martina ve Vrchotových Janovicích, výstava Šlechta ve službách Masarykovy republiky a speciální prohlídka pro účinkující a hosty slavnostního programu, 1. 10. 2011, spolupráce s Městysem Vrchotovy Janovice a Sdružením profesionálních a dobrovolných kulturních pracovníků z Benešova
- Významná dotace – ze Středočeského fondu kultury a obnovy památek KUSK se podařilo získat 410 000 Kč na obnovu barokních pilířů za sochou sv. Jana Nepomuckého v zámeckém parku.

17.

Žďár nad Sázavou
– Muzeum knihy

Stálá expozice o vývoji knižní kultury nebyla v roce 2011 z finančních důvodů provázena žádnou sezonní výstavou. Projevilo se to i na nízké návštěvnosti – jen 4010 osob, zatímco v roce 2010 to bylo 7509. Posunula se však jednání o budoucnosti po roce 2014, kdy končí platnost nájemní smlouvy s vlastníkem žďárského zámku. Záměrem je změnit expozici věnovanou knižní kultuře na expozici zobrazující kulturu baroka v českých zemích, což odpovídá charakteru barokních památek v místě. Do roku 2014 bude NM na sezonních výstavách spolupracovat s místními samosprávnými subjekty.

17.1 Stálé expozice

- Dějiny knihy a knihtisku od počátku do současnosti

17.2 Akce pro veřejnost

- 11. 9. sehrála v prostorách Muzea knihy Společnost Jana Zrzavého z Krucemburku divadelní představení Kouzelník, který uměl namalovat duši.

18.

Památník
Bedřicha Smetany
– Jabkenice**18.1 Stálé expozice**

- Památník Bedřicha Smetany

18.2. Akce pro veřejnost

- Smetanovy Jabkenice (5. 6. 2011)

Památník Bedřicha Smetany,
Jabkenice

19.

Památník Antonína Dvořáka – Nelahozeves

19.1 Stálé expozice

- Památník Antonína Dvořáka

19.2 Akce pro veřejnost

- Dvořákova Nelahozeves – organizovaná procházka z Kralup do Nelahozevsí, koncerty v kostele a Dvořákově rodném domě (5. 9. 2011)

Památník Antonína Dvořáka,
Nelahozeves

20.

Památník Josefa Suka – Křečovice

20.1 Stálé expozice

- Památník Josefa Suka

Památník Josefa Suka,
Křečovice

21.

Výstavy konané ve spolupráci mimo objekty Národního muzea

21.1 Výstavy v ČR

Přírodovědecké muzeum

- Příběh planety Země
autoři: Mgr. Milan Libertín, RNDr. Blanka Šreinová;
místo konání: Výstaviště Ostrava (9/2010–1/2011)
- Zdeněk Burian
autor: RNDr. Jiří Kvaček, CSc.; místo konání: Alšova
Jihočeská galerie, České Budějovice (9–10/2011)
- Zdeněk Burian
autor: RNDr. Jiří Kvaček, CSc.; místo konání: Oblastní galerie
Vysočiny, Jihlava (11/2011–2/2012)
- Třetihory – kraj močálů a moře
autoři: RNDr. Boris Ekrt, RNDr. Jiří Kvaček, CSc.,
RNDr. Kamil Zágorský, Dr.; místo konání: Slezské zemské
muzeum, Opava (8/2011–1/2012)

- Voda a život – Sladké vody
autor: RNDr. Miloš Anděra, CSc.; místo konání: Západočeské
muzeum, Plzeň (5–9/2011)
- Neznámý svět drobných savců
autor: RNDr. Miloš Anděra, CSc.; místo konání: Regionální
muzeum, Chrudim (1–5/2011)
- Neznámý svět drobných savců
autor: RNDr. Miloš Anděra, CSc.; místo konání: Muzeum
Prostějovska, Prostějov (10/2011–4/2012)
- Saluti aegrorum – Pro zdraví nemocných
autor: za NM RNDr. Vítězslav Kuželka; místo konání:
Novoměstská radnice, Praha (2/2011–2/2012)

Náprstkovo muzeum

- Egypt a Nubie. Poklady starověkých civilizací
autor: PhDr. Pavel Onderka; místo konání: Slovácké
muzeum v Uherském Hradišti (12. 5.–11. 9. 2011)

- Kultura původních obyvatel Peru
autorka: Mgr. Monika Baďurová; místo konání: Muzeum
Mladoboleslavsko (18. 6.–11. 9. 2011)

České muzeum hudby

Stálé expozice konané ve spolupráci Národního muzea s jinými subjekty

- Klavír? Klavír! Klavír! aneb Tajemství a krása klávesových
nástrojů v proměnách staletí
Státní zámek Litomyšl (ve spolupráci s NPÚ Pardubice)
- Obříství
Památník Bedřicha Smetany na Lamberku
- Zámek Hořovice
Muzeum mechanických hracích strojů (ve spolupráci
s NPÚ střední Čechy)
- Zámek Ctěnice, PIS
Za císaře pána... Habsburkové v českých zemích, 1791–1914

Výstavy konané ve spolupráci Národního muzea s jinými subjekty

- Moravské zemské muzeum v Brně Beatlemánie! (25. 5. 2011–22. 1. 2012)

Historické muzeum

- Umění Starého světa – stálá expozice Národní galerie v Praze ve spolupráci s Národním muzeem, palác Kinských, Praha 1 (od 2. 2. 2011)
- Osudy Čechů z Volyně – Městský úřad Podbořany (do 28. 4. 2011)
- Hradní fotoarchiv 1918–1933. Fotografie z časů T. G. Masaryka – Masarykovo muzeum v Hodoníně, Hodonín (8. 4.–22. 5. 2011); Muzeum T. G. Masaryka v Lánech, Lány (13. 7.–11. 9. 2011); Východočeské muzeum, Hradec Králové (29. 9.–27. 11. 2011)

Výstava Hradní fotoarchiv byla v průběhu roku 2011 instalována v muzeích v Hodoníně, Lánech a Hradci Králové.

- Lidové umění západních Čech – Muzeum Karlovy Vary, Karlovy Vary (20. 4.–17. 7. 2011)
- Nové pověsti československé. Folklor atomového věku – Baron Trenck Gallery, Brno (7. 9.–27. 11. 2011)
- Dárek z pouti. Poutní a poutové umění – Středočeské muzeum v Roztokách u Prahy, Roztoky u Prahy (16. 9. 2011–15. 1. 2012)
- Archiv svobody na zámku Schwarzenbergu – Museum Kampa, Praha 1 (21. 9. 2011–8. 1. 2012)
- Svatá Anežka Česká – princezna a řeholnice – Arcibiskupství pražské, Národní galerie ad. ve spolupráci s NM, Klášter sv. Anežky České, Praha 1 (25. 11. 2011–25. 3. 2012)

Knihovna Národního muzea

- Havíři, řekněte. Písně o hornících ze sbírek Knihovny Národního muzea, Malá galerie Středočeské vědecké

Pohled na výstavu Saluti aegrorum – pro zdraví nemocných, kterou připravilo antropologické oddělení PM s Všeobecnou fakultní nemocnicí v Praze k 220. výročí jejího založení.
Foto RNDr. Vítězslav Kuželka

- knihovny v Kladně, (13. 1. 2011–8. 3. 2011)
- Ladovy vánoční variace ze sbírek Knihovny Národního muzea, výstavní síň Městského domu na Zbraslavi, (5. 12. 2011–13. 1. 2012)
- České hrady v díle Jana Konůpka, Vlastivědné muzeum a galerie v České Lípě, (3. 3. 2011–30. 4. 2011)
- Třetí ročník Dnů české knižní kultury, Chvalský zámek
- Nakladatelství Bonaventura – výstava bibliofilských tisků k dvacetiletému trvání nakladatelství, Chvalský zámek (29. 3. 2011–29. 5. 2011, první patro)
- Pod povrchem. Výstava studentských prací ateliérů Mediální a didaktické ilustrace a Animované tvorby Ústavu umění a designu Západočeské univerzity v Plzni, Chvalský zámek (3. 3. 2011–14. 4. 2011, zámecké sklepy)
- Hledání. Presentace prací s ručním papírem Dílny ručního papíru Ireny Štyrandové v Litoměřicích, Chvalský zámek (29. 3. 2011–29. 5. 2011, chodby v prvním patře zámku)

Model Schizotheria ve výstavě Příběh planety Země, pavilon C Výstaviště Černá louka, Ostrava.; foto RNDr. Boris Ekrť

21.2 Výstavy v zahraničí

Náprstkovo muzeum

- Enrique Stanko Vráz's Visit to Seoul in 1901 s českým podtitulem Soul roku 1901 objektivem E. St. Vráze a jak viděli Koreu další čeští cestovatelé
14. dubna - 12. června 2011 v Historickém muzeu v Soulu.

Historické muzeum

- Lidové umění západních Čech – Wallfahrtsmuseum, Neukirchen beim Heiligen Blut, Horní Falc, SRN (do 20. 3. 2011)
- Hradný fotoarchív 1918–1933. Fotografie z čias T. G. Masaryka – Slovenské národné múzeum, Bratislava, SK (do 27. 3. 2011)

- Hračky našej Katky – Slovenské národné múzeum, Bratislava, SK (do 27. 4. 2011)

22.

Národní muzeum na webu a sociálních sítích

Webové stránky www.nm.cz průběžně informovaly o všech akcích Národního muzea. Ve druhé polovině roku proběhl dlouho připravovaný přechod na nový redakční systém nabízející větší samostatnost při správě webové prezentace. Vznikla i speciální verze stránek pro mobilní telefony. Návštěvníci stránek se nově mohou přihlásit k odběru newsletteru. Byly zrealizovány microsities pro výstavy Antonín Dvořák a Vynálezci a vynálezy. Národní muzeum se také připojilo k sociální síti Twitter. Pokračoval rozvoj účtů Národního muzea na Facebooku a YouTube.

Microsite výstavy Antonín Dvořák

Microsite výstavy Vynálezci a vynálezy

23.

Centrum pro prezentaci kulturního dědictví

Činnost a hlavní akce Centra v roce 2011

Centrum pro prezentaci kulturního dědictví pokračovalo i v roce 2011 ve své hlavní činnosti metodického střediska pro otázky prezentace sbírek muzejní povahy. Klíčovým pro toto období se stal projekt Muzeum a moderní informační a komunikační technologie, zaměřený na komunikaci s návštěvníky s využitím moderních komunikačních prostředků. V této souvislosti se centrum podílelo i na organizaci diskusního fóra Muzeum 3000, které se uskutečnilo

při příležitosti 1. specializované výstavy moderních multimediálních a expozičních technologií v Nové budově Národního muzea ve dnech 19.–20. 7. 2011. V oblasti netradiční prezentace muzejních sbírek byla pro metodické centrum stěžejní koordinace Pražské muzejní noci, která se uskutečnila 11. června 2011. Novinkou osmého ročníku Pražské muzejní noci byl speciální doprovodný program pro neslyšící, který byl součástí celoročního projektu spolupráce s Českou komorou tlumočnicků znakového jazyka na zpřístupnění muzeí neslyšícím návštěvníkům. Centrum

v roce 2011 realizovalo vydání dvou čísel časopisu Muzeum: Muzejní a vlastivědná práce (ročník 49). Nedílnou součástí činnosti Centra byla i v roce 2011 správa a aktualizace oborového informačního portálu emuseum a provoz unikátní muzeologické knihovny centra.

24.

Pražská muzejní noc, 11. června 2011

Pražská muzejní noc je jedinečnou kulturně-prezenční akcí, která propaguje činnost muzeí a galerií. V roce 2011 se uskutečnil již její osmý ročník. Do akce se zapojil rekordní počet pražských muzeí, galerií a dalších kulturních institucí. Celkem 34 institucí tak pro návštěvníky zpřístupnilo více než 60 objektů, v nichž byl vedle expozic a výstav připraven bohatý doprovodný program, který se již stal pro Pražskou muzejní noc typickým. I v roce 2011 zůstala Pražská muzejní noc věrná své základní myšlence, kterou je návštěva muzeí a galerií v netradičním nočním čase (19.00–1.00 hodin) a vstup a doprava zdarma nebo za symbolické vstupné. Kulturní zážitky a jedinečná atmosféra přilákaly i v roce 2011 desítky tisíc účastníků akce. Organizátoři napočítali téměř 182 000 návštěvnických vstupů. Pro návštěvníky byla opět připravena oblíbená informační brožura Pražské muzejní noci a také průvodce po muzeích v podobě aplikace do mobilních telefonů.

Hlavními organizátory Pražské muzejní noci jsou Národní muzeum, Dopravní podnik hlavního města Prahy a Asociace muzeí a galerií ČR.

Informační stan Pražské muzejní noci před hlavní budovou Národního muzea

Slavnostní nasvícení Nové budovy Národního muzea

1.

Vynálezci a vynálezy

Nová budova NM, kuloáry v přízemí**27. září 2011–1. května 2012**

- ve spolupráci s Národním technickým muzeem a Technickým muzeem v Brně
- komisařka PhDr. Vanda Marešová, autorky Mgr. Lucie Černá, PhDr. Vanda Marešová

Výstava přibližuje výrazné osobnosti české vědy od 17. do konce 20. stol., které ovlivňovaly jednotlivé vědní obory

a jejichž činnost byla oceňována již jejich současníky, a jejich největší vynálezy a objevy, které mnohdy dobyly svět. Výstava se zaměřila na prezentaci exaktních věd, jejichž výsledky jsou lépe aplikovatelné a demonstrovatelné (technika, lékařství, chemie, biologie). Přesto nebylo zapomenuto ani na zemědělství, humanitní vědy, vynálezy ze všedního života nebo kuriózní nápady. Prezentováno bylo přes 200 exponátů, 14 životopisných komiksů vynálezců a objevitelů, audiovizuální program, animace jízdy dálníkem nebo hra

Cesta za Nobelovkou. Prohlídka výstavy je zakončena dětským ateliérem s dalšími aktivitami. Nejen pro dětského návštěvníka jsou připraveny pracovní listy a 13 aktivizačních stanovišť a realizovány jedno i vícedenní doprovodné akce.

Výstava získala 1. místo v Soutěžní přehlídce popularizace vědy SCIAP 2011 v kategorii Expozice.

Fotografie z výstavních sálů a dětského ateliéru výstavy Vynálezci a vynálezy

2.

Krása motýlích křídel

**Nová budova NM, výstavní sály ve 2. patře
5. srpna 2011–12. února 2012**

– ve spolupráci s Moravským zemským muzeem
– komisař: Mgr. Ján Macek, autoři: Mgr. Ján Macek,
RNDr. Vítězslav Kubáň

Záměrem výstavy bylo sdělit návštěvníkovi přehlednou a pro všechny srozumitelnou formou podstatné informace o motýlech jako jedinečném fenoménu přírodní krásy, symbolu křehkosti, zranitelnosti, volnosti, umožňující člověku vnímat a prožívat pocit sounáležitosti s živou přírodou i nutnost zachovat toto přírodní dědictví i dalším generacím.

Výstava byla podle prostorových dispozic rozdělena na dvě části. Ve velkém sále byla umístěna odborná část, v malém sále

všeobecná část věnující se jednak motýlím společenstvům a problému vymírání a ochrany motýlů, a potom především jejich vlivu na duchovní i materiální sféru lidské činnosti (v kultuře, vědě i běžných aspektech lidské existence).

V odborné části byly návštěvníkům poskytnuty vyčerpávající informace týkající se vzhledu a způsobu života motýlů a jejich významu v ekosystémech. Nosným prvkem byly stěnové panely s fotografiemi živých motýlů s doprovodnými texty, doplněné o trojrozměrné preparáty v pultových vitrínách, dokumentační videosekvence na monitorech a názorné interaktivní programy. Videoprojekce v malém promítacím sále byla určena především k uvolnění unavené mysli návštěvníků přesycené množstvím informací pohledem na létající motýly za doprovodu relaxační hudby.

Cílem všeobecné části bylo návštěvníkům připomenout, jakým způsobem od dávné historie po současnost motýli ovlivnili některé aspekty lidské činnosti (v kulturní sféře, vědě, technologiích, medicíně apod.).

Lze konstatovat, že výstava poutala vysokou pozornost nejen tuzemských, ale i zahraničních návštěvníků, vyjadřujících se vesměs pozitivně o její vysoké odborné i informační úrovni. Výstava měla rovněž i značný mediální ohlas, referovala o ní jak tisková, tak i rozhlasová média, na webových stránkách Seniorklubu je připravován seriál Krása motýlích křídel vycházející z podkladů původního scénáře. Mediální úspěch výstavy podtrhuje i zájem dalších institucí, pod jejichž patronátem by měla výstava své pokračování i v dalších městech České republiky (Pardubice, Liberec, Brno).

3.

Egyptské mumie

Náprstkovo muzeum asijských, afrických a amerických kultur (dále jen NpM)**5. května 2011–9. října 2011**

– komisař a autor: PhDr. Pavel Onderka

NpM ve spolupráci Diagnostickým centrem Mediscan, členem skupiny Euromedic, v roce 2011 uspořádalo návštěvnický úspěšnou výstavu Egyptské mumie. Cílem výstavy bylo seznámit širokou veřejnost s prozatímními výsledky multidisciplinárního výzkumu egyptských mumii ve veřejných sbírkách České republiky, jenž se především opírá o vyšetření mumii pomocí počítačové tomografie.

V rámci výstavy mohli návštěvníci po dlouhých čtyřiceti letech zhlédnout všechny mumie, jež jsou součástí sbírek NpM. Ostatky starých Egyptanů byly doplněny součástmi pohřební výbavy, především pak rakvemi.

K výstavě byl uspořádán rozsáhlý doprovodný program zacílený na různé skupiny návštěvníků. Program zahrnoval tradiční přednáškový cyklus, komentované prohlídky pro veřejnost, pro základní školy, seniory a handicapované. Děti s rodiči mohli navštívit výtvarné dílny.

Výstava prezentovala výzkum egyptských mumii pomocí počítačové tomografie (CT).

6995: Úvodní část výstavy Egyptské mumie prezentující pohřební výbavu starých Egyptanů

Kartonážové masky a díly, které zdobily egyptské mumie.

4.

Antonín Dvořák

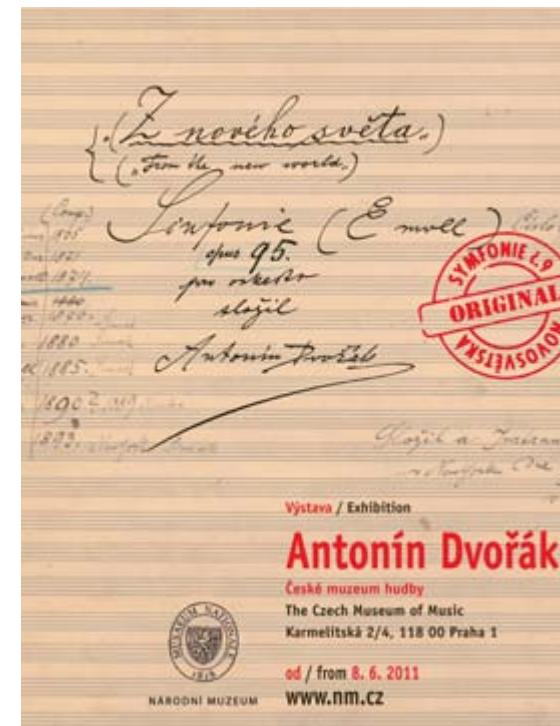
České muzeum hudby**8. června 2011–3. června 2012**

– komisařka: Mgr. Eva Velická; autorky: Mgr. Eva Velická, Mgr. Taťána Součková, PhDr. Dagmar Štefancová

Hlavním výstavním projektem Českého muzea hudby v roce 2011 byla výstava ANTONÍN DVOŘÁK, kterou Národní muzeum uctilo 170. výročí narození tohoto nejznámějšího českého skladatele. Výstava přinesla nové informace zajímavé jak pro odborníky (např. nové dokumenty o recepci Dvořákova díla), tak pro laiky (rozbory skladatelovy DNA či grafologický rozběr) a zároveň ukázala, že i skladatel vážné hudby může být představen barevně a zábavně (možnost vyzkoušet si Dvořákův doktorský talár, poslouchat Humoresku ve vlaku). Světovým unikátem bylo vystavení autografu jeho slavné 9. symfonie Z Nového světa. Díky modernímu designu celé

výstavy a zapojením řady interaktivit měla výstava velmi kladné ohlasy v tisku i u návštěvníků. Dvořákova obliba po celém světě se projevila také na skladbě návštěvníků, početnou skupinu tvořili zahraniční návštěvníci.

>
Vizuál k výstavě
Antonín Dvořák,
autorem je Petr Liška.

5.

Volby. Jak jsme v historii (ne)volili

Národní památník na Vítkově**15. června 2011–6. listopadu 2011**

– komisař PhDr. Ivan Malý, autoři: PhDr. Ivan Malý, Mgr. Tomáš Bursík, PhDr. Milan Bárta, Mgr. Jiří Urban

Cílem výstavy bylo představit vývoj volebního práva a volební kultury v českých zemích od 2. poloviny 19. století až do počátku 90. let století 20. Primární linií byl vývoj volebního práva jako progresivního a modernistického prvku v české společnosti. Sekundární, ale také velice nosnou linií byla dokumentace vývoje volební kultury a zvyklostí. Výstava odrážela aplikaci aktuálních výzkumů na tomto poli a zdůrazňovala význam a důraz možnosti volit v české a v širších souvislostech také lidské společnosti. Pro oddělení novodobých českých dějin (dále jen ONČD) je přínosem výstavy nashromáždění velkého množství materiálu v digitální podobě, což výrazným způsobem pomáhá dotvořit materiál k volbám konaným po roce 1990, který již je v rámci sbírkového fondu ONČD. Pro studentské návštěvníky výstavy byl připraven pracovní list.

>
Vizuál k výstavě Volby,
autorem je grafik
výstavy Petr Liška.

6.

Zbojníci – hrdinové, nebo zločinci?

**Výstavní a besední sál Národopisného muzea –
Musaionu v Letohrádku Kinských**

27. května 2011–20. května 2012

– komisař a hlavní autor Mgr. Adam Votruba, Ph.D.

Výstava byla věnována fenoménu zbojnictví v širším regionu střední Evropy s důrazem na karpatskou oblast. V rámci prezentace tohoto dnes neprávem opomíjeného tématu

představila jak předměty, které souvisely s každodenním životem zbojníků, tak i výtvořiny lidového umění se zbojnickou tematikou, a dokonce i unikátní předměty spjaté s těmi nejslavnějšími zbojníky. Z nich si zasloužily pozornost především „zbojnické relikvie“, tedy předměty, které byly uchovávány jako památka na slavné zbojníky. Největším unikátem tohoto typu byla nepochybně Jánošíkova valaška zapůjčená ze Slovenského národního múzea – v ČR byla restaurována a stane se součástí

stálé expozice slovenských dějin na Bratislavském hradě. Dalšími unikátními předměty byly údajná Jánošíkova čapka či šavle a valaška nejslavnějšího moravského zbojníka Ondráše. Jako určitý doplněk výstava prezentovala i předměty spjaté se slavnými českými loupežníky, především autentický portrét Václava Babinského a jeho sošku z chleboviny, kterou údajně zhotovil jeho spoluvězeň, a představila i „druhý život“ zbojnictví v umělecké a populární kultuře.

Bohatě zdobená fajánsová holba zobrazující Adama a Ilčíka, slavné slovenské zbojníky ze 17. století

Slovenský zbojník v kroji z Oravy, kraje nejslavnějšího středoevropského zbojníka Juraje Jánošíka (1688–1713)

Ukrajinský zbojník v huculském kroji, z kraje nejslavnějšího ukrajinského zbojníka Oleksy Dovbuše (18. století)

Ručně zdobené pistole z Haliče, dnešní Ukrajina, 19. století

Vernisáž výstavy Zbojníci – hrdinové nebo zločinci? (26. 5. 2011)

1.

Periodické publikace

Muzeum. Muzejní a vlastivědná práce, ročník 49

Časopis Národního muzea, řada historická, ročník 180
(Journal of the National Museum, History Series)

Sborník Národního muzea v Praze, řada B – Přírodní vědy,
ročník 67 (Acta Musei Nationalis Pragae, Series B – Historia
Naturalis)

Sborník Národního muzea v Praze, řada A – Historie, ročník 65
(Acta Musei Nationalis Pragae, Series A – Historia)

Sborník Národního muzea v Praze, řada C – Literární historie,
ročník 56 (Acta Musei Nationalis Pragae, Series C – Historia
Litterarum)

Lynx, nová série, ročník 41

Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae, vol. 51

Journal of the National Museum (Prague), Natural History
Series 180

Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení, ročník 18 (2)

Annals of the Náprstek Museum, no. 32

Numismatické listy, ročník 66

Musicalia, ročník 3

2.

Neperiodické publikace

Editio Monographica Musei Nationalis Pragae:

KOLBAS, Judith; MAY, Timothy; NOVÁK, Vlastimil:
Anatolian Early 14th Century Coin Hoard
Praha, Národní muzeum, 2011, 112 s., EMMNP 9
ISBN 978-80-7036-305-8

POSPÍŠILOVÁ, Dagmar; KLIMTOVÁ, Zdenka
With contributions by Jiří Kvaček and Pavel Bosák.:
*Otokar Feistmantel (1848–1891) and the Indian Collection of the
Náprstek Museum, Prague*
Praha, Národní muzeum, 2011, 240 s., EMMNP 10
ISBN 978-80-7036-314-0

KLEISNER, Tomáš; BOUBLÍK, Jan:
*Mince a medaile císaře Františka Štěpána Lotrinského / Coins and
medals of the Emperor Francis Stephen of Lorraine*
Národní muzeum, Praha, 2011, 210 s., EMMNP 11
ISBN 978-80-7036-316-4

JIROUŠKOVÁ, Jana et al.:
Albert Sachse's Collection in the National Museum
Praha, Národní muzeum, 2011, 205 s., EMMNP 12
ISBN 978-80-7036-318-8

JIROUŠKOVÁ, Jana; KANDERT, Josef; MLÍKOVSKÝ, Jiří:
Emil Holub's Collection in the National Museum
Praha, Národní muzeum, 2011, 208 s., EMMNP 13
ISBN 978-80-7036-329-4

Chaurova sbírka:

ŠIMEK, Eduard:
Mince Maxmiliána II. a Rudolfa II. (1564–1576–1611)
Národní muzeum, Praha 2011, 432 s.
České, moravské a slezské mince 10.–20. století / Chaurova
sbírka IV.2.
ISBN 978-80-7036-328-7

Soubor životopisných studií:

FILÁK MÜLDNEROVÁ, Jana:
Josef Wünsch – cestovatel
Praha, Národní muzeum, 2011, 192 s.
ISBN 978-80-7036-321-8

HEROLDOVÁ, Helena:
*The Exotic Salon of the Master of the House: The History of the
Václav Stejskal Collection*
Praha: Národní muzeum, 2011, 140 s.
ISBN 978-80-7036-307-2

LANGHAMMEROVÁ, Jiřina:
Ludvík Kuba. Renesanční osobnost slovanského světa
Národní muzeum, Praha, 2011, 144 s.
ISBN 978-80-7036-303-4

MEVALDOVÁ, Helena; TAUBEROVÁ, Monika:
Drahomíra Stránská – osobnost evropské etnografie
Národní muzeum, Praha, 2011, 136 s.
ISBN: 978-80-7036-326-3

RYCHLÍKOVÁ, Magdaléna:
*Životní anabáze jednoho krajana. Ludvík Feigl – Čech známý
neznámý*
Národní muzeum, Praha, 2011, 118 s.
ISBN 978-80-7036-304-1

Fontes Archaeologici Pragenses:

CHVOJKA, Ondřej; MICHÁLEK, Jan:
*Výzkumy Josefa Ladislava Piče na mohylových pohřebištích doby
bronzové a halštatské v jižních Čechách / Ausgrabungen von
Josef Ladislav Pič auf den Hügelgräberfeldern aus der Bronze- und
Hallstattzeit in Südböhmen*
Praha, Národní muzeum, 2011, 188 s., FAP, 35
ISBN 978-80-7036-320-1

SKLENÁŘ, Karel:

Pravěké a raně středověké nálezy v Čechách do roku 1870 / Ur- und frühgeschichtliche Funde in Böhmen bis 1870
Praha, Národní muzeum, 2011, 448 s., FAP, 36
ISBN 978-80-7036-322-5

LIČKA, Milan:

Osídlení kultury s lineární keramikou v Kosoři, okr. Praha-západ
Praha, Národní muzeum, 2011, 230 s., FAP, 37
ISBN 978-80-7036-330-0

České názvy živočichů:

HANEL, Lubomír; PLÍŠTIL, Jiří; NOVÁK, Jindřich:
Ryby a rybovití obratlovci (Pisces). Paprskoploutví (Actinopterygii) Kostnatí (Neopterygii) [Ropušnicotvaří (Scorpaeniformes) – ostnoploutví (Perciformes) – Percoidei]
Praha, Národní muzeum, 2011, 151 str.
České názvy živočichů V, 7
ISBN 978-80-7036-317-1

Mimo řady:

DRAGON, Michal:
Soupis středověkých rukopisů Knihovny Národního muzea / Doplnky ke katalogům F. M. Bartoše, J. Vašici a J. Vajse
Národní muzeum, Scriptorium, Praha, 2011, 640 s.
ISBN 978-80-7036-301-0 (Národní muzeum)
ISBN 978-80-87271-37-7 (Scriptorium)

MOJŽIŠOVÁ, Olga; POSPÍŠIL, Milan:

Bedřich Smetana a jeho korespondence / Bedřich Smetana and his correspondence
Národní muzeum, Praha, 2011, 512 s.
ISBN 978-80-7036-306-5

TODOROVÁ, Jiřina; CHOVANEČEK, Jan:

Kolem světa. Sběrka fotografií z cest Josefa Kořenského v Náprstkově muzeu asijských, afrických a amerických kultur
Národní muzeum, Praha, 2011, 140 s.
ISBN 978-80-7036-300-3

SECKÁ, Milena:

Vojta Náprstek – vlastenec, sběratel, mecenáš
Praha, Vyšehrad, Národní muzeum, 2011, 301 s.
ISBN 978-80-7036-313-3 (Národní muzeum)
ISBN 978-80-7429-173-9 (Vyšehrad, spol. s.r.o.)

HANÁKOVÁ, Jitka (ed.); GRUŠA, Jiří; MÜLLEROVÁ, Dorota;
SKILLING, Gordon H.:
Archiv svobody na zámku Schwarzenbergu: příspěvek k historii československého exilu
Praha, Národní muzeum, Československé dokumentační středisko, o. p. s., 2011, 190 s.
978-80-7036-302-7 (Národní muzeum)
ISBN 978-80-904228-6-5 (ČSDS, o. p. s.)

JANEČEK, Petr:

Folklor atomového věku / kolektivně sdílené prvky expresivní kultury v soudobé české společnosti
Národní muzeum, Fakulta humanitních studií UK, Praha, 2011, 136 s.
ISBN 978-80-7036-315-7 (Národní muzeum)
ISBN 978-80-87398-11-1 (Fakulta humanitních studií UK)

MALÝ, Ivan:

Československo-lotyšská společnost 1925–1940
Praha, Národní muzeum, 2011, 108 s., 25 obr.
ISBN 978-80-7036-331-7

ŠIMEK, Eduard:

Mince Maximiliána II. A Rudolfa II. (1564–1576–1611)
Praha, Národní muzeum, 2011.
ISBN 978-80-7036-328-7

KLEISNER, Tomáš; BOUBLÍK, Jan:

Mince a medaile císaře Františka Štěpána Lotrinského
Sběrka Národního muzea v Praze
Praha, Národní muzeum, 2011
ISBN 978-80-7036-316-4

HEROLDOVÁ, Helena:

The Exotic Salon of the Master of the House
The History of the Václav Stejskal Collection
Praha, Národní muzeum, 2011
ISBN 978-80-7036-307-2

VELICKÁ, Eva:

Antonín Dvořák
Publikace u příležitosti výstavy A. Dvořák v Českém muzeu hudby
Praha, Národní muzeum, 2011
ISBN 978-80-7036-323-2

ONDERKA, Pavel:

Egyptské mumie/Egyptian Mummies
Publikace u příležitosti výstavy Egyptské mumie v Náprstkově muzeu
Praha, Národní muzeum, 2011
ISBN 978-80-7036-309-6

KLÁPŠTOVÁ, Kateřina; SEDLÁKOVÁ, Danuše:

Veselí kostlivci, Esqueletos graciosos, Jolly Skeletons
Svátky v Mexiku. Katalog ke stejnojmenné výstavě v Náprstkově m.
Praha, Národní muzeum, 2011
ISBN 978-80-7036-325-6

CD-ROM:

KRAEMEROVÁ, Alice; GAUDEKOVÁ, Helena:
Jošitošihio tisky v japonské sbírce Náprstkova muzea, česko-anglická verze
Praha, Národní muzeum, 2011
ISBN 978-80-7036-327-0
Vydáno k monografii EMMNP 3 Japonsko, má láska

POSPÍŠILOVÁ, Dagmar; KLIMTOVÁ, Zdenka:

Otokar Feistmantel (1848–1891) a indická sbírka Náprstkova muzea v Praze / and the Indian Collection of the Náprstek Museum, Prague
Praha, Národní muzeum, 2011
ISBN 978-80-7036-319-5
Vydáno k publikaci EMMNP 10 „Otokar Feistmantel and the Indian Collection of the Náprstek Museum, Prague

3.

Mezinárodní
výměna publikací

Mezinárodní výměna publikací NM za rok 2011

	počet odeslaných publikací (ks)	hodnota odeslaných publikací (Kč)	počet získaných publikací (ks)	hodnota získaných publikací (Kč)
Entomologické odd. PM-NM	801	160 200,00	494	197 600,00
Zoologické odd. PM-NM	98	29 400,00	125	35 500,00
Náprstkovo muzeum	131	77 500,00	567	149 469,00
České muzeum hudby	12	1 920,00	11	3 720,00
Knihovna NM	4 165	539 514,00	2 744	1 166 750,00
NM celkem	5 207	808 534,00	3 941	1 553 039,00

Poznámka:

Poměr počtu a hodnoty vyměňovaných publikací: Vyšší průměrná cena za jednu publikaci „získanou“ oproti „odeslané“ souvisí se skutečností, že Národní muzeum posílá výměnou převážně periodika, avšak získává nejen periodika, ale i velké množství knih.

Počet publikací: jednotkou je číslo časopisu nebo kniha.

V bilancovaném období se podařilo realizovat několik významných projektů, které přispěly k rozšíření a zkvalitnění materiálně-technické základny muzea. Mimořádná pozornost byla tradičně věnována realizaci akcí zařazených do informačního systému programového financování. Konkrétně se jednalo o akce zařazené do programu Péče o národní kulturní poklad, respektive podprogramu Obnova a rozvoj materiální základny Národního muzea a programu Podpora reprodukce majetku státních kulturních zařízení.

V roce 2011 bylo dokončeno restaurování monumentálního jezdeckého pomníku Jana Žižky z Trocnova na Vítkově. Ke stávající nosné konstrukci byly osazeny nové vzpěry, čímž byla umocněna statika sochy. Sanovány byly vnitřní betonové a kovové konstrukce a obnoveno vnitřní odvětrávání sochy. Kompletně byl vyměněn zkorodovaný spojovací materiál bronzových dílů za antikorozi. K zajištění předmětných prací bylo nutné část sochy demontovat. Dále byly opraveny veškeré

defekty a praskliny na plášti sochy, provedeno patinování a fixace bronzového povrchu. Na závěr byla restaurována kamenná architektura pomníku.

Celkové náklady na kompletní restaurování jezdecké sochy činily 23 316 000 Kč a byly nižší o 7 500 000 Kč oproti původnímu rozpočtu. Úspory bylo dosaženo na základě výsledku destruktivního průzkumu a detailní analýzy sochy. Na základě zjištěných poznatků byla změněna technologie restaurátorského zásahu, která se oproti původnímu předpokladu vyhnula celkové demontáži sochy a kompletnímu nahrazení její nosné železobetonové konstrukce.

V souladu s časovým harmonogramem pokračovaly počátkem roku 2011 práce na realizačním projektu rekonstrukce hlavní muzejní budovy a na realizační dokumentaci spojovací chodby mezi Historickou a Novou budovu Národního muzea. Průběh příprav byl ovlivněn rozhodnutím Ministerstva kultury ČR

Jezdecká socha Jana Žižky po restaurování (foto Ivan Houska – restaurátor)

Finanční zdroje pro jednotlivé tituly programového financování byly poskytnuty a čerpány v níže uvedených objemech

Program Obnova a rozvoj materiální základny Národního muzea

Název akce	Druh výdajů	Upravený rozpočet v Kč vč. NNV	Skutečnost 2011 v Kč
Rekonstrukce objektu depozitáře Tereziín II	Individuálně posuzované	15 689 690	15 689 690
Rekonstrukce objektu depozitáře Tereziín II	Neinvestiční	2 224 576	2 224 576
Sanační práce do zahájení rekonstrukce	Neinvestiční	226 056	226 056
Rekonstrukce hlavní budovy Národního muzea	Individuálně posuzované	11 240 645	11 240 645
Rekonstrukce hlavní budovy Národního muzea	Neinvestiční	2 521 674	2 521 674
Stěhování sbírek z hlavní budovy	Neinvestiční	13 327 234	13 327 234
Rekonstrukce bývalé budovy Federálního shromáždění	Individuálně posuzované	2 755 211	2 755 211
Rekonstrukce bývalé budovy Federálního shromáždění	Neinvestiční	918 378	918 378

Program Podpora reprodukce majetku státních kulturních zařízení

Název akce	Druh výdajů	Upravený rozpočet v Kč	Skutečnost 2011 v Kč
Jezdecká socha Jana Žižky – NM Praha	Neinvestiční	11 025 000	11 025 000

Z uvedených tabulek je zřejmé, že veškeré přidělené finanční zdroje byly zcela vyčerpány.

redukovat původní stavební program o část suterénních prostor vč. změny energetické koncepce objektu, a to se záměrem dosáhnout výrazné úspory investičních nákladů. V důsledku tohoto rozhodnutí došlo v období 2–7/2011 k utlumení projekčních prací a legislativního povolovacího procesu, a to bezprostředně před podáním žádostí o vydání stavebního povolení. Po obnovení projektové činnosti a snížení původních rozpočtových nákladů z 3,8 mld. Kč na 3,3 mld. Kč byla přepracována dokumentace pro územní řízení a projekt pro stavební povolení. Počátkem roku 2012 bude opakovaně projednána dokumentace pro spojené územní a stavební řízení hlavní budovy a bude podána nová žádost o vydání změny územního rozhodnutí a vydání stavebního povolení spojovací chodby. Popsané změny se negativně promítly do časového harmonogramu akce, kdy přípravná fáze zaznamenala jednorozhodnutí skluz.

Souběžně s projektovou přípravou rekonstrukce Historické budovy probíhalo celkové vystěhování objektu. Jednalo se o zcela ojedinělou akci, která svým rozsahem, komplexností a zvláštním významem sbírek nemá v rámci českého muzejnictví obdoby.

Pod odborným dohledem zaměstnanců muzea a v souladu s časovým harmonogramem byl vystěhován veškerý sbírkový materiál z depozitářů a výstavních sálů do cílových lokalit, tj. do velkokapacitního depozitáře Přírodovědeckého muzea v Horních Počernicích, komplexu depozitářů v Terezíně a do prostor zámku na Zbraslavi. Vystěhování objektu byly vytvořeny podmínky pro zahájení rekonstrukce budovy, konkrétně pro odstrojení a restaurování interiérových uměleckých děl a umělecko-řemeslných prvků. K zajištění předmětných činností jsou před dokončením předběžně

restaurátorské záměry, které budou klíčovou částí zadávací dokumentace pro výběr restaurátorů. Zadání otevřeného výběrového řízení na tyto práce plánujeme koncem I. čtvrtletí 2012.

Pokračovaly práce na sanaci Historické budovy do zahájení rekonstrukce. Horolezeckou technikou byla provedena kontrola vnějšího pláště. Byly zkontrolovány konzoly pod korunní římsou, kamenné prvky i štukové ozdoby. Uvolněné části, které hrozily pádem, byly sneseny. Na vnitřních dvorech byly zkontrolovány římsy, stavební otvory a stav lokálně instalovaných zabezpečovacích ocelových sítí. Záchytné sítě byly demontovány, vyčištěny od uvolněných kusů omítek a následně namontovány zpět a bezpečně ukotveny.

V roce 2011 byla dokončena projektová příprava částečné rekonstrukce Nové budovy Národního muzea a bylo vypsáno otevřené výběrové řízení na dodavatele stavby. Pokud bude mít tendr standardní průběh, bude dodavatel vybrán koncem března 2012. Také u této akce Ministerstvo kultury ČR redukovalo uživatelský program. Stavební úpravy se tak nedotknou ocelové nástavby z konce šedesátých let, která bude zachována ve stávajícím stavu a bude dotčena pouze nezbytnými úpravami bezpečnostního charakteru. Částečná rekonstrukce bude realizována za současného užívání a provozu objektu zaměstnanci a omezeně i za návštěvníckého provozu. Prováděna bude postupně po logických stavebně-technických úsecích, které budou okamžitě po svém dokončení uváděny do zkušebního provozu a předčasného užívání.

V nově vybudovaném velkokapacitním depozitáři v Terezíně byla dokončena instalace skladové technologie a montáž etylenoxidové plynové sterilizační komory pro očistu

kontaminovaného sbírkového materiálu. Předmětné instalace byly ukončeny v I. pololetí a tím bylo umožněno provést stěhování sbírek z Historické budovy.

Kromě výše uvedených akcí byla realizována řada oprav a dílčích rekonstrukcí na nemovitostech, které byly hrazeny z fondu reprodukce majetku. V souladu se střednědobým plánem investic na léta 2009–2014, který je základní osnou při financování investičního rozvoje Národního muzea, byla na historické budově Náprstkova muzea realizována kompletní rekonstrukce vnitřního fasádního pláště, na zámku ve Vrchatových Janovicích pokračovala oprava havarijního stavu ohradní zdi a na hlavní budově Českého muzea hudby byla dokončena instalace slavnostního osvětlení. V rámci běžné údržby pokračovaly práce na repasi oken a okenic v místodržitelství letohrádku ve Stromovce, v Památníku na Vítkově byla realizována stavební úprava požárního úseku přístupové cesty na vyhlídku a na objektu ústředního depozitáře Přírodovědeckého muzea v Horních Počernicích byla dokončena celková oprava střešního pláště.

Také pro rok 2012 plánuje Národní muzeum zapojit fond reprodukce majetku jako doplňkový zdroj obnovy a rozvoje materiálně-technické základny, zahrnující řešení dílčích technologických inovací, rekonstrukcí a oprav nevyhovujícího stavebně-technického stavu budov a zkvalitňování potřeb jednotlivých pracovišť.

1.

Ředitelství
Národního muzea

generální ředitel Národního muzea

PhDr. Michal Lukeš, Ph.D.

statutární zástupce generálního ředitele

PhDr. Jana Součková, DrSc.

oddělení vědeckého tajemníka

PhDr. Jana Součková, DrSc.

oddělení interního auditu

JUDr. Jaromíra Jandourková

oddělení Centrum pro prezentaci kulturního dědictví

Mgr. Ivana Havlíková

odd. konzervátora kulturních památek**(k 31. 3. 2011 zrušeno org. změnou)**

2.

Odbor
ekonomicko-provozního
náměstka

náměstek generálního ředitele

Ing. Rudolf Pohl

EKONOMICKÝ ÚSEK**vedoucí**

Ing. Marika Bártová

oddělení informační soustavy

Jiřina Charvátová

oddělení práce a mzdy

Eva Matátková

osobní oddělení

Mgr. Michaela Mruvčinská

PROVOZNÍ ÚSEK**vedoucí**

Pavel Valter

technické oddělení

Staša Řezníčková

oddělení hospodářské správy

Pavel Valter

oddělení bezpečnosti a ochrany majetku

Miroslav Pastrňák

oddělení automatizace informačních systémů

Ing. Martin Bok do 31. 3. 2011

Bc. Petra Zikmundová od 1. 4. 2011

ÚSEK KOMUNIKACE**vedoucí**

MUDr. Elena Šťastná

oddělení vnějších vztahů

Dr. Radka Schusterová

oddělení marketingu a obchodu

Evelina Hajíčková

3.

Odbor náměstka
pro centrální
sbírkotvornou činnost
a výstavní činnost

náměstkyně generálního ředitele

Mgr. Dagmar Fialová

oddělení centrální evidence a administrace sbírek

PhDr. Věra Přenosilová

oddělení výstav a údržby expozic

Ing. Blanka Kreibichová do 31. 7. 2011

Mgr. Martin Musil od 1. 8. 2011

oddělení preventivní konzervace

Ing. Petra Štefcová, CSc.

oddělení vzdělávání a kulturních aktivit

Mgr. Markéta Holubová

4.

Odbor náměstka
pro investiční rozvoj

náměstek generálního ředitele

Mgr. Milan Plaček

stavební oddělení

Pavel Uhlíř

oddělení správy depozitářů Horní Počernice

Ivan Hloušek

oddělení správy depozitářů a údržby expozic Terezín

Pavel Panaš

5.

Přírodovědecké
muzeum

ředitel

RNDr. Jiří Litochleb

mineralogicko-petrologické oddělení

Mgr. Jiří Sejkora, Ph.D.

paleontologické oddělení

RNDr. Jiří Kvaček, CSc.

mykologické oddělení

Mgr. Jan Holec, Dr.

botanické oddělení

Mgr. Otakar Šída

entomologické oddělení

Mgr. Jiří Hájek

zoologické oddělení

RNDr. Jiří Moravec, CSc.

antropologické oddělení

RNDr. Petr Velemínský, Ph.D.

kroužková stanice

Mgr. Jaroslav Cepák, Ph.D.

6.

Historické muzeum

ředitel

PhDr. Pavel Douša, Ph.D.

oddělení pravěku a antického starověku

PhDr. Jarmila Valentová, pověřená vedením

oddělení starších českých dějin

Mgr. Petr Landr

Archiv Národního muzea

PhDr. Milena Běličová

etnografické oddělení

PhDr. Petr Janeček

numismatické oddělení

PhDr. Luboš Polanský pověřen vedením

divadelní oddělení

PhDr. Vlasta Koubská

oddělení novodobých českých dějin

Mgr. Tomáš Bursík

Československé dokumentační středisko

Mgr. Jitka Hanáková

oddělení správy, evidence a péče o sbírky

Ing., Mgr. Jan Srovnal do 22. 5. 2011

Ing. Martina Ohlidalová, od 23. 5. 2011 pověřená vedením,
od 1. 12. 2011 vedoucí odd.

7.

Knihovna
Národního muzea**ředitel**

Mgr. Martin Sekera, Ph.D.

oddělení základní knihovny

PhDr. Eva Lachmanová

oddělení rukopisů a starých tisků

Mgr. Marta Vaculínová, Ph.D.

8.

Náprstkovo muzeum
asijských, afrických
a amerických kultur**ředitelka**

PhDr. Eva Dittertová

**oddělení mimoevropské numismatiky
(k 30. 9. 2011 org. změnou zrušeno)**

PhDr. Vlastimil Novák, Ph.D.

knihovna Náprstkova muzea

PhDr. Milena Secká, CSc. do 30. 9. 2011

**oddělení pravěku a starověku Předního východu a Afriky
(k 30. 9. 2011 org. změnou zrušeno)**

PhDr. Pavel Onderka

8.

České muzeum hudby

ředitel

Dott. Emanuele Gadaleta

hudebněhistorické oddělení

PhDr. Markéta Kabelková

**oddělení hudebních nástrojů a správa Státní sbírky
hudebních nástrojů**

Dott. Emanuele Gadaleta

oddělení časopisů

Mgr. Martin Sekera, Ph.D.

oddělení zámeckých knihoven

PhDr. Petr Mašek

oddělení knižní kultury

Pavel Muchka

**oddělení mimoevropské etnografie
(k 30. 9. 2011 org. změnou zrušeno)**

PhDr. Jiřina Todorovová, CSc.

**oddělení asijských kultur
(k 30. 9. 2011 org. změnou zrušeno)**

PhDr. Dagmar Pospíšilová, CSc.

oddělení správy, evidence a péče o sbírky NpM

Ing. Jana Kadeřábková

oddělení práce s veřejností a marketingu

Mgr. Lucie Čechová

Muzeum Bedřicha Smetany

PhDr. Olga Mojžíšová

Muzeum Antonína Dvořáka

Mgr. Eva Velická

**Centrum pro dokumentaci populární hudby
a nových medií**

Dott. Emanuele Gadaleta

oddělení služeb

Mgr. Jana Konečná

oddělení mezinárodní výměny

PhDr. Jarmila Kučerová

oddělení expozic Muzea knihy

Pavel Dvořáček, DiS.

oddělení stavební a technické správy NpM

Jiří Hanzlík

K 1. 10. 2011 vzniklo organizační změnou v NpM toto oddělení:

Sbírkové oddělení

PhDr. Vlastimil Novák, Ph.D.

oddělení správy, evidence a péče o sbírky

PhDr. Eva Paulová

oddělení práce s veřejností a marketingu

Dott. Emanuele Gadaleta od 1. 1. 2011 do 30. 11. 2011

Mgr. Lenka Kobrová od 1. 12. 2011

oddělení stavební a technické správy

Antonín Slavík

1.

Výsledky vnitřních
a vnějších kontrol
provedených
v Národním muzeu
v roce 2011

V roce 2011 proběhla v Národním muzeu kontrola NKÚ, předmětem kontroly byly peněžní prostředky určené na Program péče o národní poklad. Kontrolované období 2007 až 2010. Kontrola proběhla v době od dubna do září 2011. Nejvyšší kontrolní úřad konstatoval, že v Národním muzeu nebylo zjištěno žádné závažné porušení zákona ani neoprávněné použití prostředků státního rozpočtu při realizaci Programu péče o národní kulturní poklad.

Předmětem kontroly Pražské správy sociálního zabezpečení byla kontrola pojistného a plnění úkolů v nemocenském a důchodovém pojištění za období 2. 7. 2008 do 20. 4. 2011. Nebyly zjištěny žádné závady.

Interní kontroly byly v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, prováděny interním auditem Národního muzea podle schváleného harmonogramu s tím, že nebyla shledána žádná závažná pochybení.

2.

Bezúplatné převody
majetku

Bezúplatné převody majetku nebyly prováděny.

3.

Věcné zdůvodnění
průběhu úprav
a skutečné plnění
závažných ukazatelů
v návaznosti na
provedená rozpočtová
opatření v roce 2011

V roce 2011 vydalo MK ČR celkem 38 rozpočtových opatření.

Důvodem změn RO byla potřeba zajištění financování zvýšených nároků na provoz, navýšení limitu prostředků na platy zaměstnanců podle schválené dokumentace a potřeb jednotlivých akcí.

Rozpočtová opatření realizovaná v účetním roce 2011 byla zaměřena především na vědu a výzkum, výstavy, stavební práce, stěhování sbírek a sanační práce.

Přehled vydaných rozpočtových opatření:

1. Dopisem č. j. 1663/ 2011 ze dne 7. 3. 2011 byl v § 33.80 pod kódem 1, ř. 7353, pol. **5336** zvýšeny neinvestiční prostředky o **590 000 Kč** na výzkum a vývoj.

2. Dopisem č. j. 1965/ 2011 ze dne 9. 3. 2011 byly v § 33.80 pod kódem 1, ř. 7352, pol. **5336** navýšeny neinvestiční prostředky o **6 005 000 Kč** na výzkumné záměry.

3. Dopisem č. j. 1966/ 2011 ze dne 10. 3. 2011 byly v § 33.80 pod kódem 1 v pol. **5336**, ř. 7352/7373, kód VV/1, navýšeny neinvestiční prostředky o **5 038 000 Kč** a v pol. **6351** investiční prostředky o **4 100 000 Kč**. Fin. prostředky jsou poskytnuty v rámci výdajů na výzkum, vývoj a inovace.

4. Dopisem č. j. 3002/ 2011 ze dne 15. 3. 2011 byly v § 33.80 pod kódem 1, ř. 7353, pol. **5336** navýšeny neinvestiční prostředky o **250 000 Kč**, z toho mzdové náklady – platy zaměstnanců činí 20 000 Kč. Fin. prostředky jsou poskytnuty v rámci výdajů na výzkum, vývoj a inovace.

5. Dopisem č. j. 3372/ 2011 ze dne 20. 3. 2011 byl v § 33.15, ř. 7215, pol. **5331** zvýšen provozní příspěvek o **117 000 Kč** na restaurování obrazů.

6. Dopisem č. j. 3787/ 2011 ze dne 6. 5. 2011 byly v § 33.19, ř. 7224, pol. **5331** navýšeny neinvestiční prostředky o **2 250 000 Kč**, z toho platy o 40 000 Kč a ostatní osobní náklady o 110 000 Kč v rámci výdajů na Program podpory mimořádných kulturních akcí.

7. Dopisem č. j. 6203/ 2011 ze dne 20. 5. 2011 byl v § 33.19, ř. 7224, pol. **5331** navýšeny neinvestiční prostředky o **520 000 Kč** v rámci výdajů na Program podpory mimořádných kulturních akcí. Centrum pro prezentaci kulturního dědictví: Muzeum s moderní informační a komunikační technologií.

- 8.** Dopisem č. j. 3314/ 2011 ze dne 20. 5. 2011 byly v § 33.14 ř. 7225, pol. **5331** poskytnuty neinvestiční prostředky o **130 000 Kč** v rámci výdajů na veřejné informační služby knihoven VISK 3.
- 9.** Dopisem č. j. 7363/ 2011 ze dne 26. 5. 2011 byly v § 33.15, ř. 7217, pol. **5336** navýšeny neinvestiční prostředky o **11 025 000 Kč** v rámci programu reprodukce majetku 234V1120–Jezdecká socha Jana Žižky.
- 10.** Dopisem č. j. 7225/ 2011 ze dne 1. 6. 2011 byly v § 33.14, ř. 7225, pol. **5331** navýšeny neinvestiční prostředky o **1 193 000 Kč** v rámci programu VISK.
- 11.** Dopisem č. j. 6580/ 2011 ze dne 2. 6. 2011 byly v § 33.29, ř. 7235, pol. **5331** navýšeny neinvestiční prostředky o **709 000 Kč** a v položce **6351** investiční prostředky SUV o **88 000 Kč** v rámci výdajů ISO D 434313.
- 12.** Dopisem č. j. 6916/ 2011 ze dne 3. 6. 2011 byly v § 33.15, ř. 7215, pol. **5331** navýšeny neinvestiční prostředky o **2 000 000 Kč** v rámci příspěvku na provoz na osobní náklady.
- 13.** Dopisem č. j. 7546/ 2011 ze dne 8. 6. 2010 byly v § 33.92, ř. 7223, pol. **5331** navýšeny neinvestiční prostředky o **210 000 Kč** v rámci výdajů na kulturní aktivity.
- 14.** Dopisem č. j. 7112/ 2011 ze dne 21. 6. 2011 byly v § 33.19, ř. 7223, pol. **5331** navýšeny neinvestiční prostředky o **100 000 Kč**, z toho osobní náklady o 23. 000 Kč v rámci výdajů na kulturní aktivity.
- 15.** Dopisem č. j. 3329/ 2011 ze dne 23. 6. 2011 byly v § 33.29, ř. 7235, kód 1, pol. **5331** navýšeny neinvestiční prostředky o **709 000 Kč** v rámci programu ISO.
- 16.** Dopisem č. j. 9408/ 2011 ze dne 25. 7. 2011 byly v § 33.15, ř. 7215, kód 1, pol. **5331** navýšen příspěvek na provoz o **288 000 Kč** na výkup KP.
- 17.** Dopisem č. j. 6556/ 2011 ze dne 25. 7. 2011 byly v § 33.15, ř. 7215, pol. **5331** zvýšeny neinvestiční prostředky o **7 984 000 Kč** jako příspěvek na provoz v rámci výdajů nových provozů a nákladů na stěhování.
- 18.** Dopisem č. j. 9088/ 2011 ze dne 25. 7. 2011 byly v § 33.29, ř. 7235, pol. **5351** navýšeny neinvestiční prostředky (ISO) o **709 000 Kč** v rámci výdajů na ISO – 434313.
- 19.** Dopisem č. j. 51009824/ 2011 ze dne 1. 8. 2011 byly v § 33.15, ř. 7215, pol. **5331** navýšen příspěvek na provoz o **200 000 Kč** na profinancování nákladů kroužkovací stanice PM.
- 20.** Dopisem č. j. 10079/ 2011 ze dne 10. 8. 2011 byly v § 33.19, ř. 7224, položce **5331** navýšeny neinvestiční prostředky o **2 250 000 Kč** v rámci výdajů na mimořádné kulturní aktivity.
- 21.** Dopisem č. j. 10318/ 2011 ze dne 22. 2. 2011 byl v § 33.15 ř. 7215, pol. **5331** navýšen příspěvek na provoz o **100 000 Kč** na profinancování nákladů kroužkovací stanice.
- 22.** Dopisem č. j. 10546/ 2011 ze dne 22. 8. 2011 byly v § 33.14, ř. 7215, pol. **5331** navýšeny neinvestiční prostředky o **130 000 Kč** na výdaje VISK.
- 23.** Dopisem č. j. 10618/ 2011 ze dne 23. 8. 2011 byly v § 33.29 ř. 7235, pol. **6351**, investiční prostředky SUV o **305 000 Kč** v rámci výdajů na ISO/A zabezpečení objektu-Litoměřice.
- 24.** Dopisem č. j. 10881/ 2011 ze dne 29. 8. 2011 byly v § 33.19, ř. 7223, pol. **5331**, navýšeny neinvestiční prostředky o **210 000 Kč** v rámci programu Kulturní aktivity.
- 25.** Dopisem č. j. 12337/ 2011 ze dne 22. 9. 2011 byly v § 33.15, ř. 7215, pol. **5331** navýšeny neinvestiční prostředky na provoz o **216 000 Kč** na osobní náklady – odstupné.
- 26.** Dopisem č. j. 11803/ 2011 ze dne 17. 10. 2011 byly v § 33.80, ř. 7353, kód 1, pol. **5336** navýšeny neinvestiční prostředky o **590 000 Kč** v rámci výdajů na výzkum a vývoj projekt Historické sbírky obratlovců zoologického oddělení NM.
- 27.** Dopisem č. j. 14630/ 2011 ze dne 4. 11. 2011 byla v § 33.24, ř. 7235, kód 1, pol. **5331** provedena úprava rozpočtu neinvestiční prostředky navýšeny o **1 367 000 Kč** v rámci výdajů na ISO/C434313 na výkup předmětů kulturní hodnoty.
- 28.** Dopisem č. j. 14958/ 2011 ze dne 7. 11. 2011 byly v § 33.92, ř. 7223, kód 1, pol. **5331** uvolněny neinvestiční prostředky **210 000 Kč** v rámci výdajů na kulturní aktivity z odboru ORNK.
- 29.** Dopisem č. j. 6666/ 2011 ze dne 7. 11. 2011 byly v § 33.15, ř. 7215, kód 1, pol. **5331** navýšeny neinvestiční prostředky o **500 000 Kč** na provoz pro likvidaci nepoužitého mobiliáře z Historické budovy.
- 30.** Dopisem č. j. 14717/ 2011 ze dne 15. 11. 2011 byly v § 33.15, ř. 7215, pol. **5331** navýšeny neinvestiční prostředky o částku **7 400 000 Kč**. v rámci příspěvku na provoz z titulu kompenzace ztráty z vlastních výnosů.
- 31.** Dopisem č. j. 15666/ 2011 ze dne 21. 11. 2011 byly v § 33.15, ř. 7215, kód 1, pol. **5331** navýšeny neinvestiční prostředky o **600 000 Kč** v rámci příspěvku na provoz na ostatní osobní náklady (odstupné).
- 32.** Dopisem č. j. 14429/ 2011 ze dne 21. 11. 2011 byla v § 33.15, ř. 7215, kód 3, pol. **5331** zvyšuje příspěvek na provoz o **2 000 000 Kč**, účelově na financování oficiálních státních aktů konaných v prostorách NP Vítkov a u hrobu neznámého vojína.
- 33.** Dopisem č. j. 16463/ 2011 ze dne 28. 11. 2011 byla v § 33.15, ř. 7215, pol. **5331** navýšen provozní příspěvek o **945 000 Kč**. Finanční prostředky jsou na osobní náklady 700 000 Kč a zákonné odvody.

34. Dopisem č. j. 17183/ 2011 ze dne 2. 12. 2011 – vnitřní byly v § 33.14, ř. 7225, pol. **5331** navýšeny neinvestiční prostředky o **1 193 000 Kč** v rámci výdajů programu VISK a jsou určeny na projekty VISK 5.

35. Dopisem č. j. 17295/ 2011 ze dne 6. 12. 2011 byly v § 33.19, ř. 7223, pol. **5331** navýšeny neinvestiční prostředky o **500 000 Kč** v rámci výdajů na kulturní aktivity.

36. Dopisem č. j. 17639/ 2011 ze dne 13. 12. 2011 byla v § 33.15, ř. 7215, kód 1, pol. **5331** provedena úprava, zvýšeny provozní příspěvek o **575 000 Kč**, v rámci výdajů na provoz, předkupní právo státu, účelově určeny na výkup sbírek.

37. Dopisem č. j. 17315/ 2011 ze dne 13. 12. 2011 byla provedena rozpočtová úprava č. 3, a to v § 33.80, řádku 7352/73736 v položce **5336** neinvestiční prostředky o **5 038 000 Kč**, a v položce 6351 investiční prostředky o 4 100 000 Kč, v rámci výdajů na výzkum, vývoj a inovace – institucionální podpora výzkumných organizací podle zhodnocení dosažených výsledků.

38. Dopisem č. j. 18026/ 2011 ze dne 19. 12. 2011 se v § 33.29, pol. **5331**, ř. 7235, kód 1 zvyšují neinvestiční prostředky o **53 000 Kč**. Finanční prostředky jsou uvolněny v rámci výdajů na ISO D 434313343.

Poskytnuté finanční prostředky byly použity na stanovený účel efektivně, účelně a hospodárně.

Celková výše neinvestiční dotace SR (k. 671)	343 620 917,02 Kč
Z toho:	
Od zřizovatele MK ČR:	
Provozní dotace	291 007 000,00 Kč
Vázané prostředky na jednotlivé akce a programy	22 371 000,00 Kč
Programy v systému ISPROFIN	30 242 917,02 Kč
z toho: nároky z nespotřebovaných výdajů	1 401 116,00 Kč
FNM	17 816 801,00 Kč
Ze státního rozpočtu od cizích poskytovatelů:	2 229 749,00 Kč

Dotace na dlouhodobý majetek SR	34 547 546,00 Kč
Z toho:	
Od zřizovatele MK ČR:	
Systémové	7 617 211,00 Kč
Individuální na jmenovité akce	26 930 335,00 Kč

Z celkové investiční dotace bylo zapojeno 4 862 000,00 Kč z rozpočtu roku 2011, 3 434 752,00 Kč z nároků nespotřebovaných výdajů předchozích let a 26 250 794,00 Kč z FNM.

Zapojení zdrojů mimo státní rozpočet

1. Neinvestiční zdroje (k. 671)

Dotace ÚSC – restaurování sochy sv. Jana Nepomuckého (V. Janovice)	410 000,00 Kč
Prostředky EU v jednotlivých programech	3 130 248,30 Kč

Komentář k jednotlivým okruhům

Věda a výzkum

Na výzkum a vývoj formou dotací od zřizovatele byly poskytnuty neinvestiční finanční prostředky v celkové výši **11 644 000 Kč**, investiční v celkové výši **4 339 000 Kč**.

V roce 2009 bylo Národní muzeum zařazeno mezi výzkumné instituce a od tohoto aktu se posléze odvíjejí další možnosti a úkoly. Tento krok dal Národnímu muzeu právo přihlásit se do Rejstříku informací o vědecké činnosti a tím i všechny publikace splňující kritéria RVV. Národní muzeum tak dosáhlo výrazného nárůstu v počtu výsledků výzkumu, což se pozitivně projevilo ve výši příspěvku pro výzkumnou činnost pro rok 2011. V roce 2011 Národní muzeum vydalo tiskem 12 monografií a vědecké sborníky, dále jsme vydali 13 titulů periodik, celkem 25 svazků, všechny jsou zařazeny do Seznamu recenzovaných časopisů,

dále pak publikace elektronické. Je nutno podotknout, že všechny časopisy Národního muzea jsou zahrnuty do mezinárodní databáze EBSCO a jejím prostřednictvím dostupné mezinárodní vědecké veřejnosti.

Přehled publikací 2011

Periodické:

- Musicalia. Časopis Českého muzea hudby
- Časopis Národního muzea. Řada historická
- Journal of the National Museum (Prague), Natural History Series
- Sborník Národního muzea v Praze, řada A – Historie
- Sborník Národního muzea v Praze, řada B – Přírodní vědy
- Sborník Národního muzea v Praze, řada C – Literární historie

- Numismatické listy
- Muzeum: Muzejní a vlastivědná práce
- Annals of the Náprstek Museum
- Lynx, nová série
- Acta Entomologica Musei Nationalis Pragae
- Bulletin mineralogicko-petrologického oddělení
- Fontes Archaeologici Pragenses

Neperiodické například:

- Soupis středověkých rukopisů KNM
- Kolem světa, sbírka fotografií z cest Josefa Kořenského v Náprstkově muzeu a asijských, afrických a amerických kultur

Ostatní tituly jsou přílohou č. 1

Kulturní aktivity

V rámci programu poskytlo MK ČR částku 3 625 000 Kč. Všechny prostředky byly využity.

Veřejné informační služby knihoven

Celková poskytnutá částka činí 1 193 000 Kč neinvestičních prostředků a 130 000 Kč investičních prostředků

Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví

Celková částka poskytnutá na neinvestice prostřednictvím tohoto programu činí 2 129 000 Kč. Z toho na plánované výkupy předmětů kulturní hodnoty mimořádného významu byla poskytnuta částka 1 367 000 Kč.

Celková částka poskytnutá na investiční prostředky prostřednictvím tohoto programu činí 393 000 Kč. Z toho na perimetrickou ochranu a zábrany (Litoměřice) 305 000 Kč.

Specifické výdaje MK ČR

MK ČR poskytlo Národnímu muzeu na významné kulturní aktivity částku 1 680 000 Kč. V tom:

Předkupní právo státu

- výkup zařízení pražské lékárny na Harfě, 7 položek (288 000 Kč);
- výkup mramorového torza Venuše s Amorem, určeno pro sbírku klasické archeologie NM (180 000 Kč);
- výkup souboru věcí – antická sbírka Jiřího Flera, 8 položek, určeno pro sbírku klasické archeologie NM (395 000 Kč)
- Materiál pro kroužkovací stanici Přírodovědného muzea NM (200 000 Kč)
- Restaurování obrátů maršálků zemského sněmu, 6 položek (117 000 Kč)
- Ekologická likvidace nepoužitého mobiliáře vyklížené Historické budovy NM (500 000 Kč)

Veškeré prostředky byly využity.

Specifické výdaje MF ČR

- prostředky ve výši 100 000 Kč na využití pro kroužkovací stanici na základě smlouvy mezi MŽP a Národním muzeem
- prostředky ve výši 2 000 000 Kč od MO ČR na oficiální akty Vítkov

Veškeré prostředky byly využity.

Ke dni závěrky k 31. 12. 2011 neproběhlo vyúčtování těchto přidělených prostředků a zůstaly na účtu přijatých záloh na dotace (374).

ISPROFIN

Z programu ISPROFIN byly čerpány neinvestiční finanční prostředky ve výši 30 242 917 Kč a investiční ve výši 29 685 546 Kč.

Program (NIV)	Název	SR individuální a systém. dotace (v Kč)
134V122	Obnova a rozvoj materiální základny Národního muzea	19 217 917,02
234V112	Podpora reprodukce majetku státních kulturních zařízení	11 025 000,00
Celkem		30 242 917,02

Program (INV)	Název	SR individuální a systém. dotace (v Kč)
134V122	Obnova a rozvoj materiální základny Národního muzea	29 685 546,00

Vlastní zdroje a použití finančních fondů

K doplnění financování v provozní oblasti bylo použito vlastních výnosů v celkové výši 80 014 077,86 Kč, vč. spoluřešitelského programu ve výši 69 000 Kč, z toho:

- vlastních tržeb v oblasti služeb (vč. vstupného) ve výši 25 799 346,68 Kč
- výnosů z pronájmu majetku ve výši 13 383 138,69 Kč
- fondů NM jako doplňkového zdroje financování

	(v Kč)
Rezervní fond	1 329 291,44
Fond reprodukce majetku	24 955 430,44
Fond odměn	29 302,00
Fondy celkem	26 314 023,88

4.

Informace o docíleném hospodářském výsledku

Národní muzeum během celého účetního období 2011 hospodařilo tak, aby navázalo na kladné hospodářské výsledky z let minulých. Národní muzeum vykazovalo k 30. 9. 2011 ztrátu, k 31. 12. 2011 vykazuje vyrovnaný rozpočet.

Srovnáme-li návštěvnost roku 2011 s rokem 2010, musíme konstatovat, že návštěvnost objektů Národního muzea poklesla o 22,85 %. Pokles tržeb i návštěvníků umocnilo uzavření Historické budovy. Výpadek tržeb z Historické budovy

znamená pro Národní muzeum značný deficit v rozpočtu, který se bude projevovat po celý rok 2012.

Výpadek příjmů z Historické budovy znamená pro organizaci značné snížení ročních příjmů z 26 000 000 Kč až 28 000 000 Kč.

Výše odpisů dosáhla v účetním období roku 2011 částky 58 581 817 Kč, tj. nedošlo k naplnění plánované výše odpisů. Důvodem je, že vzhledem k úsporným opatřením v nákupu

majetku nedošlo k čerpání plánované rezervy na odpisy v plné výši.

Prostředky fondu reprodukce majetku ve výši 3 376 972,47 Kč byly použity na úhradu nekrytých odpisů.

Národní muzeum splnilo ukazatel podmiňující čerpání příspěvku na provoz, tj. nákup knihovního fondu ve výši 750 000 Kč.

5.

Rozbor zaměstnanosti a čerpání mzdových prostředků

Schváleným rozpočtem na rok 2011 stanovil zřizovatel prostředky na platy a ostatní platby za provedenou práci ve výši 104 849 000 Kč. Rozpočet na platy a OON byl během roku 2011 upraven níže uvedenými rozpočtovými opatřeními:

1. Úprava MK-S 16463 ze dne 28. 11. 2011 zvýšení v § 33.15, řádku 7215 pol. 5331 o příspěvek na provoz 945 000 Kč z toho platy 700 000 Kč. Zákonné odvody 245 000 Kč.
2. Úprava MK S12337 ze dne 22. 9. 2011, 25 úprava zvýšení v § 33.15 ř. 7215, pol. 5331 neinvestiční prostředky o 216 000 Kč na ostatní osobní náklady – odstupné.
3. Úprava MK S 6916, úprava č. 12 v § 33.15 ř. 7215, pol. 5331 zvýšení neinvestičních prostředků o 2 000 000 Kč, v rámci příspěvku na provoz, ostatní osobní náklady.

Celkové prostředky na platy kromě účelově určených akcí pro rok 2011 činily 105 549 000 Kč a 3 226 000 Kč na ostatní osobní náklady vč. odstupného.

Průměrný přepočtený stav zaměstnanců v roce 2011 byl 418. V roce 2011 se nepodařilo naplnit všechna místa pro nové kapacity.

Skutečnost čerpání mzdových prostředků během roku 2011 činila k 31. 12. 2011 celkem 111 698 950 Kč, z toho platy 107 776 000 Kč a OON 3 922 920 Kč. Upravený rozpočet r. 2011 – celkem 110 386 000 Kč, z toho limit prostředků na platy 106 614 000 Kč a OON 3 772 000 Kč.

Na pokrytí překročeného limitu prostředků na platy zaměstnanců byl použit fond odměn ve výši 29 000 Kč.

Prostředky OON byly čerpány výplatami odstupného, dohodami o provedení práce (např. informační služby knihoven, digitalizace sbírkových předmětů, překladů, na odbornou přípravu na stěhování sbírek, organizační zajištění výstav) a na základě dohod o pracovní činnosti (např. průvodci ve Vrchotových Janovicích).

6.

V roce 2011 Národnímu muzeu vyčerpalo veškeré přidělené prostředky.

Nároky
z nespotřebovaných
prostředků z rozpočtu
2011 podle
§ 47 zák. 218/2000 Sb.

7.

Přidělené prostředky od GA ČR v celkové výši 2 233 000 Kč, použito 2 229 749 Kč, vratka do SR 3251 Kč

Přijaté finanční
prostředky na výzkum
a vývoj ze SR od
poskytovatelů jiných než
od zřizovatele

a) Nový pohled na ranou evoluci hlavonožců s vnitřní schránkou, výše poskytnutých prostředků 151 000 Kč

b) Mělkovodní ekosystémy středního miocénu Centrální Paratethydy: sukcese a interakce, výše poskytnutých prostředků 1 214 000 Kč

c) Evoluce velikosti genomu a původ polyploidie v ekonomicky významné čeledi zázvorovití, výše poskytnutých prostředků 282 000 Kč

d) Polyploidie, genetická rozmanitost a lokální adaptace ve fragment. krajině, celková výše poskytnutých prostředků 586 000 Kč, vyčerpáno 582 749 Kč, vratka 3251 Kč

8.

Celková výše dotace 410 000 Kč, poskytovatel Středočeský kraj, použita podle zadání – restaurování sochy sv. Jana Nepomuckého (V. Janovice)

Přijaté finanční
prostředky z ÚSC

9.

Použité prostředky na realizaci projektů v rámci programů EU

Název programu	Poskytnutá částka v r. 2011 (v Kč)
eContent/plus Athena	22 067,50
eContent/plus BHL-E	2 339 597,89
EP7-INFRASTRUKTURES, 4D4 Life	127 115,13
RIME	251 092,87
CIP/Open Up	390 374,91
Celkem	3 130 248,30

9.1. Projekt Athena

– evropský projekt realizovaný v rámci komunitárního programu eContentplus.

Do projektu Athena je přímo zapojeno 109 muzeí. Hlavním koordinátorem projektu je italské ministerstvo kultury.

Cílem projektu je umožnit muzeím integrovat digitalizované sbírky do Evropské digitální knihovny

Trvání programu: 2009–2011. V roce 2011 ukončen.

9.2. BHL – Europe

Program: eContentplus

Poskytovatel dotace – European Commission

Hlavní řešitel: Museum für Naturkunde Leibnitz - Institut für Evolutions

Cílem: integrace a identifikace digitalizovaných sbírek

I. etapa: 2009–2010

II. etapa: 2010–2011

III. etapa a ukončení projektu: 2011–2012

9.3. 4D4Life

Poskytovatel dotace – European Commission

Na programu participuje 38 institucí vč. Univerzity v Oxfordu

Cíl: spolupráce ve sbírkové činnosti

I. etapa: 2009–2010

II. etapa: 2010–2011

II. etapa a ukončení projektu: 2011–2012

9.4. Projekt RIME

Program: CULTURE

Poskytovatel dotace: EU

Hlavní řešitel: Royal Museum of central Afrika, Leuvensesteenweg 17, Tervuren, Belgie

Cílem: podporovat dialog a vzdělávání mezi etniky, vytvářet vzdělávací materiály

(International Network of Ethnography Museums)

Trvání programu: 2010–2013

9.5. Projekt OpenUp

Program: CIP – Program inovace pro konkurenceschopnost

Poskytovatel dotace – European Commission

Koordináční tým projektu: Botanic Garden and Botanical Museum Berlin-Dahlem, Biodiversity Informatics Section

Cíl: Zpřístupnění evropských přírodovědných sbírek v multimediální podobě veřejnosti

Trvání programu: 2011–2014

Poskytnuté prostředky jsou využívány v souladu s předloženými projekty

10.

Zahraniční aktivity
a zhodnocení
poskytnutých a přijatých
finančních prostředků

Pracovníci Národního muzea ve vědě a výzkumu v roce 2011 prokázali vysokou produktivitu a dosáhli v rámci resortu zcela nadprůměrného množství kvalitních výsledků. Národní muzeum se v rámci hodnocení vědy a výzkumu prováděného každoročně Radou pro výzkum a vývoj umísťuje pravidelně mezi nejlépe hodnocenými subjekty v tzv. zelené skupině institucí, které vysoce zhodnotily vynaložené finanční prostředky.

Na poli vědy a výzkumu se pracovníci Národního muzea zapojili do řešení 36 výzkumných projektů a dvou výzkumných záměrů. Projekty byly financovány jednak z účelového a jednak institucionálního financování vědy MK, z Grantové agentury ČR a Grantové agentury AVČR.

V Národním muzeu vzniklo více než 70 odborných publikací z přírodovědeckých i humanitních oborů. Vědečtí pracovníci Národního muzea prezentovali svoje výsledky na mezinárodních i tuzemských konferencích. Jako vědecká organizace se prezentuje Národní muzeum také tím, že přímo v objektu Národního muzea pořádá odborné mezinárodní konference a semináře např. Palaeobotany – contribution to the evolution of plants and vegetation, kterého se zúčastnili delegáti z 11 zemí světa. Odborní pracovníci Národního muzea – Přírodovědeckého muzea se zúčastnili vědeckých stáží v rámci projektu Synthesys.

Mezinárodní spolupráce Národního muzea na poli vědy a výzkumu probíhala v rámci vědecké koncepce NM. Pracovníci Národního muzea přednesli více než 75 příspěvků na 50 mezinárodních konferencích.

Odborníci Národního muzea se v roce 2011 zúčastnili několika výzkumných expedic. Mezi nejdůležitější nepochybně patří vykopávky spojené súdánsko-kanadské expedice University of Khartoum a Royal Ontario Museum v Meroe v Súdánu, terénní zoologický výzkum v Bolívii, terénní výzkum fosilních rostlin na lokalitách St. Wolfgang a Russbach v křídě Rakouska a paleontologický výzkum v Indonésii.

Spolupráce pokračovala s následujícími institucemi:

- FILOZOFICKÁ FAKULTA UNIVERZITY KARLOVY (Ústav českých dějin, Egyptologický ústav, Ústav pro klasickou archeologii)

Spolupráce na projektech a pedagogická činnost pracovníků NM

- PŘÍRODOVĚDECKÁ FAKULTA UNIVERZITY KARLOVY Spolupráce na projektech, konferencích a pedagogická činnost pracovníků NM
- TRNAVSKÁ UNIVERZITA V TRNAVE – pedagogická výuka a spolupráce na grantových projektech KEGA a VEGA
- BOTANICKÝ ÚSTAV AVČR – dokumentace botanického materiálu
- ÚSTAV BIOLOGIE OBRATLOVCŮ AVČR – molekulární genetika

Zahraniční spolupráce:

- ICOM – INTERNATIONAL COUNCIL OF MUSEUMS – projekt CIMCIM
- SDRUŽENÍ EVROPSKÝCH MUZEÍ SVĚTOVÝCH KULTUR – spolupráce mezi ústavu spravujícími mimoevropské kulturní dědictví

- INTERNATIONAL ASSOCIATION OF MUSICAL LIBRARIES – projekty RIZM, RIDIM
- CETAF – CONSORTIUM OF EUROPEAN TAXONOMIC FACILITIES – spolupráce mezi evropskými přírodovědeckými muzei a botanickými zahradami
- UNION ACADÉMIQUE INTERNATIONALE, PARIS – edice Corpus vasorum antiquorum
- MUSEUM BIBRACTE (France) – konvence o spolupráci na projektu keltské kultury
- DRŽAVNI ARHIV V CRNE GORE – zpracování rodinného fondu Černý
- FIELD MUSEUM OF NATURAL HISTORY, CHICAGO – Zpracování hrobky královského syna Venisancha
- FLORIDA MUSEUM OF NATURAL HISTORY – Deep time project
- NATURHISTORICHES MUSEUM WIEN – výzkum hmyzu ze skupin Coleoptera, výzkum křídových ekosystémů
- UNIVERSITÉ CLAUDE BERNARD, LYON – výzkum evropské křídové flóry
- NATIONAL MUSEUM, RIO DE JANEIRO
- UNIVERSITY OF VIENNA – GEOCENTRUM
- ZOOLOGISCHES VORSCHUNG INSTITUT UND MUSEUM ALEXANDER KOENIG, BONN
- MUSEUM D'HISTOIRE NATURELLE, GENEVE
- MUSÉUM NATIONAL D'HISTOIRE NATURELLE, PARIS
- UNIVERSITÉ BORDEAUX

Pořádání konferencí a účast pracovníků Národního muzea na konferencích

11.

Výdaje na zahraniční pracovní cesty a zhodnocení přínosu uskutečněných cest na činnost NM

Realizace zahraničních pracovních cest pracovníků NM si vyžádala v roce 2011 náklady ve výši 2 820 651,45 Kč. Podstatná část zahraničních pracovních cest byla financována z účelových prostředků a projektů výzkumu a vývoje poskytnutých MK ČR, GA ČR a projektů kulturních aktivit. Celkový počet uskutečněných pracovních cest byl v roce 2011 obdobný jako v letech minulých.

Všechny uskutečněné pracovní cesty umožňují pracovníkům NM získávat nové poznatky v oblasti vědy a výzkumu. Skutečná práce v terénu umožňuje vědeckým pracovníkům vzájemnou

spolupráci a výměnu zkušeností se zahraničními partnery. Velmi významná je i prezentace NM na mezinárodních konferencích, kde dochází k výměně informací a navazování nových kontaktů pro další spolupráci. Práce v zahraničních laboratořích přináší nové poznatky vědeckých analýz, získávání nových poznatků a materiálů pro zpracování sbírek, tedy obohacování sbírkového fondu NM. Zahraniční cesty a pobyty pracovníků NM s sebou přinášejí nejen poznatky, ale i srovnávání, studování sbírek v zahraničních muzeích a tím zvyšování odbornosti zaměstnanců NM, prohlubování vědecké činnosti a prestiže NM.

12.

Přehled zálohových plateb

V roce 2011 neprovedlo Národní muzeum žádné zálohové platby na dodávky a práce investičního charakteru, které by nebyly v tomto roce realizovány. Zálohové neinvestiční platby jsou realizovány převážně vůči dodavatelům energií.

Rezervní fond	20 000
Česká pošta	29 000
CCS	7 000
Dopravní podnik	400
El. energie	2 978 300
Plyn	1 439 000
Voda	599 970
Teplo	3 616 651

13.

Srovnání výše
prostředků
poskytnutých ze SR
v delší časové řadě

V roce 2011 byly prováděny rekonstrukce hlavní budovy, rekonstrukce bývalé budovy FS, probíhalo stěhování sbírek z hlavní budovy do depozitářů v Horních Počernicích a Terezíně, včetně pořízení nových depozitárních systémů, rekonstrukce depozitáře Terezín II, restaurování jezdecké sochy J. Žižky na Vítkově.

Rovněž v oblasti vědy a výzkumu odborní pracovníci NM rozvíjejí své aktivity – získávají nové projekty, granty a další účelové prostředky.

Z hlediska provozu vzrostly náklady na služby, zejména na ostrahu objektů a úklid, obojí je zajišťováno dodavatelsky.

Přehled nákladů, výnosů a dotace v delší časové řadě

Rok	Dotace celkem (v tis. Kč)	Vlastní výnosy (v tis. Kč)	Náklady celkem (v tis. Kč)	Zisk + ztráta (v tis. Kč)
2007	272 722	75 307	341 277	+ 6 752
2008	312 398	91 969	404 208	+ 159
2009	368 166	86 448	452 430	+ 2 184
2010	380 507	101 853	481 588	+ 772
2011	350 781	80 014	430 795	0

14.

Dary

Národní muzeum získalo v r. 2011 dary ve výši 1 399 497 Kč, z toho smluvně vázáno 1 199 497 Kč. Použití darů bylo ve výši 1 376 680,80, vázaných 1 176 680,80 Kč.

Dar o nejvyšší částce (499 000 Kč) byl určen na expedici Súdán – třetí výkopovou sezonu. Ostatní dary byly určeny na doplnění financování kulturních aktivit vč. výstav, publikací Sběratelé nerostů, údržbu v Muzeu knihy ve Žďaru n. Sázavou.

15.

Členství
v mezinárodních
organizacích

Název organizace	Výše příspěvku	Věcný přínos	Členství typ
EURING Evropská unie kroužkovacích centrál	100 EUR	odběr časopisu	organizace
Deutsche Gesellschaft fuer Mykologie	45 EUR	odběr časopisu	osobní
British Lichen Society	30 Liber	odběr časopisu	osobní
Botanical Society of America	92 USD	odběr časopisu	osobní
International Assotiation Of Plant Taxonomists	45 EUR	odběr časopisu	osobní
CETAF	100 EUR		organizace
DGG – Deutsche Gemmologische Gessellschaft	70 EUR	časopis, semináře	osobní
SMMP The Society of Minerál Museum	10 USD	informační data	osobní
The Mineralogical of Assotiation of Canada	100 USD	odběr časopisu	osobní
Societa Europa Herpetologova	60 EUR	odběr časopisu	osobní
Osterreichische Gesellschaft fuer Herpetologova	35 EUR	odběr časopisu	osobní
Deutsche Gesellschaft Saugetierkunde	65 EUR	odběr časopisu	osobní
ICOM	1 900 Kč		osobní
IANLS	35 EUR		osobní

- Ludvík Kuba. Renesanční osobnost slovanského světa – Langhammerová Jiřina
– Archiv svobody na zámku Schwarzenbergu. Příspěvek k historii československého exilu – Jiří Gruša, Jitka Hanáková, Dorota Müllerová, Skilling H. Gordon
- The Exotic Salon of the Master of the House: The History of the Václav Stejskal Collection – Helena Heroldová
- Životní anabáze jednoho krajana. Ludvík Feigl – Čech známý neznámý – Magdaléna Rychlíková
- Anatolian Early 14th Century Coin Hoard – Kolbas Judith, May Timothy, Novák Vlastimil
- Bedřich Smetana a jeho korespondence / and his correspondence – Mojžíšová Olga, Pospíšil Milan
- Vojta Náprstek. Vlastenec, sběratel, mecenáš – Milena Secká
- Josef Wunsch – cestovatel – Jana Filák Müldnerová
- Albert Sachse's Collection in the National Museum – Jiroušková Jana et al.
- Folklor atomového věku. Kolektivně sdílené prvky expresivní kultury v soudobé české společnosti – Petr Janeček (ed)
- Jošitošihio tisky v japonské sbírce Náprstkova muzea – Helena Gaudeková, Alice Kraemerová (+ CD)
- Otokar Feistmantel (1848–1891) and the Indian Collection of the Náprstek Museum, Prague – Dagmar Pospíšilová, Zdenka Klímtová (+ CD)

- České názvy živočichů V. Ryby a rybovití obratlovci (Pisces)
7. Paprskoploutví (Actinopterygii) Kostnatí (Neopterygii)
[Ropušnicotvaří (Scorpaeniformes) – ostnoploutví
(Perciformes) – Percoidei]. – Lubomír Hanel, Jiří Plíštil,
Jindřich Novák
- Drahomíra Stránská. Osobnost evropské etnografie –
Helena Mevaldová, Monika Tauberová
- Emil Holub's Collection in the National Museum – Jana
Jiroušková, Josef Kandert, Jiří Mlíkovský, Martin Šámal et al.
- České, moravské a slezské mince 10.–20. stol. Národní
muzeum – Chaurova sbírka IV/ 2. Mince Maxmiliána II.
a Rudolfa II. (1564–1576–1611) – Eduard Šimek
- Mince a medaile císaře Františka Štěpána Lotrinského.
Sbírka Národního muzea v Praze – Tomáš Kleisner,
Jan Boublík
- Československo-lotyšská společnost 1925–1940 – Ivan Malý
– Č. 36: Karel Sklenář: Pravěké a raně středověké
nálezy v Čechách do roku 1870. Pramenná
základna romantického období české archeologie.
Ur- und frühgeschichtliche Funde in Böhmen bis
1870. Quellenbasis der romantischen Phase der
böhmischen Archäologie.
- Č. 37: Milan Lička: Osídlení kultury s lineární keramikou
v Kosoři, okr. Praha-západ. Linear Pottery Culture
settlement at Kosoř, Prague-West District.

1.

A Word from the General Director PhDr. Michal Lukeš, Ph.D.

Ladies and Gentlemen,

if in the introduction to the Annual Report for 2010 I described the most significant activity of the National Museum in 2010 - moving (the museum's collections) - using the term "ball of lightning", I admit I had no idea at that time what awaited us in this respect in 2011. If museum employees have worked hard and intensively on moving over the past year, then they truly turned into demons wielding supernatural powers in 2011, as there can be no other explanation for the fact they managed to pack, move and store millions of different types of collection items and kilometers of books without any major problems, losses or damage. The seemingly impossible became a reality, and the historical building of the National Museum was cleared out and prepared for renovation precisely according to schedule. All museum employees deserve a very big "thank you" for what they achieved.

In order for the exhibits in the historical building to be dismantled and cleared out, the building had to be closed to the public by July 7, 2011. In fact, even the technical state of the building no longer permitted public operation, which was confirmed by the Fire Department. In the days prior to closing, thousands of visitors came to say goodbye. It's no surprise that after more than 120 years of operation, closing the building was an emotional moment for all of us who work at the museum as well. One era has come to an end, but a new one has begun and I hope that in a few short years we will not only open a beautifully and sensitively restored historical building, but more importantly a new National Museum full of interesting exhibits and displays, which will attract hundreds of thousands of visitors and become the pride of the nation.

National Museum employees fulfilled their tasks in preparing for the renovation 100%. Despite this however, a delay occurred in their actual implementation. The fault lies in ideas such as the demolition of part of our New Building (the former Federal Assembly Building), the technological connection of the building with the State Opera and cuts in certain parts of the project, which were proposed in the course of 2011 by the investment department of the Ministry of Culture. For these reasons, it was necessary to modify some parts of the already completed project and repeat certain aspects of the building approval process. This resulted in a delay of several months in the schedule. However, renovation work continues and I remain optimistic.

Occasionally people ask me, what are museum employees doing while the building is closed? I answer this with a smile, and say that someone who is responsible for a renovation project of this scale can't just sit at home twiddling his or her thumbs waiting to see how the work turns out. On the contrary, the management of such a project is extremely complex and demanding work. Experts and curators have a big job ahead of them, making sure the collections that have been moved to new storage facilities are appropriately cared for and that, in the course of caring for them, the damage accumulated through decades of inappropriate storage in the historical building is repaired. Expert and creative teams are also working intensively on the preparation of new exhibits at both the historical and New Building, as the renovation is not just about repairing the building, but also an entirely new concept and style of presenting our extensive collections. After all, the National Museum is not just one building. On the contrary, we encompass a number of other

buildings in Prague such as the National Memorial on the Vítkov Hill, Náprstek Museum of Asian, African and American Cultures, the Czech Museum of Music, the Ethnographical Museum – MUSAION and National Museum New Building. Despite the closure of the historical building, we are in no way a closed institution – on the contrary, we are trying to remain on the cultural map of Prague. To this end, we put together a number of successful exhibitions in 2011, such as the Egyptian Mummies at the Náprstek Museum, Antonín Dvořák at the Czech Museum of Music, or Inventors and Inventions and The Beauty of Butterfly Wings in our New Building. For children, schools and families, we prepared a whole range of interesting events within the scope of our educational project, Playful Museum. In 2012 visitors can look forward to a whole series of exhibitions dedicated to the phenomenon of the 19th century, entitled Monarchy, an exhibition of Magical Playing Machines at the Czech Museum of Music, In the Footsteps of Karel May at the Náprstek Museum or a new permanent exhibition at the National Memorial on the Vítkov Hill, entitled Laboratory of Power. Attractions, news and reports from behind the scenes at the National Museum will be available on our new web pages entitled Muzeum3000. Simply put, the National Museum is alive and well, even during renovation!

I would like to thank everyone for their goodwill, interest and support in 2011 and I'm looking forward to 2012.

Michal Lukeš

2.

Museum of Natural History

The main activities of the Museum of Natural History were completing the moving of its collections, libraries and all work stations from the historical building that had been the home of the National Museum prior to the start of the building's renovation work, continuing with the new system of permanent collection storage in the depositories in Horní Počernice, as well as preparing and implementing Phase 1 of the innovation work on the creation of micro-climate

conditions. Equally important were the developments in the scientific research being carried out in relation to the natural science collections and the equipment being added in connection with the Barrande I Science Park project. With respect to exhibition activities in the new building of the NM, a key exhibition, "The Beauty of Butterfly Wings" was opened. Besides the ongoing work on the preparation of new exhibitions, the processing of the concept for their libretto

and the designing of their spatial layout, work was also going on in preparing for a new, temporary exhibition scheduled for the new building of the National Museum – "Noah's Ark and the Jewel Case", planned for 2012 - 2013.

3.

Historical Museum

During the year 2011, the Historical Museum finished moving and clearing out its collections and exhibits from the historic building, which had been its home. It opened a large number of new exhibitions in its new building ("Inventors and Inventions", "Football in the Name of Carnival", "Voices of Vision") and in other buildings: in the National Memorial at Vítkov ("Choices", "Red Museums"), in the Ethnographic Museum – Musaion (for example, "Outlaws – heroes or criminals?"), in the Czech Puppet Museum and at the circus

in Prachatice (for example, "Life is Just Chance"). These were supplemented by additional cultural events. In addition, restoration work and the documentation of its collections was taking place, along with acquisition activities. Several scientific and research projects were started and the museum and its staff attended and participated in conferences and it continued with its publication activities, professional cooperation and teaching at institutions of higher learning.

4.

Náprstek Museum

2011 was a year of organizational changes at the Náprstek Museum. By increasing its promotional activities and the number of programs offered at the museum, the museum was able to increase the number of visitors. There was a very successful temporary exhibit on "Egyptian Mummies" and the historic interior of the Náprstek Museum's library was opened to the public for the first time in the history of the museum. Also, the research project on "Personalities in Czech Science

and Culture in the Collections of the National Museum" was finally brought to an end. Researchers completed the project through the issuance of 9 different publications. Once again, and for the third time, the archaeological expedition to Wad Ben Naga in the Sudan took place. In the area of building maintenance projects, the second phase of the repair work on the interior facades of the old Halánek Brewery were completed.

5.

Czech Museum of Music

The Czech Museum of Music focused on the preservation, care and presentation of its collections. Delicate and large musical instruments were transported to the new Central depository in Litoměřice and there was also new project of use elaborated. Upgrading of access to online catalogues has received international acceptance. Purchasing the set of Antonín Dvořák's correspondence enriched the museum's unique

collection. The exhibition project Beatlemania! was finished and contemporary exhibition Antonín Dvořák impressed the public with its novel approach to content, graphic design and the wide range of accompanying programs. The Journal Musicalia was classified as a respected scientific periodical and the book on Bedřich Smetana and his correspondence has become a basis for further research and editing work.

6.

National Museum Library

The National Museum Library moved all of its collections and workstations in 2011 to its new premises. It was exceptionally difficult to move the twelve-kilometer long collection of shelved materials from its main depository in the historical building to the Zbraslav Chateau, which will be the new temporary home for this department during the period of renovation. Thanks to the hard work of its many librarians, it was possible to maintain the continuity of signatures and intricately branched through historic development. In total, between the years 2010 – 2011 a total of 25 km of collections

were moved along with sizable amounts of documentary material and equipment from library workstations. During all of this moving work, the National Museum Library was still able to continue fulfilling its regular work as a functioning public library. It also continued with the task of managing its book collections and fulfilling its responsibilities as coordinator of the acquisition of new books by the different specialized professional libraries at the National Museum, the handling of international exchanges of publications between the National Museum and foreign institutions and

the assignment of ISBN identifiers to publications of the NM. During the year, researchers and other library users were understanding and generous in accepting the time demands and large amounts of extra, non-standard work that had to be taken in hand by the library's staff. During the year, the old study room in the main building of the NM was closed. It wasn't until September 2011, that the new study room in the new building of the NM was opened. Also in 2011, the library was able to purchase a rare set of old prints and work on the digitizing of the collection continued.

7.

Collection Management

Collection Management in NM includes the collection and accessioning of the objects, their conservation and preservation and proper storage and housing along with skilled and professional management, documentation and investigation. In 2011, the NM was primarily focused on work related to the proper conservation and care of its

collections - in particular in relation to the moving of the collections from the historic building that had been the home of the National Museum. In 2011, CZK 2,799,000 was spent on new acquisitions. Among the most significant of these were a set of Antonín Dvořák's correspondence and a collection of historical books and first editions. Even with

all of the moving, the NM in 2011 met its required quota for the inventorying of its collection, as mandated in the Museum Collections Act. The National Museum received a targeted subsidy from the Ministry of Culture of the Czech Republic for the care of museum collections in the amount of CZK 850,000.

8.

Moving from the Historical Building that Housed the National Museum

2011 concluded the NM's move out of the historical building that had been its home for many years. This older building is now going to be renovated. In particular, this closing down and moving made it necessary to move out of the building all of its valuable collections and library materials and to dismantle the permanent exhibits. The work began shortly before the end of 2010 and it was finished in December 2011. This moving of such a large collection and all sorts of related equipment out of the historical building of the National Museum has no precedent in the history

of museum operations (and perhaps in the history of moving) to date in the Czech Republic as far as the type of move it was and its scope. The entire undertaking required a high level of responsible management, professionalism and the engagement of all NM departments involved as well as of the private contractors hired to do much of the actual relocation work. Thanks to the highly professional, careful and business-like approach taken, there was just a single object damaged in the course of the entire moving operation.

A secondary and perhaps even more significant aspect of the move out of the historical building of the NM is that 70% of the collections of the NM are now stored in modern, clean and secure collection depositories. As a result, the NM can more efficiently and effectively manage, care for and make use of these collections for its exhibition activities in coming years.

9.

Care of Library Collections

In 2011, the National Museum Library moved its offices and all of its collections into new premises. It was exceptionally demanding to move the twelve kilometers of shelved material in the basic collection of the library from its old main depository in the historical building to the Zbraslav Chateau, which is to be its temporary home during the renovation of the old main library. Thanks to the exacting work of its librarians, it was possible to maintain the continuity of signatures used to track the historical movement of all parts of the collection. Between the years 2010 – 2011, a total of 25 km of shelved collections were moved, along with a wide

assortment of documentary materials. Included also was all of the equipment from library workstations. Throughout all of this, the National Museum Library was able to continue meeting all of its regular responsibilities. It continued to function as a public library and to simultaneously care for its book collections and to meet its responsibilities as the coordinator of the major part of the book acquisition program for the professional libraries that are part of the National Museum. It also continued to handle the international exchanges of publications between the National Museum and foreign institutions and to provide

for the record-keeping and assignment of ISBN identifiers to publications of the NM. Researchers, to whom the old study room in the main building of the NM had already been closed last year, were very understanding of the demands the work on the move was making on the time and availability of the library staff. It wasn't until September 2011 that the new study room in the new building of the NM was opened. In 2011, the library was able to purchase a rare set of old prints and the preservation work on the digitizing of the collection continued.

10.

Management of Archives

The National Museum archive and the archives of several other departments of the HM and NpM represent archival records that are part of a nation-wide database of the Ministry of the Interior of Czech Republic. These archives receive new materials and collections, process them according to respective archival rules and provide research services.

11.

Science and Research

2011 was the closing year of two National Museum research projects – the Ministry of Culture Natural Sciences Project No. 00002327201, “*Scientific Valuation and Expansion of the Natural Sciences Fund of the NM*”, and the NM, Ministry of Culture joint project in the humanities No. 00002327202, “*Personalities of Czech Science and Culture in the Collections of the National Museum*”. In addition to 22 monographs, the research project, as well as program projects and grants, resulted in a number of journal articles published in various periodicals including those issued by the NM and in other Czech and foreign reviews.

Besides both of the above-mentioned research projects, the NM’s scientific staff worked on projects supported by the Ministry of Culture of the Czech Republic, the Grant Agency of the Czech Republic and the Academy of Sciences of the Czech Republic.

Ten of the museum’s young scientists received grants from the National Museum to support their research in the years 2011–2012. At the turn of the year, they successfully defended the results of the first year of their work.

This year marked the 3d excavation season for the NM archeological expedition working at the site of an ancient settlement in Wad ben Naga in the Republic of Sudan. The work is being carried out under the leadership of Pavel Onderka, PhD, of the Náprstek Museum of Asian, African and American Cultures.

12.

Exhibition and Event Activity

The exhibition and event activity of the NM in 2011 had two distinguishing characteristics – one was the ending of the ability of visitors to come to the historical building that had been its home for many years. The other was the NM’s emphasis on encouraging visitors to come to exhibitions and museum offerings in other Prague buildings that were open to the public.

In the main building of the NM, the major exhibitions of 2010 were winding down, in particular the most ‘playful’ of these – the show entitled “Old Czech Legends”, which continued to be popular with visitors right up till the end. The historical building was closed to the public as of 7 July, 2011.

The principal exhibition of 2011 was the show entitled “Inventors and Inventions”, prepared in conjunction with the National Technical Museum and the Technical Museum in Brno. It was housed in the new building of the NM (28.9.2011–1.5.2012). Other important events were, without question, the Antonín Dvořák exhibit at the Czech Music Museum (8.6.2011–3.6.2012) and the exhibition on “Egyptian Mummies”, which was put on at the Náprstek Museum (5.5.2011–9.10.2011).

There were two special exhibitions at the Vítkov National Memorial in 2011 – “Elections” (14.6.2011–6.11.2011) and “Red Museums” (7.12.2011–1.4.2012). Visitors also had a chance to see a special exhibition at the Náprstek Museum entitled “Jolly Skeletons” (2.11.2011–4.3.2012) and there was an exhibition at the Ethnographic Museum titled “Bandits - Heroes or Criminals?” The questions were whether the bandits really stole from the rich to give to the poor; or, what were they really up to? (27.5.2011–20.11.2011).

In 2011, the NM made a number of loans of objects from its collections to regional museums throughout the Czech Republic. The most important of these loans was the reinstallation of the Czech Music Museum’s show “Beatlemania” at the Moravian Museum. This reinstallation allowed the NM to reciprocate to the Moravian Museum for the successful exhibition at the MM of the “Treasures of Moravia” show, which was held at the new building of the NM in 2010 (24.5.2011–22.1.2012).

The Diag Human legal case had a significant negative impact on the exhibition activity of the National Museum during 2011.

In particular, it restricted and inhibited the museum from making any loans to museums out of the country of objects of any significant cultural importance. In addition, objects, which had previously been out of the country on loan, had to be recalled and returned.

The exhibition activity of the NM in 2011 received CZK 2,350,000 in support from the Ministry of Culture of the Czech Republic out of its cultural activities support budget. The total exhibition budget of the National Museum in 2011 was CZK 9 million.

13.

Visitor Numbers

In comparison with 2010, the number of visitors to all NM buildings in 2011 fell by 168,525. This drop was largely due to the closure of the main building of the National Museum on 7 July 2011, where the year-to-year comparison of the numbers of visitors showed a drop of 200,000.

Through the success of the museum's promotional campaign – letting the public know that the National Museum was more than just one building and that there was lots to see in other buildings – the number of visitors to other museums and

buildings went up. These added visitors to other locations helped make up for the loss of visitors from the closure of the older original main building.

The key exhibits in 2011 were the ending of the “Old Czech Legends” exhibition in the old historic main building, “Inventors and Inventions” and “The Beauty of Butterfly Wings” in the new building, “Egyptian Mummies” in the Naprstek Museum and the “Antonín Dvořák” exhibit in the Museum of Czech Music.

14.

Publishing Activity

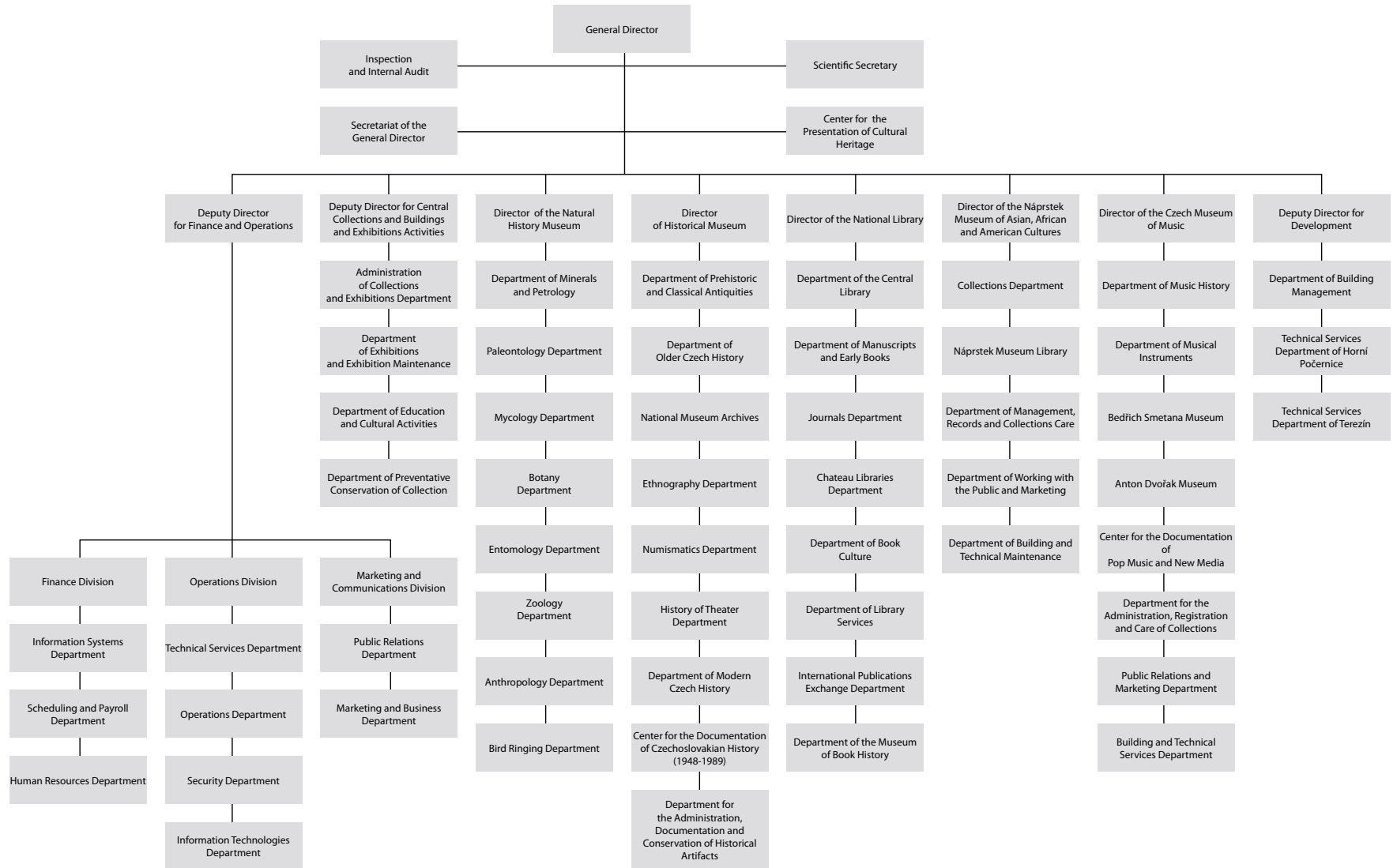
NM is the publisher of 12 different specialized scientific journals. Since 2010, all of the articles in them have been peer-reviewed and they all are all also included in the EBSCO database. Certain of the journals are also monitored by and included in international databases.

In 2011, employees of the National Museum employees published five volumes in the “Editio Monographica Musei Nationalis Pragae” series, primarily focused on the collections of the NM. They published 5 volumes in the set of biographical

studies, 1 book in the Chaur collection series, 3 volumes were published as part of the comprehensive series of historical monographs “Fontes Archaeologici Pragenses” and 1 zoological volume was published in relation to Czech animal names. Seven publications came out outside the line; 2 of the collection publications are supplemented with extensive documentation available to the public on 2 Cds.

15.

Organizational Structure

16.

Management

Changes to the operating and capital budget in the 2011 fiscal year were focused on strengthening the level of funding provided to the operations area. Funding was also directed to certain targeted project areas, for scientific and research activities, cultural activities and conservation work. The budget included funds for additions to the museum's collections, the movement of the collections and capital funds for building renovation.

The budget made use of non-investment financial resources in a total amount of CZK 11,644,000 and investment resources in a total amount of CZK 4,339,000, which were provided by the founder in the form of a grant for research and development. Additional funds for science and research were made available to the National Museum through grants from GA Czech Republic – with the total amount of funding used for such purposes being CZK 2,229,749.

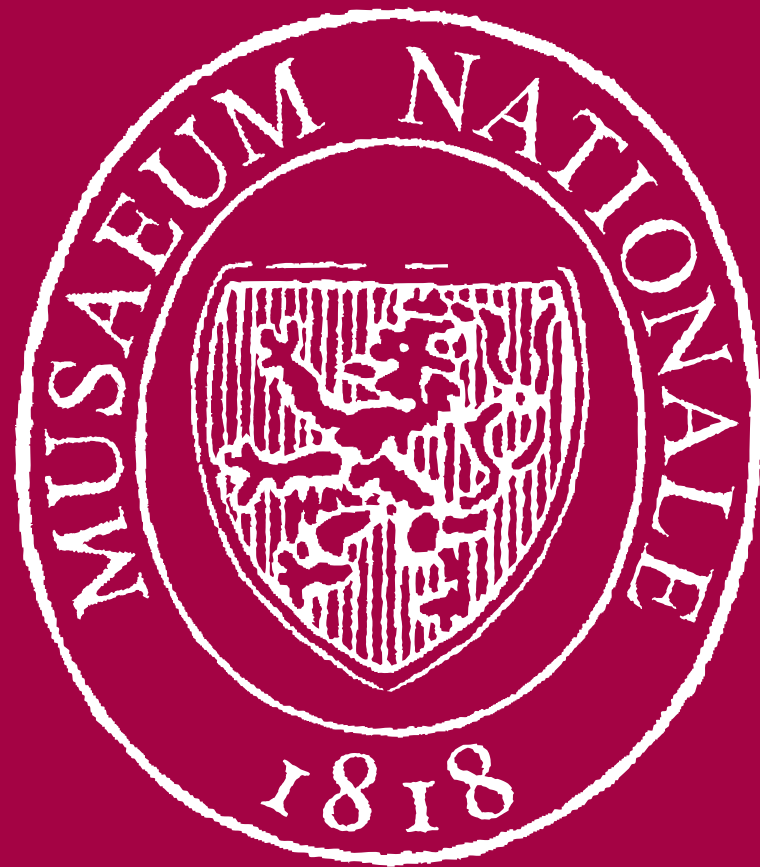
For the support of cultural activities, the founder provided targeted financial resources in the amount of CZK 3,625,000 – all of which was fully utilized.

The National Museum used CZK 3,130,248 to carry out and work on projects related to other EU programs.

Within the scope of the integrated system for the protection of items of a moveable nature that are part of the Czech cultural heritage, CZK 2,129,000 was provided for the conservation, purchase and protection of collections. Out of this, CZK 1,367,000 was used for planned purchases of objects of cultural value and exceptional significance. A total of CZK 1,323,000 was used to support the “Public Information Services of Libraries” that is part of the Ministry of Culture's VISK program.

With respect to ISPROFIN programs for moving, development and renovation, funds were provided in the total amount of CZK 59,928,463.

Throughout the 2011 accounting period, the National Museum managed resources in such a way that it was able to continue to build upon the positive business results from past years. Despite a drop in revenues and visitor numbers, exacerbated by the closure of the historic building, the post-tax business result is balanced and the National Museum was able to successfully carry out all of its planned activities at both within the Czech Republic and in foreign countries.

www.nm.cz